



# ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

## ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ  
Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ  
ΕΝ ΤΡΑΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ  
Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΔΗΣ δ.φ.

### ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



Πιόνιος	Ἄρχ. Χρ. Παπαδοπούλου
Ὁ Γάμος τοῦ Γρανικοῦ (δημῶδες)	Θεοδώρου Τσακάλογλου
Ἰατρικαὶ Ὀμιλίαι	Δ <sup>ορος</sup> Κ. Ἀθανασιάδου
Ἐκ τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν	
Καληνύχτα (ποίημα)	Στ. Γ. Σπεράντζα
Τὰ δύο ῥόδα (διήγημα)	Σωτηρίου Ι. Φώκου δ.ν.
Μαύρη Νύχτα (ποίημα)	Μαρίας Ε. Ζάμπα
Τὰ ζῶα ἔχουσι συνείδησιν τοῦ θανάτου;	
Ἐκ τῶν προγονικῶν θησαυρῶν	Γ. Α. Μέγα δ.μ.
Αἱ κακαὶ μας ἡμέραι (Εὐθυμογράφημα)	Στ. Δήμου δ.φ.
Ἡ Σύγχρονος Γυμναστικὴ	Doré Remy
Πρὸς τὴν Ἀλήθειαν	Ν. Α. Νακέλη
Ἡ 75 <sup>η</sup> ἐπετηρὶς τοῦ Πανεπιστημίου	Ἄλ. Κολουφέτη δ.φ.
Δημητριακοὶ Καρποὶ	Εὐαγγ. Σαρίκα
Εἰκόνες	«Ἀστὲρος τῆς Χαραυγῆς»
Στὸ κλῆμα (ποίημα)	Ἐλένης Σ. Σβορώνου
Ἀπὸ τὰ ἤσυχα νερά (διήγημα)	Ἀρσινόης Παπαδοπούλου
Κυδωνιατικὴ Ζωὴ	
Νέαι ἐκδόσεις	
Σκέρπια Λόγια	
Δήλωσις	

### ΕΙΚΟΝΕΣ

Λεμβοδρομαὶ ἐν Νείλω τῆς Αἰγύπτου.  
Νοσοκομεῖον Βάλιας  
Σύλληψις Ἀετῶν διὰ παγίδων  
Λεμβοδρομαὶ Σμύρνης  
Αἱ Μαθήτριάι τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου Κυδωνίων

Τύποις ὁ “Ἡλιος” Μεγάλῃ Ἀγορᾷ (Βεξεστένι) Κυδωνία

**ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ**  
 ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ  
 ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ	
Εν Κυδωνίαις	Μετς. 2 1)2
Εν τοῖς χωρίοις	» 3
Εν τῷ Κράτει	» 3
Εν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ.	15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
Κατ' ἀποκοπήν

Οἱ ἐγγράφοντες 5 νέους Συνδρομητὰς τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀστέρος» καὶ προπληρώνοντες τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐτησίων συνδρομῶν λαμβάνουσιν ἐπὶ ἐν ἔτος τὸ Περιοδικόν μας δωρεάν.

Οἱ προπληρώνοντες τὸ ἀντίτιμον δύο ἐτησίων συνδρομῶν λαμβάνουσι δωρὸν 100 ἐπισκευτήρια.

Ἀπαντες οἱ νέοι Συνδρομηταὶ μας θὰ λάβωσι τὸ λαμπρὸν ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις Διήγημά μας «Αἱ Δύο Ἐξ α δ ε λ φ α ι» ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐν παραρτήματι τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀστέρος» ἐκδόσεώς του δωρεάν.

**ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ**  
**ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ**

**ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ**  
 Ὀδὸς Παλαιὰ ψαράδικα Ν<sup>ο</sup> 8 — Δίοδος Σιναίτικο Ν<sup>ο</sup> 6 καὶ 7 δίοδος Κλειδαρᾶ Ν<sup>ο</sup> 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς Ν<sup>ο</sup> 6.

**ΣΜΥΡΝΗ**

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ ΔΙ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΧΡΕΙΩΔΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ.

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τῶν ἐν Σμύρνη Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ πέριξ  
 Ξενάκης καὶ Φιλιππίδης



**ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ	ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ „Ο ΗΛΙΟΣ”	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ. φ.
----------------------------------	---	---------------------------------------

**ΠΙΟΝΙΟΣ**

Ἡ κατωτέρω περιπούδαστος πραγματεία ἀνδρὸς σοφοῦ διακεκριμένην θέσιν ἐν τῇ χορεία τῶν διαπρεπῶν τῆς Ἐπιστήμης μυσταγωγῶν κατέχοντος, τοῦ Πανοσ. Ἀρχ. Κ)ου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις μεγαλυνύμου Ῥιζαρίου Σχολῆς, παρέχει ἐξαιρετικὸν συμβολὴν οὐ μόνον τοῖς εἰδικῶς ἀσχολουμένοις περὶ τὰς ἱστορικὰς μελέτας τῶν πρώτων Χριστιανικῶν χρόνων, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἐν γένει Χριστιανῷ ὅστις διὰ τῆς μετ' ἐπιστάσις ἀναγνώσεως τῆς εἰς πάντας προσιτῆς σπουδαίας ἱστορικῆς μελέτης ταύτης ἀντλεῖ διδάγματα ἠθικοπλαστικά καὶ ἐμπειροὶ τὸ Χριστιανικόν του φρόνημα ὅτε κατὰ τοὺς παρόντας ἰδίᾳ χρόνους ὑφίσταται κλύδωνα δεινόν.

**ΠΙΟΝΙΟΣ** ὁ Σμυρναῖος, ὁ δεύτερος μετὰ τὸν Ἅγιον Πολύκαρον περιβλήθει τὸν φωτοστέφανον τοῦ μάρτυρος, εἰς πολὺ ὀλίγους ἀναμφιβόλως τυγχάνει γνωστός, ἐφ' ᾧ τὰ κατ' αὐτὸν παρουσιάζουσιν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον εἰς τοὺς κατοίκους ἰδίως τῶν καθ' ἡμᾶς μερῶν καὶ διὰ τῆς Σμύρνης, ἧς παρίσταται ἰνδαλμα κοινωνικῶν τῆς πρὸ δεκαετῆ ὄλων αἰῶνων καταστάσεώς της.

Φρονούμεν ὅτι ἡ βασιλίς τῆς Ἰωνίας, ἡ φιλόμουσος καὶ περικαλλῆς Σμύρνη δίκαιον νὰ γεραίρῃ μετὰ τοῦ Ἁγίου Πολυκάρπου καὶ τὸν Ἅγιον Πιόνιον ὅστις ἀπλοῦς Πρεσβύτερος κατήσχυεν τὸν ἀνάξιον διάδοχον τοῦ Ἀ' Ἐπισκόπου τῆς Σμύρνης ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς μαρτυρικῆς πυρᾶς μετ' ἀγγελικῆς ἐγκαταρρήσεως, μεθ' ὅλας τὰς ἠθικὰς καὶ σωματικὰς βασάνους εἰς ἃς ἀμείλικτοι διώκται τοῦ Χριστιανισμοῦ ὑπέβαλον αὐτόν.

Ὁ «Αἰολικὸς Ἀστὴρ» ὁ τιμώμενος διὰ δημοσιευμάτων τῆς περιοχῆς τοῦ Πανοσ. Ἀρχ. Κ)ου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου θέλει θεωρῆσαι ἑαυτὸν εὐτυχῆ ἐὰν ἡ διατυπωμένη του αὐτῆ εὐχὴ εὖρη παρὰ τοῖς ἀρμοδίοις ἦχώ.



Ὁ ἱστορικὸς Εὐσέβιος, ἀναγράφας τὰ κατὰ τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου Ἐπισκόπου Σμύρνης, ἐπὶ τῆς βάσει τῆς ἐπιστολῆς τῶν Σμυρναίων Χριστιανῶν, προσέθεκεν ὅτι ἐν τῇ περὶ Πολυκάρπου γραφῇ συνεξέτιθεντο καὶ ἄλ-

λα μαρτύρια τῶν ἐν Σμύρνη μαρτύρων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐν οἷς «περιβόητος μάρτυς εἰς τις ἐγνωρίζετο Πιόνιος». Τούτου τὰς ὁμολογίας καὶ τὴν παρρησίαν τοῦ λόγου καὶ τὰς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀπολογία, τὰς διδασκαλικὰς δημηγορίας, τὰς δεξιώσεις καὶ πορτυρίας τῶν κατὰ τὸν διωγμὸν συνληφθέντων καὶ μετ' αὐτοῦ φυλακισθέντων, τὰς βασάνους, ἃς ἐπέμεινεν, καὶ τὰς ἀληθινὰς, τὰς καθηλώσεις καὶ τὴν ἐπὶ τῆς πυρῆς καρτερίαν, τὴν θιασιστὴν τελευτήν, δύνανται νὰ μθεῖσιν οἱ ἐπιθυμούντες, προσεπιλέγει ὁ Εὐσέβιος, ἐκ τοῦ ἰδιωτικῶν αὐτοῦ συγγράμματος περὶ τῶν ἀρχαίων μαρτυρίων. Καὶ τὸ μὲν σύγγραμμα αὐτὸ τούτῳ δυστυχῶς, ἀπώλετο, ἐσώθη ὅμως τὸ μαρτύριον τοῦ ὄντως περιβόητου μάρτυρος Πιόνιον, τοιοῦτον ὅποιον συνοπτικῶς αὐτὸ ἀναγράφει ὁ ἱστορικὸς. Αἱ ἐπὶ τοῦ μαρτυρίου τούτου κριτικαὶ μελέται καὶ ἐπιστημονικαὶ ἀπέδειξαν τὴν ἀναμφισβήτητον ἱστορικὴν πραγματικότητά αὐτοῦ καὶ τὴν ἐντεῦθεν ὄλων ἐκτακτὸν ἱστορικὴν ἀξίαν.

Ὁ Πιόνιος, καίτοι χριστιανὸς Πρεσβύτερος, ἦτο λίαν συμπαθὲς πρόσωπον ἐν Σμύρνη παρὰ τοῖς Ἐθνικοῖς διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ μόρφωσιν καὶ τὴν εὐγνωστίαν. Τούτου ἕνεκα τὸ μαρτύριόν τιν ἀπέβη, κατὰ τὰ διάφορα σημεῖα αὐτοῦ, μέγα διὰ τὴν Σμύρνην γεγονός, πολλῶ μᾶλλον ὅτι καὶ οἱ Ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Σμύρνης ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὸν διωγμὸν διατάγματος τοῦ Αὐτοκράτορος Δεκίου προσεπάθησαν νὰ παρασύρωσι τοὺς Χριστιανούς εἰς ἀποστασίαν, ἐπωφελοῦμενοι ἐκ τῆς καταπλήξεως τῆν ὁποῖαν παρήγαγε τὸ διάταγμα. Διότι μετὰ μακρὰν σχετικῶς γαλήνην, μετὰ τὴν πιστευθεῖσαν κατάπαντι τῶν ἀπηνευστίων διωγμῶν ἐμορφώθη νέα γενεὰ τῶν Χριστιανῶν, ξένη πρὸς τὴν μεγάλην τῶν διωγμῶν δοκιμασίαν, ἔσθημένη τῷ μεγάλῳ ἠθικῷ σθένει τῆς ὑποβο-



λῆς ὑπὸ τὰς βασιάνους, ἢ, τοῦλάχιστον, ἀδοκίμαστοι τούτων ὄντες Χριστιανοὶ συνέζων εἰρηνικῶς ἐρ' ἰκανὰ ἤδη ἔτη μετὰ τῶν Ἐθνικῶν, ὅθεν ἦτο δυνατόν νὰ καταστή οὕτω προσφιλῆς εἰς τοὺς τελευταίους τούτους ὁ Χριστιανὸς Πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας Σμύρνης Πιόνιος.

Δυστυχῶς δ' ὅπως καὶ ἀλλαγῶ οὕτω καὶ ἐν Σμύρνη ἄμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ διατάγματος τοῦ Ἀυτοκράτορος τῆς Ρώμης Δεκίου, τῷ 250, πολλοὶ ἀπεστάτησαν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀυτὸς ὁ Ἐπίσκοπος Εὐκτῆμων, ἀνάξιος διαδόχος τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου, ἐθυσίασεν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ ἐπὶ πλέον συνέπραξε μετὰ τῶν διοικτῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Εὐκτῆμωνος δὲν εἶχεν εἰσδύσει ὁ Χριστιανισμὸς καὶ δὲν εἶχε ὅσιν βαθεῖας ὀξείας. Ἐπομένως ἐν τῇ πρώτῃ δίκαια ὁ Εὐκτῆμων ἐφρόθη, οἷος πάντοτε βεβήως ὑπῆρξε, ἕνεος πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν. Ἀποστατήσας ἀπ' αὐτοῦ ἐγένετο ἱερεὺς τῶν ψευδῶν θεῶν ὁ ἀνέρορ. Οἰκῶθεν δ' ἐννοεῖται ὁποῖαν χαρὰν ἠσθάνθησαν οἱ Ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Σμύρνης. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν περιωρίσθησαν μόνον εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς μεγάλης χαρῆς των, ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ ἠθέλησαν νὰ ὠφελῶντο ἐξ αὐτῆς, εἰς τὸν Ἰουδαϊσμὸν παρουσιάζοντες τοὺς ὀλιγοψυχοῦντας Χριστιανούς. Πολλοὶ τῶν τοιούτων Χριστιανῶν καθίσταντο διὰ τὸν καταλαβόντα αὐτοὺς φόβον γέλωτος αἰτία, τῶν τε Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἐθνικῶν. Ἡ χριστιανικὴ Κοινότης τῆς Σμύρνης ἐφαίνετο τέλει ἀποσυντεθεῖσα. Τὴν 23 Φεβρουαρίου ἡμέραν τῆς μεγίστης ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου, τοῦ κληρικοῦ τῆς Σμύρνης καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὁλοκλήρου μόνον εἰς Χριστιανός, ὁ Ἀσκληπιάδης, μία Χριστιανή, ἡ Σαβίνα, προσήλθον ἵνα συνομιλήσωσι μετὰ τοῦ Πρεσβυτέρου Πιόνιου. Ἐνεκα τοῦ κρατήσαντος φόβου οὐδεὶς ἕτερος ἐτόλμησε νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἐορτήν. Μόλις δ' ἐπρόφθισεν ὁ ἅγιος Πρεσβύτερος νὰ τελέσῃ τὸ μυστήριον τῆς θείας Ἐνχαριστίας, νὰ κοινωνήσῃ αὐτοὺς καὶ νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς λοιπούς. Προέβλεπεν, ἄλλως τε, ἀπὸ τῆς προτεραιότητος ἡδὴ, ὅτι θὰ συνέλαμβάνετο. Ὅθεν ὅταν ὁ νεώκτορος Πολέμων, γενικὸς ἐπιστάτης ἐπὶ τοῦ ἐν Σμύρνη ναοῦ εἰς τιμὴν τοῦ Ἀυτοκράτορος τῆς Ρώμης καὶ δημοτικὸς τῆς Σμύρνης ἄρχων, ἦλθε πρὸς σύλληψιν τοῦ Πιόνιου μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ εὗρεν αὐτοὺς ἐτοιμοὺς καὶ ἀναμένοντας μάλιστα. Ὁ Πιόνιος, λαβὼν κλωστὰς ἀλύσεις τρεῖς, περιέθηκε περὶ τὸν τράχηλον ἑαυτοῦ, τῆς Σαβίνης καὶ τοῦ Ἀσκληπιάδου, δηλῶν διὰ τούτου ὅτι ἐκουσίως θὰ παρεδίδοτο ἵν' ἀπαχθῇ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν τόπον προσφορᾶς θυσίας καὶ «μυροφωγίας» τ. ἔ. βρώσεως ἐκ τῶν θυμάτων τῆς εἰς τοὺς θεοὺς προσφορᾶς θυσίας. Ἐν τῷ αὐτῷ ἐτοιμασίᾳ εὗρεν ὁ Πολέμων τὸν Πιόνιον, τὴν Σαβίνην καὶ τὸν Ἀσκληπιάδην, ἐν τῷ ὄκῳ, ὅπου τὸ μυστήριον τῆς θείας ἐτελέσθη Ἐνχαριστίας.

Ὁ Πολέμων μόλις εἶδεν αὐτοὺς εἶπε. Γνωρίζετε βεβαίως τὸ διάταγμα τοῦ Ἀυτοκράτορος,

κατὰ τὸ ὅποιον διατάσσει νὰ προσφέρητε θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς. Ὁ Πιόνιος ἀπήντησε. Γνωρίζομεν τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ ἐν οἷς διατάσσει ἡμᾶς, μόνον Αὐτὸν νὰ προσκυνῶμεν. Ἡ ἀπάντησις αὐτῆ ἐδήλου τὴν σταθερὰν καὶ ἀκλόνητον ἀπόφασιν τοῦ Πιόνιου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ νὰ ἐμμένωσιν ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει καὶ νὰ θυσιασθῶσιν ὑπὲρ αὐτῆς. Ἠλπίξεν, οὐχ ἦρτον, ὁ Πολέμων διὰ θὰ ἐπειθεῖν ἢ θὰ ἠνάγκασεν αὐτούς, ὅθεν εἶπεν, ἔλθετε εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐκεῖ θὰ πεισθῆτε. Οὕτω δὲ ὁ Πιόνιος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς Σαβίνης καὶ τοῦ Ἀσκληπιάδου ἀπήγετο εἰς τὴν ἀγορὰν. Ἡ σύλληψις αὐτοῦ ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐγνώσθη καθ' ὅλην τὴν Σμύρνην. Πλήθος ἄπειρον, πρὸς ἑκατὸν, Ἰουδαίων καὶ Ἐθνικῶν, προσέτρεξεν ἵνα ἴδῃ τὸν Πιόνιον. Ὅλη ἡ ἀγορὰ, ὅλαι αἱ γωνίαι αὐτῆς, αἱ στοαί, μάλιστα ἡ ἀνατολική, ὅπου ὠδηγεῖτο ὁ Πιόνιος, ἦσαν πλήρεις ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου, συνωθούμενοι πρὸς εὗρεσιν θέσεως. Πολλοὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τῶν βιβίων καὶ ἐπὶ τῶν κιβωτίων ὅπως καλύτερα ἴδωσιν. Ἰκανοὶ προσήρχοντο οὐχὶ ἀπλῶς ἐκ περιεργείας ἀλλ' ἐκ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, ἐλπίζοντες ὅτι ὁ Πιόνιος, διαπραττὴς τῆς ἀπείρητης καὶ ἀπελογεῖτο πάντως καὶ θ' ἀτήγγελε δημηγορίαν τινά. Ἀλλὰ μέγα μένος τοῦ ὄχλου προσέτρεξεν ἐκ περιεργείας, ἦν ἐπιτήρησε τὸ θέαμα τοῦ Πιόνιου καὶ τῶν δύο ἄλλων ἐχόντων τὰς ἀλύσεις περὶ τὸν τράχηλον.

Ἔστησαν λοιπὸν τὸν Πιόνιον, τὸν Ἀσκληπιάδην, τὴν Σαβίνην εἰς τὸ μέσον, ὁ δὲ Πολέμων εἶπε. «Καλὸν ἡμῖς ἐστίν, ὦ Πιόνιε, πειθαρχῆσαι, καθὰ καὶ πάντες, καὶ ἐπιθῆσαι ἵνα μὴ κολασθῆτε.» Ὁ Πιόνιος, φαιδρῶ τῷ προσώπῳ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν λαὸν ἤρξατο θαυμασιωτάτης δημηγορίας. «Ἄνδρες, οἱ ἐπὶ τῷ κάλλει Σμύρνης κινούμενοι, οἱ ἐπὶ τοῦ Μέλῆτος, ὡς φατέ, Ὀμήρω σεμνυνόμενοι, καὶ οἵτινες ἐν ἡμῖν Ἰουδαίων συμπάροισιν, ἀκούσατέ μου.» Μετὰ πολλῆς τῆς λεπτότητος ψέγων τοὺς Ἐλληνας τῆς Σμύρνης γελῶντας διὰ τὰς συμφορὰς τῶν Χριστιανῶν, ἐπέμνησε τὸ τοῦ Ὀμήρου.

«Ὅχι ὅσην, κταμένησιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχεταισθάν», ὑποδείξας, κατὰ τὸν μέγαν ποιητὴν, ὅτι οὐχ ὅσιον ἐπὶ τοῖς ἀποθνήσκουσι κινεῖσθαι. Στρεφόμενος δὲ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὁ χριστιανὸς ῥήτωρ ὑπενημιῶν πλείστως διατάξας τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς καθόλου, ἐπιβαλλούσας οὐχὶ τὴν χαρὰν ἐπὶ τοῖς τῶν ἄλλων κακοῖς ἀλλὰ τὴν βοήθειαν αὐτῶν. Ἐγὼ λέγει ὁ Πιόνιος πειθόμενος τῷ ἑμῷ διδασκάλῳ, ὑφ' ὃν ἐννοεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, προτιμῶν ν' ἀποθάνω ἢ νὰ παραβῶ τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἀγωνίζομαι νὰ μὴ ἀλλάξω ἐκεῖνα ἅτινα τὸ πρῶτον ἐμαθὼν, ἔπειτα καὶ ἐδίδαξ'. Γίνωνται λοιπὸν καταγελῶσιν οἱ Ἰουδαῖοι ἀσυνεταῖως. Κάνει ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἐχθρὸν αὐτῶν εἶμεθα, ὡς λέγουσιν αὐτοὶ, ἀλλ' ἀνθρώποι εἶμεθα καὶ δι' ἀδικηθέντες. Τίνας ἠδικήσαμεν; τίνας ἐφρονεσαμεν; τίνας ἐδιδάξαμεν; τίνας εἰδωλολατρεῖν ἠναγκάσαμεν; Εἰς ταῦτα ὁ Πιόνιος, διὰ τῆς

μεγάλης αὐτοῦ πολυμαθείας, προσέθηκεν ἐκτῆς ἱστορίας τῶν Ἰσραηλιτῶν πλείστα παραδείγματα ἀποστασίας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως. Ἀλλὰ ζήτουσιν, ἐπέειπε, διατι τινὲς τῶν Χριστιανῶν μὴ βιασθέντες προσήλθον καὶ ἐθυσίασαν, τοῦτο δὲ καθιστῶσιν αἰτίαν κατηγορίας καθ' ὅλων γενικῶς τῶν Χριστιανῶν νομίσατε τὰ παρόντα ὅμοια πρὸς ἄλωνα. Ποῖος σωρὸς εἶνε μεγαλύτερος, τοῦ ἀχύρου ἢ τοῦ σίτου; ὅταν διακαθαίρει ὁ γεωργὸς διὰ τοῦ πτύου τὴν ἄλωνα τὸ μὲν ἄχυρον εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου μεταφέρεται, ἐνθ' ὁ σίτος μένει. Ἴδετε πάλιν τὴν εἰς τὴν θάλασσαν βαλλομένην σαγήνην· μήπως πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς συναγόμενα εἶνε εὐχρηστα; Οὕτω λοιπὸν καὶ τὰ παρόντα. Ὡς ἄδικοι ἢ ὡς δίκαιοι πάσχομεν ταῦτα; ἔαν μὲν ὡς ἄδικοι πῶς νομίζετε ὅτι καὶ ὑμεῖς θὰ πάθητε τὰ αὐτά; ὡς δίκαιοι; ἀλλὰ τῶν δικαίων πασχόντων ποῖαν ὑμεῖς ἐλπίδα ἔχετε; «Εἰ γὰρ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανέται»; Ταῦτα εἰπὼν ὁ Πιόνιος ὑπέδειξε τὴν μέλλουσαν κρίσιν, ἐκ τῶν ἰδίων δὲ ἀνὰ τὴν Παλαιστίνην περιηγήσεων καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ γνώσεων προσήγαγε παραδείγματα φυσικῶν καταστροφῶν καὶ ἀλλοιώσεων ἵνα παραστήσῃ ἐμφαντικότερον τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Κατέληξε δὲ τὴν μακρὰν αὐτοῦ δημηγορίαν, δηλώσας μετ' ἀκραδάντου πεποιθήσεως «τοῖς λεγομένοις θεοῖς ὑμῶν οὐ λατρεύομεν καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ οὐ προσκυνοῦμεν.»

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας τοῦ Πιόνιου ἐν τῷ ἀτερωθῷ πλήθει ἐπεκράτησεν ἀπολυτοσιγῆ. Μετὰ τὴν ὁμίλιαν ὁ εὐθαροῦς καὶ εὐγλωττός τοῦ Χριστιανισμοῦ ὁμολογητῆς ὠδηγήθη εἰς δημόσιόν τι τῆς ἀγορᾶς οἰκοδόμημα («Ἐνταῦθα» Atrium.) Ἐνταῦθα καὶ ὁ Πολέμων καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἄνευ βίας ἀλλὰ μᾶλλον μετὰ συμπαθείας, προσελάθησαν νὰ πείσωσι τὸν Πιόνιον ὅπως ἀρνηθῇ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ ἀποφύγῃ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην, «πέισθητι ἡμῖν, Πιόνιε, ὅτι σὲ φιλοῦμεν, καὶ διὰ πολλὰ ἄξιος εἶ ζῆν, ἢ θοὺς τε ἕνεκα καὶ ἐπιεικείας· καλὸν ἐστὶ τὸ ζῆν, καὶ τὸ φῶς τοῦτο βλέπειν» ἐπέλεγον οἱ «ἐνλιπαροῦντες» αὐτόν, κατὰ τὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς Ἰριγενείας ἐν Αἰλίδι,

«ἦδὺ γὰρ τὸ φῶς λεύσειν».

Ἄλλ' ὁ Πιόνιος ἀπήντα «κἀγὼ λέγω ὅτι καλὸν τὸ ζῆν, ἀλλ' ἐκεῖνο κορεῖσσον ὃ ἡμεῖς ἐπιποθοῦμεν· καὶ τὸ φῶς, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀληθινόν. Καὶ ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα καλά· καὶ οὐχ ὡς θανατιώντες ἢ μισοῦντες τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ φεύγομεν, ἀλλ' ἐτέρων μεγάλων ὑπερβολῆς τούτων καταφρονοῦμεν ἐνεδρενόντων ἡμᾶς.» Ὁμολογεῖ λοιπὸν ὅτι τὸ ζῆν καὶ τὸ βλέπειν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου εἶνε καλόν, ἀλλ' ἔσπευδε πρὸς τὴν αἰωνίαν καὶ μακαρίαν ζωὴν, πρὸς τὸ ἀνέσπερον φῶς, χάριν αὐτῶν κατεφρόνει τῆς παρούσης ζωῆς καὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Ταῦτα λέγοντος τοῦ Πιόνιου ἀνθρωπὸς τις ἐκ τοῦ ὄχλου πονηρὸς ὀνόματι Ἀλέξανδρος διέκοψεν αὐτὸν εἰπὼν. «Ἄκουσον ἡμῶν, Πιόνιε», ὁ Πιόνιος εἶπεν. «Ἐἴλαβόν σου παρ' ἡμῶν ἀκούειν· ἄ γὰρ σὺ οἶδας, οἶδα,

ἄ δὲ ἐγὼ ἐπίσταμαι σὺ ἀγνοεῖς». Ὁ Ἀλέξανδρος ἠθέλησε νὰ καταγελᾷ αὐτὸν καὶ δεικνύων τὴν περὶ τὸν τράχηλον τοῦ Πιόνιου, τῆς Σαβίνης καὶ τοῦ Ἀσκληπιάδου ἄλυσον εἶπεν εἰρωνικῶς. «Ταῦτα δὲ διατί»; Ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Πιόνιου, ὅτι ταῦτα ἐσημαίνον ὅτι εἶχον ἀπόφασιν ν' ἀποθάνωσιν ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ὅτι ἐπομένως ἦτο περιττὴ πᾶσα αὐτῶν ἀνάκρισις, ἐφριμώθη ὁ Ἀλέξανδρος. Ἄλλ' ἐξηκολούθουν πάλιν παρκαλοῦντες τὸν Πιόνιον καὶ προτρέποντες αὐτὸν οἱ περισταίμενοι. Εἰς τὰς προτροπὰς αὐτῶν καὶ παρακλήσεις μίαν σταθερὰν καὶ ἀδιασάλευτον εἶχεν ὁ Πιόνιος ἀπάντησιν «Οὕτω κεκρίκαμεν!» Λαβὼν δὲ ἀφορμὴν διήλεγξεν αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἀπιστίᾳ καὶ τῇ ἠθικῇ αὐτῶν καταστάσει. Ὁ πονηρὸς Ἀλέξανδρος, ἀκρίτως, μετὰ τὸν ἐλεγχὸν ἐκεῖνον τοῦ Πιόνιου, παρετήρησε «τίς χρεῖα ἐστὶ τῶν λόγων ὑμῶν τούτων ὅποτε οὐκ ἔξεστιν ἡμῖς ζῆν»; Ἄλλ' ὁ πολὺς λαὸς κατατερόμενος ἐκ τῆς εὐφραδείας καὶ τῶν λόγων τοῦ Πιόνιου ἐξήτει νὰ γίνῃ συνάθροισις ἐν τῷ θεάτρῳ ἵνα ἐκεῖ καλύτερον ἀκουσθῇ ὁ Πιόνιος, τινὲς ὅμως τῶν φίλων τοῦ Πολέμωνος, φοβούμενοι ταραχὴν τινὰ τοῦ λαοῦ, συνεβούλευσαν νὰ μὴ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν Πιόνιον νὰ ὁμιλήσῃ, μάλιστα ἐν τῷ θεάτρῳ, πρὸ τοῦ πολλοῦ λαοῦ. Ὁ Πολέμων ἤκουσε τὴν συμβουλὴν ταύτην, ὅθεν εἶπε πρὸς τὸν Πιόνιον.

«Πιόνιε, εἰ μὴ θέλεις θῆσαι κἂν ἐλθὲ εἰς τὸ Νεμεσεῖον»

ὁ Πιόνιος ἀπήντησεν,

«Ἄλλ' οὐ συμφέρει σοι τοῖς εἰδώλοις ἵνα ἐκεῖ ἔλθωμεν»

Πολέμων εἶπεν,

«Πείσθητι ἡμῖν Πιόνιε»,

ὁ Πιόνιος ἀπήντησεν,

«Εἴθε ἡδυνάμην ἐγὼ ὑμᾶς πείσαι Χριστιανούς γενέσθαι»

Οἱ ἀκούσαντες τοῦτο ἀναγελᾶσαντες εἶπον,

«Οὐδὲν ἔχεις τοιοῦτο ποιῆσαι ἵνα ζῶντες καώμεν»,

καὶ ὁ Πιόνιος

«χεῖρόν ἐστι πολλὸ ἀποθανόντας κωνθῆναι»

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἐμεδίασεν ἡ Σαβίνα. Ὁ Πολέμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ «Γελᾶς;» τῇ εἶπον, ἐκεῖνη δὲ ἀπήντησεν. «Ἐὰν ὁ Θεὸς θέλῃ, καὶ Χριστιανοὶ γὰρ ἐσμεν· ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν πιστεύουσιν ἀδυστάκτως γελᾶσουσιν ἐν χαρᾷ αἰδίῳ». Λέγουσιν αὐτῇ οἱ πεπωρομένοι «Σὺ μὲν οὖν ὃ οὐ θέλεις μέλεις πάσχειν· αἱ γὰρ μὴ ἐπιθύουσαι εἰσπορνεῖον ἴστανται», ἡ δὲ εἶπεν ἐν θαυμασιωτάτη πεποιθήσει καὶ ἀγιότητι «τῷ ἁγίῳ Θεῷ μελήσει περὶ τούτου!»

Ἀρίστας τὴν Σαβίναν ὁ Πολέμων στρέφεται πάλιν πρὸς τὸν Πιόνιον, ἐξηκολουθῶν τὰς ματαίας ἀποπειράς, ἵνα πείσῃ αὐτὸν ἀμετάπειστον παραμένοντα, καὶ λέγει,

«Πείσθητι ἡμῖν Πιόνιε»,

ὁ Πιόνιος εἶπεν,

«Κεκέλευσαι ἢ πείθειν ἢ κολάζειν· οὐ πείθεις, κολάζεις».

Ἐοἶ λόγοι τοῦ Πιόνιου ἐφάνησαν βαρεῖς εἰς τὸν Πολέμονα, ὅθεν μετὰ τινος ὀργῆς λέγει οὗτος

«Ἐπίθυσον, Πιόνιε»,

καὶ ὁ Πιόνιος ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ὁμολόγησε  
«Χριστιανὸς εἰμι»

ὥσει δὲ μὴ ἐννοῶν ὁ Πολέμων ἢ καὶ μὴ γνωρίζων τὰ κατὰ τὸν Χριστιανισμὸν ἐπερωτᾷ  
«Ποῖον Θεὸν σέβη;»

Πιόνιος, εἶπεν,

«Τὸν Θεὸν τὸν παντοκράτορα τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ πάντας ἡμᾶς, ὅς περιέχει ἡμῖν πάντα πλουσίως, ὃν ἐγνώκωμεν διὰ τοῦ Λόγου αὐτοῦ Χριστοῦ.»

Οὕτω δ' ἐπιτιμώτατα καὶ σαφέστατα παρέστησεν ὁ Πιόνιος τὴν ὁμολογίαν πίστεως, ἐπὶ τοῦ θεμελιώδους δόγματος τοῦ Χριστιανισμοῦ στηρίζων αὐτήν. Ἄλλ' ὁ Πολέμων ποιεῖται τὸ ὑστατον διαβήμα προτείνων τῷ Πιονίῳ μετρίαν τινα καὶ εὐκόλον προᾶξιν

«Ἐπιθύουν οὖν κἄν τῷ Ἀυτοκράτορι»,

ὅμως ἤκουσε παρὰ τοῦ Πιονίου,

«Ἐγὼ ἀνθρώπων οὐκ ἐπιθύω, Χριστιανὸς γὰρ εἰμι.»

Διὰ παντὸν τούτων κριτεδηλώθη σαφῶς ὅτι ὁ Πιόνιος ἐμενεν ἀκλόνητος ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει, στερορᾶν ἔχων ἀπόφασιν νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ αὐτῆς. Τούτων ἕνεκα ὁ Πολέμων προέβη εἰς τακτικὴν διαδικασίαν κατὰ τοὺς νομικοὺς τύπους, τοῦ γραμματέως γραφοντιος τὰς ἐρωτήσεις, καὶ ἀπαντήσεις, γενομένας ὡς ἑξῆς:

— «Τίς λέγῃ;»

— «Πιόνιος.»

— «Χριστιανὸς εἶ;»

— «Ναί.»

— «Ποίως Ἐκκλησίαις;»

— «Τῆς καθολικῆς· οὕτε γὰρ ἐστὶν ἄλλη πέρα τῷ Χριστῷ.»

Μετὰ τὴν καταθέσιν ταύτην τοῦ Πιονίου στρέφεται ὁ Πολέμων πρὸς τὴν Σαβίνα. Ἡ γυνὴ αὕτη εἶχε μυστικὴν ἱστορίαν, γνωστὴν εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῶν Χριστιανῶν τῆς Συμύνης. Ἦτο δούλη τῆς Συμωναίας δεσποίνης Πολίτης φανατικῆς ἔθνικης. Ἡ δούλη Σαβίνα ἦτο χριστιανὴ καὶ διὰ τοῦτο ἡ δεσποινα αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀυτοκράτορος Γορδιανοῦ, ἐξήτει νὰ πείσῃ αὐτήν εἰς ἀλλαξοπιστίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Σαβίνα ἔμενε σταθερὰ ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ, ἡ φανατικὴ δεσποινα αὐτῆς Πολίτη ἐξώρισε δεσμίαν εἰς τὰ ὄρη, πιθανῶς εἰς κτήματι αὐτῆς. Τοῦτο μαθόντες οἱ Χριστιανοὶ κατόρθωσαν μυστικῶς νὰ φρυγαδεύσωσιν αὐτήν καὶ νὰ τὴν παραδώσωσιν εἰς τὸν Πιόνιον, παρὰ τῷ ὁποίῳ εἰσέσκητο, ὡς εἶδομεν, ἡ Σαβίνα καθ' ἣν ἡμέραν συνελήφθη ὑπὸ τοῦ Πολέμωνος μετὰ τοῦ Πιονίου καὶ τοῦ Ἀσκληπιάδου. Ἴνα δὲ μὴ γνωσθῇ καὶ ἀποδοθῇ πάλιν ἐκ νέου εἰς τὴν τυραννικὴν αὐτῆς καὶ φανατικὴν δεσποινῶν ὁ Πιόνιος τῇ συνέστησε νὰ μὴ εἴπῃ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τὸ πραγματικὸν αὐτῆς ὄνομα, ἀλλὰ νὰ ὀνομάσῃ ἑαυτὴν Θεοδότην. Τοῦτο ἐπραξε κατὰ τὴν ἀνάκρισιν, διεξαχθεῖσαν ὡς ἑξῆς

— «Τίς λέγῃ;»

— «Θεοδότη.»

— «Χριστιανὴ εἶ;»

— «Ναί, Χριστιανὴ εἰμι.»

— «Ποίως Ἐκκλησίαις;»

— «Τῆς καθολικῆς.»

— «Τίνα σέβη;»

— «Τὸν Θεὸν τὸν παντοκράτορα ὃς ἐποίησε

τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πάντας ἡμᾶς, ὃν ἐγνώκωμεν διὰ τοῦ Λόγου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.»

Ἡ Σαβίνα διὰ τῆς ὁμολογίας αὐτῆς ταύτης ἐπανελάβεν αὐτολεξεί τὴν προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Πιονίου διατυπωθεῖσαν διδασκαλίαν, ἀλλ' ὁ Πολέμων, ὡς πλείστοι ἄλλοι ἔθνικαί, οὐδὲν εἶχε νὰ μαθήσῃ περὶ τριούτης διδασκαλίας, μὴ ἐνδιαφερόμενος. Τοῦτο ἀπεδείχθη ἐτι σαφέστερον ἐκ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Ἀσκληπιάδου, πρὸς ὃν ἐστράφη ὁ Πολέμων, ὑποβαλὼν κατὰ τὸν τύπον τὰς αὐτὰς ἐρωτήσεις

— «Τίς λέγῃ;»

— «Ἀσκληπιάδης.»

— «Χριστιανὸς εἶ;»

— «Ναί.»

— «Ποίως Ἐκκλησίαις;»

— «Τῆς καθολικῆς.»

— «Τίνα σέβη;»

— «Τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.»

— «Οὗτος οὖν ἄλλος ἐστίν;»

— «Οὐχί, ἀλλ' ὁ αὐτός, ὃν καὶ αὐτοεἰρημασιν.»

Ὁ Πιόνιος καὶ ἡ Σαβίνα εἶπον «Ἰησοῦν Χριστὸν», ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀσκληπιάδης μετρίαν ἔλεγε, ὅπως τυχίως, τὴν πειρὰν τῶν λέξεων, ὁδῶς ἀδικήσας Πολέμων ἐνόμισεν ὅτι πρόκειται περὶ ἄλλου τινός, μὴ θελήσας εὐλικρινῶς νὰ ἐξεσησῇ περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐχ ἴητρον ἡ ὁμολογία τῶν Χριστιανῶν μαρτύρων μετὰ τὰς νομικὰς διατυπώσεις συνετήγετο τὴν καταδίκην αὐτῶν, διέταξε δ' ὁ Πολέμων τὴν εἰς τὴν φυλακὴν ἀπαγωγὴν αὐτῶν.

Πλήθος τότε λαοῦ ἄπειρον ἐτηκολούθησε τὴν συνοδείαν ἐκείνην πληροῦσαν καὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὰς παρόδους. Σκηναὶ δὲ συγκινητικώταται καὶ διαλόγοι ἐτηκολούθησαν μετὰ τοῦ Πιονίου καὶ τοῦ λαοῦ. Τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ Πιονίου «πὼς αἰετὸς γλωρὸς ὢν νῦν πυρρὸν ἔχει τὸ πρόσωπον»; θαιμάζοντες τὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ χριστιανοῦ ἡρώος διαλάμπουσαν ζωηρότητα. Τὰ κύματα τοῦ πλήθους συνωθούντο περὶ τοὺς ἀπαγομένους Χριστιανούς, οὕτως ὥστε ἡ Σαβίνα ἐκράτει τὸν Πιόνιον ἀπὸ τῶν ἱματίων, ἵνα μὴ ἀποσπασθῇ. Ἄλλοι τινες ἐγλεύσαν τὴν ὠραίαν ἐκείνην σκηνὴν λέγοντες ὅτι ἐροβείτο ἵνα μὴ ἀποτίθῃος γέννηται, ὡς μικρὸν παιδίον κρατουμένη ἀπὸ τῆς τιθῆς. Ὑπῆρχον καὶ οἱ φανατικοί, οἵτινες ἠθέλον ἀμέσως νὰ θανατωθῶσιν οἱ Χριστιανοί, εἰς δὲ τούτων ἀνεκραύγασεν «εἰ μὴ ἐπιθύουνσι κολασθῆτωσαν!» Ὁ Πολέμων παρετήρησεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ θέσις καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ, ὡς δημοτικοῦ ἀρχόντος, δὲν παρέχονσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἐκτελέσῃ ἀπόφασιν καταδίκης εἰς θάνατον. Ἄλλος πάλιν ἠθέλησε νὰ καταπνίξῃ τὸν φανατισμὸν τοῦ δι' εἰρωνείας, εἰπὼν περὶ τοῦ Ἀσκληπιάδου, «Ἴδετε ἀνθρωπάριον ὑπάγει ἐπιθῆσαι». Ἄλλ' ὁ Πιόνιος ἀντέκρουσεν εἰπὼν «Σὺ ψεύδῃ· οὐ γὰρ ποιεῖ αὐτό». Ἄλλοι δὲ πάλιν ἔλεγον, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα χριστιανὸς ἐθυσιάσαν εἰς τοὺς θεοὺς. Ὁ γέρον Πιόνιος μετὰ νεανικοῦ θάρρους καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπε «Ἐκαστος ἰδίαν ἔχει προαίρεσιν, τί οὖν πρὸς ἐμέ; ἐγὼ Πιόνιος λέγομαι». Ἐν μέσῳ τῶν διαλόγων τούτων ἐξεδηλοῦτο καὶ πολλῶν ἡ λύπη ὅτι τοι-

οὗτος πεπαιδευμένος καὶ σοφὸς ἄνθρωπος ὡδηγεῖτο εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐμελλε νὰ καταδικασθῇ εἰς θάνατον. Καὶ εἰς τούτους παρετήρησεν ὁ Πιόνιος ὅτι ὄφειλε νὰ παραμείνῃ πιστὸς εἰς τὰς πεποιθήσεις αὐτοῦ, ἐπέμνησε δὲ τοὺς μεγάλους κινδύνους θανάτου τῶν Συμωναίων ἐκ λιμοῦ καὶ ἄλλων κακῶν πρὸ μικροῦ χρόνου, εἰς δὲ τὸν

εἰπόντα «Καὶ σὺ σὺν ἡμῖν ἐπεινάσας», ἀπήντησε τέλος ὁ Πιόνιος, «ἐγὼ μετὰ ἐλπίδος τῆς εἰς τὸν Θεόν».

(Ἔπεται τὸ τέλος)

Ἀθῆναι—

ΑΡΧ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

## ΔΗΜΩΔΗΣ ΜΟΥΣΑ

# Θ ΓΑΜΘΣ ΤΟΥ ΓΡΑΝΙΚΟΥ

(Ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ ἐκ Βίγας ἐλ. κ. Θεοδώρου Τσακάλου)

Ἡ δημῶδης Μοῦσα ἐνέχει συνήθως πολυτίμους ἀδάμαντας ποιήσεως γνησίας ἀντλουμένης ἐξ αὐτῆς τῆς Φύσεως καὶ τοῦ ἀγνοῦ ποιητικοῦ αἰσθηματος ὅπερ ἐμφορεῖ τὸν ποιητὴν, ἀδιάφορον ἂν οὗτος στερηθῆται καὶ τῆς στοιχειώδους ἐτι παιδεύσεως, ὅπερ ἴσως αὐτὸ τοῦτο καθιστᾷ αὐτὸν ἐτι μᾶλλον ποιητὴν.

Τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον ἔσοχον δημῶδες ποίημα ἐπισταλὲν ἡμῖν ὑπὸ γνωστοῦ ἐκ Βίγας λογιῦ τοῦ κ. Θ. Τσακάλου, ἀπαγγέλλει ἅπαν τὸ μῦθον τῆς ποιήσεως τοῦ ἀνοικτοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς ζωογόνου Φύσεως, ἐὰν δὲ ὡς ὁ εὐγενὴς ἐπιστάλλων γράφει τυγχάνῃ ἀνέκδοτον, ὁ «Αἰολικός Ἀστὴρ» θεωρεῖ ἑαυτὸν εὐτυχὴ ἐπὶ τῇ δημοσιεύσει.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ποιούμενοι ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἐκασταχοῦ λόγιους δηλοῦμεν ὅτι μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ὁ «Αἰολικός Ἀστὴρ» θά δημοσιεύῃ ἐπιστελλόμενα ποιήματα ἀνέκδοτα τῆς Ἑθνικῆς ἡμῶν Μούσης.

Ὁ Γρανικὸς ἀγάπησε Βίγα τὴν ζηλεμένη τὴν Βίγα τὴν ἐξακουστὴ καὶ τὴν ὠρηπλασμένη. Καὶ μιὰ νυχτὰ ἀστροφεγγὴ τοῦ Μάη τοῦ δροσάτου, τοῦ μάγου Μάη ὁμορφονιοῦ καὶ μοσχομουρωδάτου κρουρὰ τὴν γλυκοφίλησε εἰς τὰ παρθένα χεῖλη, τῆς εἶπε, Βίγα, σ' ἀγαπῶ, ἂν μ' ἀγαπᾷς ὁμίλει. Καὶ ἡ παρθένα ἄτροπαλή, ναί, λέγει, κοκκινίζει κ' εἰς ὄνειρα μαγευτικά ὁ νοῦς της στροβιλίζει,

Λαλοῦν τῆς Ἰδης τὰ πουλιὰ κοτσίφια κ' ἀηδόνια, πετοῦν δ' ὠ κείθε σερπετὰ τὰ λάλα χελιδόνια, καὶ προσκαλοῦν 'ς τοῦ Γρανικοῦ τὸν γάμον νὰ ἐλθοῦνε ὁ Αἴσηπος, ὁ Ρόδιος, ὁ Ρῆσος νὰ χαροῦνε. Τῆς Ἰδης ἡ μακρόμαλλες προβάλανε Δουάδες, ἡ λιγυρές, γλυκόφθαλμες, καλόζωστες Νυφάδες. Χαρᾶς τραγούδια τραγουδοῦν, χορεύουν, ξεφαντώνουν τὸν Γρανικὸν μὲ λούλουδα, μυρσίνες στεφανώνουν.

Αἰώνιο, πολύγυνο τ' ἀνδρόγυνο νὰ ἦνε παιδιὰ του νᾶξῃ φιλυριῆς καὶ πεῦκα καὶ μυρσίνες καὶ δρύες, λεῦκες, καστανιές, ὄξειές, μηλιές, δαφνοῦλες, πλατάνια ὑπερήφανα καὶ σκληθρα καὶ μυρτοῦλες, μηλιές μὲ μῆλα ὁμορφα ὅταν μάγουλα παρθένας γιὰ φίλημα ποῦ τὰ ποθεῖ, διψάει ὁ καθέννας. Μὲ κερασινές καὶ βυσινιές καὶ ἀπιδιές γεμάτες καρπὸ, ποῦ σπάνει τὰ κλωνιά, δαμασκηγιές δροσάτες.

Νὰ ζήσῃ τὸ ἀνδρόγυνο καὶ νὰ γεννοβολᾷ τραντάφυλλα, γαρούφαλα καὶ νὰ μοσχοβολᾷ. Νᾶξῃ τοὺς κάμπους θάλασσα ἀέρι ποῦ σουφρώνει, τὸ μέτωπο μὲ Δήμητρας σπαρτὰ νὰ στεφανώνη. Οἱ νάρκισσοι, τὰ λείρια νὰ τὸ γλυκοστολιζοῦν τοῦ Γρανικοῦ, Καρὰ Ἀτλῆ νερὰ νὰ τὸ δροσίζουν. Αἰώνιος ὁ Γρανικὸς κ' ἡ νύμφ' ἡ ζηλεμένη ἡ Βίγα ἡ ἐξακουστὴ καὶ ἡ ὠρηπλασμένη.



# ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

## Ἡ Καρδία

Ὁ φίλος ἐπιστήμων κ. Κ. Ἀθανασιάδης διὰ τῶν ἐκάστοτε ὥραίων αὐτοῦ μελετῶν παρέχει ἐπαγωγὰ ἀναγνώσματα συνδιάζοντα τὸ τερπνόν μετὰ τοῦ ὠφελίμου ἐν εὐθείᾳ κλίματι.



Διατὶ ὀρίζομεν τὴν καρδίαν ὡς ἔδραν τῶν ψυχικῶν αἰσθημάτων; Πάντες γινώσκουμεν ὅτι ἡ καρδία, τὸ κεντρικὸν ὄργανον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, εἶνε μὴς κοίλος, τοῦ ὁποίου ὁ προσρισμὸς εἶνε δι' ἐπαλλήλων συστολῶν καὶ διαστολῶν, διευθυνομένων καὶ ῥυθμιζομένων ὑπὸ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, νὰ ὠθῆ τὸ αἷμα ἐντὸς τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων· ταῦτα δὲ ἐντὸς τῶν τριχοειδῶν, τὰ ὅποια εἰσδύοντα μέχρι τῶν ἐγκάτων τῶν ἰσθῶν, μεταφέρουν τὸ αἷμα εἰς τὰ διάφορα ὄργανα πρὸς θρέψιν τοῦ ζωικοῦ σώματος.

Διὰ τί λοιπὸν ἡ τοιαύτη ἀντιλογία πρὸς τὴν ἀνατομίαν καὶ φυσιολογίαν;

Ἡ ἀντιλογία αὕτη ἢ μάλλον σύγχυσις προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐξ ὄλων τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων ἡ καρδία εἶνε ἡ μόνη, ἣτις δέχεται σαφῶς καὶ ἀμέσως τὰς ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων τοῦ κόσμου ἐντυπώσεις καὶ ἡ μόνη, ἣτις ἀντιδρῶσα ἐκδηλοῖ τὰ ψυχικὰ αἰσθήματα διὰ κινήσεων ἀντιληπτῶν. Ὅλοι σας ἔξεύρετε ποῦ βάζετε τὸ χέρι σας ὁσάν τις συγκινεῖσθε εἴτε ἀπὸ χαρὰν ἢ λύπην εἴτε ἀπὸ φόβον ἢ τρόμον.

Ὁ ὑγιὴς καὶ ἥρεμος ἄνθρωπος δὲν αἰσθάνεται τὸ παράπαν τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας του. Αὕτη καθὼς καὶ ὅλα τὰ ὄργανα τῆς φυτικῆς ζωῆς — πλὴν τῶν μυῶν — λειτουργοῦν ἄνευ τῆς ἀνθρωπίνης βουλῆσεως. Κανεὶς δὲν λαμβάνει εἰδησιν οὐδὲ κἂν προσέχει εἰς τὴν ἀναπνοὴν τουτὴ τὴν πέψιν του ἢ τὴν κυκλοφορίαν οὐδὲ εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἥπατος ἢ τῶν νεφρῶν· ὅταν ἀπολαύη κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον τελείας ὑγείας. Οὐδὲ λαμβάνει συνειδήσιν τῶν ἐν τῷ σώματι τελουμένων βιοχημικῶν ἀντιδράσεων, ἐν ὅσῳ αὐταὶ ἀκολουθοῦσι τὸν φυσιολογικὸν ῥοῦν.

Μόλις ὅμως διαταραχθῆ ἡ ὑγεία μας κατὰ τι σύστημα τῆς φυτικῆς ζωῆς, ἀμέσως δολόκληρος ὁ ὀργανισμὸς ἀντιδρᾷ, ἢ δὲ ἀντί-

δρασις ἐξωτερικεῦται δι' αἰσθήματος ἄγχους ἢ ἄλγους. Τοιουτοτρόπως καὶ ἡ καρδία ἐκτελεῖ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν τὰς κινήσεις της ὁσάν τις διατελῶμεν ψυχικῶς ἤσυχοι. Εὐθὺς ὁμως μετὰ μίαν οἰανδήποτε συγκίνησιν ἀντιλαμβανόμεθα τῆς διαταραχῆς τῶν κινήσεών της, κατὰ ἀσύνηθες λαμβάνον χώραν ὀπισθεν τοῦ στήθους, τὸ ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποφύγωμεν ἀλλὰ προσπαθοῦμεν αὐτομάτως νὰ τὸ μετριάσωμεν θέτοντες τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τελοῦντες μίαν θαυυτάτην ἀναπνοήν. Κατὰ τὴν συγκίνησιν οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας ἀλλοιοῦνται κατὰ τὴν συχνότητα καὶ τὸν ῥυθμὸν, ἡμεῖς δὲ δυσφοροῦμεν, ἐνίοτε δὲ αἰσθανόμεθα προκάρδιον ἄλγος. Διὰ τοῦτο ὡς ἐξ ἐνστικτοῦ ἐντοπίζομεν εἰς τὴν καρδίαν τὴν πηγὴν καὶ τὴν ἔδραν τοῦ αἰσθήματος ὑφ' οὗ κατεχόμεθα.

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι δυσκόλως ἢ τὸ παράπαν συγκινοῦνται κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τινὰς ἄλλους τῶν ὁποίων εὐχερέστατα δονοῦνται αἱ χορδαὶ τῆς καρδίας μετὰ τὴν ἐλαφροτάτην συγκίνησιν. Γνωσταὶ αἱ λαϊκὰ ἐκφράσεις «*αὐτὸς ἔχει καρδιὰ ἀπὸ πέτρα*», — *ἄνθρωπος τῆς καρδιᾶς* — *τρυφερὰ καρδία* καὶ τὰ παρόμοια.

Καθεὶς ἐξ ἡμῶν γινώσκει ὁποῖαν τινα ἐπίδρασιν ἔχουσιν ἐπὶ τῆς καρδίας αἱ δυσάρεστοι ἢ εὐάρεστοι συγκινήσεις. Κατὰ τὴν δυσάρεστον συγκίνησιν, ὀργήν, λύπην, ἢ φόβον ἢ τρόμον περιθλίβεται ὁ θώραξ, βαρύνεται τὸ στήθος, περισφίγγεται ὁ λαιμὸς καὶ ξηραίνεται ὁ φάρυγξ καὶ τὸ στόμα, ἢ δὲ καρδία δυσχερῶς κινεῖται ἀλγεῖ ἐνίοτε. Γνωσταὶ ὡσαύτως αἱ ἐκφράσεις ἐπὶ τῆς παρούσης ψυχικῆς καταστάσεως· «*μοῦ ἐφοῦσκωσε τὴν καρδιὰ*» (λύπη) — *μοῦ ἔσταμάτισε ἡ καρδιὰ* (φόβος). *Ἐκῆρωσε ἀπὸ τὸ θυμὸν του — ἀνέβηκε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι μου* — *ἐπύρωσε τὸ αἷμά του*, ἐκφράσεις δι' ὧν ὀρίζεται ἡ ἐπιρροὴ τῶν ἰσχυρῶν συγκινήσεων ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας. Κατὰ δὲ τὴν εὐάρεστον συγκίνησιν ἡ καρδία *σκιορτᾷ* εὐαρέστως ἐπιταχύνεται ἡ κυκλοφορία, αἱ δὲ ἀναπνοαὶ τελοῦνται ἀνετώτερον καὶ πλατύτερον, ἐν γένει δὲ ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται γενικὴν τινα εὐεξίαν.

Ἰσχυρὰ καὶ διαρκῆς συγκίνησις (φόβος

ἐκ καταδίκης ἢ θλίψις ἐξ ἀπωλείας καθὼς ἐπίσης ἰσχυρὰ καὶ ἀκαριαία φυσικὴ συγκλίσεις, σεισμὸς, ἔκρηξις) δύναται νὰ προκαλέσῃ συγκοπήν.

Κατὰ τὸν τελευταῖον σεισμὸν τῆς ἐν Σικελίᾳ Μεσσηνίης ἀνεῦρον πτώματα μὴ φέροντα οὐδὲ ἕγχος μὴλωπος· οἱ ἱατροὶ διεπίστωσαν ὅτι ἔθανον ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας εἴεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καὶ διαρκοῦς τρόμου.

Εἰς ἐκοτοντάδα βημάτων ἀπὸ τῆς ἐν Βουρλόδα κατοικίας μου ἐγένετο τὴν 23 Ἰανουαρ. 1910 ἡ ἀπαγχόνισις τεσσάρων ληστῶν καταδικασθέντων διὰ ληστρικὴν ἀποπειραν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ κ. Η. Δ. Πάτερσον. Πλὴν, τότε τὸ ἀτύχημα λόγῳ τῆς γεινιάσεως καὶ λόγῳ περιεργείας νὰ παραστῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Εἶδα τὸν ἕνα ἐκ τῶν τεσσάρων τελείως ὠχριάσαντα καὶ θανόντα ἀκαριαίως μόλις εἶδε ἐτοιμασθέντα τὸν βρόχον τὸν διὰ τὸν τράχηλόν του προωρισμένον! Τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον στήριξαντες εἰς ἔρθροστασίαν οἱ δῆμοι ἀπηγγέοντο νεκρόν.

— Ὁ ὑπερβολικὸς φόβος δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ θάνατον καθὼς καὶ ἡ ὑπερβολικὴ χαρὰ, ἂν καὶ ὑπὸ τὰς συνθήκας τοῦ σημερινοῦ βίου σπανιώτατα κανεὶς ἀποθνήσκῃ ἀπὸ χαρὰν. — Ὅλα τὰ ψυχικὰ πάθη φόβος, θλίψις, ὀργή, ἔρωσ, μῖσος, ζηλοτυπία κτλ. ἐπιδρῶσι μὲν κατὰ διάφορον βαθμὸν ἐπὶ τῆς καρδίας, πάντοτε ὅμως ἐπιβλαβῶς εἴτε ὁσάν τις ἐρεθίζεται ἀπὸ εὐάρεστα ψυχικὰ πάθη, διεγερτικά, τονικά ὡς τὰ ἐξ ἡδονῆς προερχόμενα εἴτε ἀπὸ πάθη θλίβερά, καταθλιπτικά ὡς τὰ ἐκ ψυχικοῦ ἄλγους.

Κάθε διεγερσις νευρικοῦ τινος κέντρου ἐρεθίζει ὅλον τὸν ὀργανισμὸν, ἀναλόγως δὲ τοῦ βαθμοῦ τῆς διεγέρσεως ἐπέρχεται ἐξάντλησις. Τὴν δὲ ἐξάντλησιν ταύτην ἐξαγγέλλει ἡ καρδία διὰ τῆς παραλλαγῆς τῆς λειτουργίας της.

Ἐὰν ἡ ἡδονὴ προκαλεῖ ἐντονωτέρους καρδιακοὺς παλμοὺς, κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον τονοῦντας τὸ ὄργανον τῆς κυκλοφορίας, τὴν στιγμιαίαν ἡδονικὴν διεγερσιν θὰ ἐπακολουθήσῃ μετ' ὀλίγον κόπωσις καὶ ἐξάντλησις. Παρατηρήθη ἄλλως τε ὅτι ἰσχυρὰ τις συγκίνησις, βιαία ἢ ἀκαριαία καὶ παροδική εἴτε ἀπὸ χαρὰν πηγάζουσα εἴτε ἀπὸ λύπην, δύναται νὰ προκαλέσῃ καρδιακὸν κάματον ἀπαράλλακτα καθὼς σειρὰ ἄλλε-

παλλήλων ἐρεθισμῶν, ἀγῶν, θλίψις, διαρκῆς ἀπασχόλησις.

Πολλοὶ δεινῶς μισήσαντες ἀπέθανον ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ δὲν εἶνε σπάνιοι οἱ θανόντες ἀπὸ θλάβην τῆς καρδίας δι' ὑπερβολικὸν ἔρωτα.

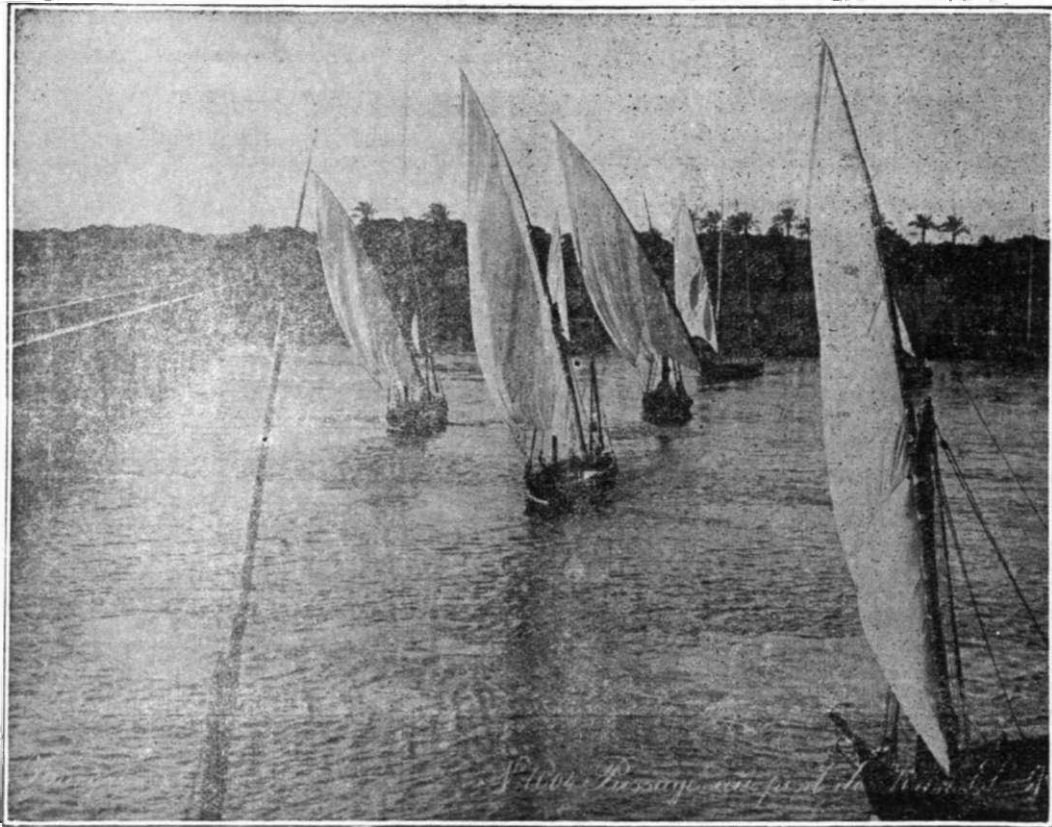
Κατὰ τὰς ἐποχὰς δεινῶν καὶ μακρῶν πολέμων, αἱματηρῶν ἐπαναστάσεων καὶ ἐκλογικῶν ἀγῶνων πολλοὶ εὐερέθιστοι ἢ ἐμπαθεῖς ἄνθρωποι γίνονται καρδιακοί!.. Πόσοι ἀπέθανον ἐξ ὑπερβολικοῦ φόβου ἢ τοῦλάχιστον κατέστρεψαν καρδιακοὶ ἀπὸ τῶν συχνῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμῶν Ἀγῶνος.

Ὁ Καρβιζάρ (1755 — 1821) ἱατρός τοῦ Μ. Ναπολέοντος παρετήρησεν ὅτι τὰ καρδιακὰ νοσήματα ἐπλήθυνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Τρομοκρατίας (1793). Οἱ ἄνθρωποι τότε φοβούμενοι τὴν καταγγελίαν, τὴν φυλακίαν, τὴν λαιμητόμον, παριστάμενοι καθ' ἑκάστην σχεδὸν μάρτυρες τῶν φρικαλεωτέρων δραμάτων ὅσα ποτὲ ἐξηλίχθησαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου, προσεβάλλοντο τὴν καρδίαν. Διηγούνται δὲ ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπέθανον αἰφνιδίως ἅμα ἔμαθον τὸν τραγικὸν θάνατον Λευδοβίκου τοῦ 15Τ!

Ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ τὰ *πολιτικά πάθη* μεγάλως συμβάλλονται εἰς τὴν ἀπνάπτυξιν νόσον ἢ νευρώσεων τῆς καρδίας. Αἱ βίαιαι, συνεχεῖς ἢ ἐπάλληλοι διεγέρσεις τῆς ψυχῆς ἀφετηρίαν ἔχουσαι μέγιστα καὶ σπουδαιότατα πολιτικά συμφέροντα, αἱ ζωηραὶ καὶ ἐξυτάται ὡς τὰ πολλὰ κοινοβουλευτικὰ συζητήσεις, τὰ ἀκάθεκτα πολιτικά μίστη, ὁ ἀπότομος λαϊκὸς σάλος ὁ δυνάμενος νὰ κατακρημνίσῃ ἰσχυροὺς πολιτικοὺς ἄνδρας ὑποπίπτοντας εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ πλήθους, συνιστῶσι τὰ σύγχρονα αἷτια τοῦ νεωτέρου καρδιακοῦ νοσήματος. Οἱ τοιοῦτου εἶδους *πολιτικοὶ ἐρεθισμοὶ* παρασκευάζουσιν βαθμηδὸν καὶ ὑποῦλως διὰ τῶν συχνῶν διεγέρσεων τοῦ καρδιακοῦ μυῶς (παλμοῖ) τὴν ἐξασθένεισιν ἢ ἀλλοίωσιν τῶν καρδιακῶν κινήσεων. — Αἱ δὲ πολλὰ καὶ πικίλα καὶ πολυῶνομοι ἐμπορικὰ καὶ χρηματιστικὰ πράξεις οὐκ ὀλίγον καὶ αὐταὶ συμβάλλονται διὰ τῶν συγκινήσεων εἰς τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ ῥυθμοῦ τῆς καρδίας. Ἀνὰ μέσον τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ τῶν ἐμπορικῶν ἰσολογιῶν, ὁποῖά τινα δράματα δυνατὸν νὰ λάβουν χώραν, ὁπόσοι συγκινήσεις προεκλήθησαν, ὁπόσα συνδιάζονται, τεκταίνονται, διενεργοῦνται, ἐκτελοῦνται. Ἡ σημερινὴ βραδεία μὲν ἀλλὰ διαρκῆς ἐμπορικὴ συγκίνησις εἰς οὐδὲν ἄλλο κατακλίγει ἢ εἰς τὴν παθολογικὴν προδιάθεσιν τῆς καρδίας καὶ τὴν ἀνεφικτὸν καταπόνησιν.

Οἱ παλμοὶ λεγόμενοι, οἱ ὅποιοι οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ αὐταὶ αἱ κινήσεις τῆς καρδίας ἀπότοκοι ἠθικῆς καταπονήσεως, ὑψίστης νευρικῆς ὑπερεγέρσεως ἀλλοιούσης τὴν συχνότητα καὶ τὸν ῥυθμὸν ἔχουσι τὴν ἀφετηρίαν τῶν ἐντὸς τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Εἰς τὴν νευρικὴν καταπόνησιν τῆς καρδίας πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς γνωστῆς



ΛΕΜΒΟΔΡΟΜΙΑΙ ΕΝ ΝΕΙΛΩ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

(Φωτογραφία εὐγενῶς παραχωρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα κ. Ἀδελφῶν Ε. Βουρνάζου)

ἡμῖν καρδιακῆς νευραλγίας τῆς ἀκίνητου τῆς τὸν θώρακα καὶ ἀγγούτης τῆς καρδίας, τῆς νευρικῆς στηθάγχης, (angine de poitrine). Ἡ τρομερὰ αὕτη ἀληθῶς καρδιακὴ νευρωσις ἡ δὲ ποία δύναται νὰ κατακρημνίσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν, ὀφείλεται, σὺν τοῖς ἄλλοις αἰτίοις, καὶ εἰς τὴν ἐπανάληψιν εὐαρέστων ἢ δυσαρέστων συγκινήσεων, μάλιστα παρὰ νευρικοῖς ἀτόμοις, εἰς τὰς ἀγγυπνίας, τὰς παντοειδεῖς ἡδονάς, τὰς ἠθικὰς ὑπερβάσεις, τὰς κατοχρήσεις καπνοῦ, ἀλκοόλ, καφέ, τῆου, ἡδυσπύτων καὶ τῆς λαϊμαργίας.

Ἐκ τῶν εἰρημένων κατενόησατε τὸν βαθμὸν τῆς εὐπαθείας αὐτοῦ τοῦ ἰσχυροτάτου καρδιακοῦ μυός. Ὅλοι σας ἔτυχε νὰ ἴδῃτε ἢ καὶ νὰ φάγητε καρδιὰ ζῶου. Παρατηρήσατε βεβιαίως ὅτι κατὰ τὴν στερεότητα καὶ σκληρότητα δὲν ὁμοιάζει τὸ παράπαν πρὸς τοὺς ἄλλους μύς τοῦ σώματος· αὐτός εἶνε ὁ συμπαγέστερος καὶ σκληρότερος· ἴσως δι' αὐτὸ εἶνε καὶ ὁ μᾶλλον εὐθραυστος, ὁ μᾶλλον εὐπαθής.

Διὸ πάντες πρέπει νὰ φροντίζωμεν νὰ ἀποφεύγωμεν ὅσον τὸ δυνατόν τὰ αἰτία, ἠθικὰ ἢ φυσικὰ, τὰ ὁποία δύναται νὰ καταπονήσουσιν τὸν σκληρὸν αὐτὸν μύν. Καὶ τὰ μὲν ἠθικὰ αἰτία (λύπη, χαρὰ φόβος κ.λ.) δύνασθε νὰ ἀποφύγητε τῇ βοήθειᾳ τοῦ λογικοῦ· ἐκ δὲ τῶν φυσικῶν αἰτίων τὰ μὲν ἀποφεύγονται (κατοχρήσεις), τὰ δὲ ὑπάγονται εἰς ἀνωτέραν βίαν (δραματικὰ φυσικὰ φαινόμενα) πρὸ τῆς ὁποίας ὁ ἀνθρώπος κύπτει τὸν ἀχχένα.

Ἰπερδείξαμεν τὴν ὀλεθρίαν ἐνέργειαν τῶν συγ-

κινήσεων. Καταλήγοντες μνημονεύομεν ὡσαύτως τῆς ἐπὶ τῆς καρδίας δυσαρέστου ἢ ἐπιπλαβῶς ἐπιρροῆς τῶν προαπσχολήσεων, τῶν ἐμμόνων ἰδεῶν, τῶν βιαίων ἢ τρυγικῶν θεαμάτων, τῶν ἐρίδων, τῶν συμπλοκῶν καὶ... τῶν πρὸς γάμον προαπασχολήσεων.

Ἀποφεύγετε ὅλας τὰς προκαλοῦσας παλμούς, ὑπερβάσεις, ὡς ἀγγυπνίας, παρατεταμένα δραματικὰ θεάματα, καταχρήσεις καπνοῦ, καφέ, τῆου, ἡδυσπύτων καὶ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τὰς ὑπερβολικὰς φυσικὰς κοπώσεις, τὴν ὑπέμετρον γυμναστικὴν, τὰς βιαίας ἀναβάσεις, τὸν παρατεταμένον χορόν, τὰς ἀναρριχήσεις ὁρέων ἐν σπουδῇ, τὴν ταχείαν πεζοδρομίαν καὶ τὸν διὰ δικύκλου δαιμονιώδη δρόμον. Πολλοὶ ποδηλατιστὰι δρομεῖς ἐτελεύτησαν κατὰ τὸν δρόμον ἢ μετὰ ταχύτατον ἢ μακρότατον δρόμον.

Τὰ ἐδέσματα τῶν καρδιακῶν πρέπει νὰ ὦσιν ἐλαφρὰ καὶ εὐπεπτα. Οἱ κατὰ κόρον καὶ λαϊμαργίως ἐσθίοντες καταπονοῦσι τὴν καρδίαν. Συχνότατα παρατηρήθη ὅτι μετὰ μίαν κατάχρησιν φαγητοῦ ἐκρήγνυται ἡ στηθάγχη ὅπως συχνὰ συμβαίνει νὰ σταματᾷ ἡ καρδία ὑστερον ἀπὸ κατὰ κόρον γεῦμα. Ἐκλέγετε λοιπὸν διὰ τοὺς καρδιακοὺς ἐδέσματα ἀπλᾶ, καθαρὰ καὶ εὐπεπτα, οἷα ὁ ζωμός, τὰ λευκὰ κρέατα, ἐλαφροὶ ἰχθύς, τὰ ὠά, τὰ χορταρικά, τὰ ὄσπρια, καρπούς καὶ πρὸ πάντων τὸ γάλα. Πιτὰ δὲ, ὕδωρ καὶ ὀλίγον ζυθον, ὀλίγιστον δὲ καφέ ἢ τέιον. Τὰ δὲ οἰνοπνευματώδη ποτὰ δεόν νὰ ἀπαληφθῶσιν ὀλοτελῶς ἀπὸ τὸ ἐδεσματολόγιον τῶν καρδιακῶν.

Σμύρνη — Διορ ΚΩΝΣΤ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

## ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΣΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ Ι. ΟΛΥΜΠΙΟΥ - ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΚΥΘΟΝΙΩΝ

## ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ - ΠΛΑΤΩΝ

Ὁ βαθύνους συγγραφεὺς τῆς «Πλατωνικῆς Φιλοσοφίας» καὶ διακεκριμένος Γυμνασιάρχης τῆς πόλεώς μας κ. Ι. Ὀλύμπιος ὁμίλησεν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Συνεδρίῳ τῶν Ἀνατολιστῶν «περὶ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν Ἀκαδημίᾳ καὶ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Πλάτωνα». Τῆς περισπούδαστου ταύτης ἀνακοινώσεως, ἥς σύμματος ὁ ἐν Ἑλλάδι τυπὸς εὐφημοτάτην μνησίαν ἐποίησατο, καταχωρίζομεν τὴν περιλήψιν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.



Οἱ ἀρχαῖοι παρέδωκαν ὅτι ὁ Σταγειρίτης, ὁ ὁποῖος ὀφείλει τὴν δόξαν του ὡς φιλόσοφος εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ διδάσκαλον, ἔδειξεν «ἀγνωμοσύνην» πρὸς τὸν Πλάτωνα, ἂν καὶ ἔμεινεν εἴκοσι ἔτη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Εἶνε ἀναμφίβολον, ὅτι πολὺ μικρὸς θὰ ἐξήρχετο ὁ Πλάτων ἀπὸ τὴν κριτικὴν τοῦ μαθητοῦ του, ἂν τυχὸν ἠθέλων χαθῆ καθ' ὀλοκληρίαν τὰ συγγράμματά του. Θὰ ἐπάθαινε ὅ,τι λέγει ὁ Θεουκυδίδης περὶ τῆς Σπάρτης ἂν τυχὸν ἠθέλων ἐρημιωθῆ, ὅπως αἱ Μυκῆναι. Ἡ δόξα του ὡς φιλοσόφου θὰ ἐφαίνετο ἀπίστευτος. Ἀλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς ἔπαθεν ὡς συγγραφεὺς ὁ Ἀριστοτέλης, διότι ἐχάθησαν τὰ συγγράμματά του.

Ὁ Ἀριστοτέλης παντοῦ εἰς τὰ σωζόμενα συγγράμματά του, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Μεταφυσικὴν, ἐπικρίνει τὸν Πλάτωνα. Καταπολεμεῖ πρὸ πάντων ἀμειλίκτως τὰς ἰδέας. Ἡ κριτικὴ του φαίνεται ἐν πολλοῖς ἄδικος. Αἴτιον τῆς διαγωγῆς του ταύτης εἶνε ἡ ἀνυπόθεσις πρὸς τὸν διδάσκαλόν του. Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν ἐξήσαν καὶ ἐφιλοσόφησαν ὁμοῦ δύο ὅπως διόλου ἀντίθετοι χαρακτήρες, εἰς ποιητῆς καὶ ἰδεολόγος, καὶ εἰς φυσιοδόφης ἀκούραστος καὶ ἐπιστήμων θετικός. Ὁ εἰς ἀποβλέπει πάντοτε ἄνω, πρὸς τὸν νοητὸν κόσμον, ὁ ἄλλος ἐξετάζει τὸν φυσικὸν καὶ τὸν ἠθικὸν κόσμον μετὰ τὸ ὅμμα τοῦ ἐπιστήμονος, τοῦ φυσιοδόφου, συλλέγων τὰς παρατηρήσεις του, ὡς τὰ ψήγματα τοῦ χρυσοῦ, διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ τὸ ἐπιστημονικὸν του οἰκοδόμημα. Εἶνε οἱ

δύο ἀντίθετοι πόλοι τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Ὁ Σταγειρίτης ἀπὸ τῶν προγόνων του Ἀσκληπιαδῶν καὶ τοῦ ἱατροῦ Νικομάχου, τοῦ πατρός του, ἐκληρονόμησε διάπυρον ἔρωτα πρὸς τὰς φυσικὰς μαθήσεις. Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Πλάτων εἰσήγαγε κατὰ τὰ εἴκοσι τελευταῖα ἔτη καὶ τὰς φυσικὰς μαθήσεις, καὶ ἐκεῖ ἠδυνήθη νὰ κορέσῃ τὴν ἀσβεστον δίψαν τῆς φιλομαθείας του ὁ Ἀριστοτέλης. Ἀλλ' ὁ εὐρυστατος αὐτὸς μαθητῆς τοῦ Πλάτωνος δὲν ἔγεινε μόνον φυσικὸς ἐπιστήμων, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφος. Ἐγράψε τότε τοὺς περιφήμους διαλόγους του κατὰ μίμησιν τοῦ Πλάτωνος, καὶ ἐδίδασκε τὴν δημοτικὴν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἠσχίσε τὴν πολεμικὴν του κατὰ τῆς ἰδεολογίας τοῦ διδασκάλου, ἀλλ' ἔμεινεν ἐν τούτοις πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Πλάτωνος. Ἡ πολεμικὴ του αὕτη ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς νὰ διασπείρωσι πλεῖστα ἀνέκδοτα περὶ τῆς ἀγνωμοσύνης καὶ ἀστοργίας του πρὸς τὸν ἰδρυτὴν τῆς Ἀκαδημίας. Ἀλλ' αὐτὸς πάντοτε ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ὡς πλατωνικόν.

## Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΡΕΝΟΗΣΕ ΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ;

Εἰς τὸ Δύκειον, τὸ ὁποῖον ἰδρυτεν ἐπανελθὼν ἐκ Μακεδονίας, δέκα τρία ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διδασκάλου, ἐπέκορνε ἰσχυρότερον καὶ τραχύτερον τὸν Πλάτωνα, ἂν καὶ ἐνόει τὸ ἄτοπον τῆς διαγωγῆς του, ὁμολογῶν ὅτι ἦτο εἰς αὐτὸν δυσάρεστος καὶ ὀληρὰ ἢ ἐπίκρισις αὕτη, διότι «φίλοι ἄνδρες» ὑπῆρξαν οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἰδεῶν. Ἀλλά, λέγει, ὅτι ὡς φιλόσοφος, σεβόμενος τὴν ἀλήθειαν, ὀφείλει νὰ ἀναρῆσῃ καὶ τὰ «οἰκεῖα δόγματα». Ἡ ἀρρώσισ τῶν τῶν πρός τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἐν τούτοις παρέλαβεν ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν του, τὸν ἐξαγνίζει ἀπὸ τὸ ἀδίκημα. Ἡ πρακτικὴ



φύσις τοῦ Σταγειρίτου εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὴν *ιδανικὴν* φυσιογνωμίαν τοῦ Πλάτωνος. Εἶνε ἀπορίας ἄξιον πῶς ἐφιλοσόφησεν εἴκοσιν ἔτη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὁ *φυσιοδίφης* αὐτὸς μὲ τὸν γηραιὸν Πλάτωνα. Ἡ πολεμικὴ του μᾶς φαίνεται ἀκατάληπτος. Διὰ τοῦτο ὁ Γερμανὸς Παῦλος Νατόρπ διΰσχυρίζεται ὅτι *ἐντελῶς παρενόησε* τὸν Πλάτωνα, καὶ ὅτι ἡ παρανόησις ὑπῆρξε *μοιραία*. Ὁ κ. Ὀλύμπιος λέγει, ὅτι εἶναι παράτολμον νὰ ἰσχυρισθῇ τις *σπουδαίως* ὅτι ὑπῆρξε παρανόησις ἐκατέρωθεν. Ἐν δευτέρῳ τόμῳ τῆς «*Πλατωνικῆς του φιλοσοφίας*» θὰ ἐξετάσῃ ἐκ πάσης ἐπόψεως τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα.

Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Σταγειρίτης ὑπῆρξεν *αἰχμάλωτος* τοῦ ἰδεολόγου. Ἐκεῖ ἐθαύμαζε τὸν διδάσκαλόν του ὡς ἀνέφικτον ὑπόδειγμα *σοφοῦ καὶ εὐδαιμόνου* ἀνδρός. Εἰς τὸ Λύκειον τὸν ἐπικρίνει καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ διαφημίσῃ τὴν *ἀστοργίαν* του πρὸς τὸν διδάσκαλον. Εἶνε φύσις νηφάλιος, ἀπρόσιτος εἰς ἐνθουσιασμόν, ῥέπουσα μᾶλλον πρὸς *ἐγωϊσμόν*. Ἐν παράδειγμα ἐκ τῶν νεωτέρων εἶνε πολὺ διδακτικόν. Ὁ Ἄγγλος φιλόσοφος Τζῶν Στούαρτ Μιλ ὁμοιος μὲ τὸν Ἀριστοτέλη, ἔρρηξε κραυγὴν ἀνακουφίσεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του!—διότι τὸ δυστύχημα τὸν ἀπήλλασσεν ἀπὸ τὴν *ὑπόνοιαν* ὅτι εἰς τὰ συγγράμματα τὸν ἐβοήθει δῆθεν ὁ πατήρ του! Καὶ ὅμως ἡ μόρφωσις τοῦ υἱοῦ ὑπῆρξε τὸ ἀξιολογώτατον ἔργον τοῦ πατρὸς Μιλ, κατὰ τὸν Μπαίν.

Ἄν ἐσώζοντο οἱ *διάλογοι* τοῦ Ἀριστοτέλους θὰ ἐφαίνετο πόσον ἰσχυρὰ καὶ γόνιμος ὑπῆρξεν ἡ ἐπίδρασις τοῦ Πλάτωνος ἐπὶ τὸν Σταγειρίτην. Αὐτὸς τὸν ἔκαμε *φιλόσοφον*. Ἄλλως θὰ ἦτο εἰς πολυμαθῆς *φυσιοδίφης* καὶ φυσιολόγος, ὡς ὁ Δημόκριτος καὶ ὁ Ἀναξαγόρας.

Εἶνε ὁ γνησιώτατος τῶν Πλατωνικῶν. Ἐνώπιόν του φαίνονται μικροὶ οἱ διάδοχοι τοῦ Πλάτωνος ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, κατὰ τῶν ὁποίων καὶ ἀγανακτεῖ ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι τὰ *μαθηματικά* τὰ ἀνήγαγον εἰς περιωπὴν *φιλοσοφίας*. Εἰς ἀπολογίαν του ὅμως δὲν ἔξαρχοῦν ταῦτα.

Ἡ προαίρεσις του ὑπῆρξεν ἀγνή, ἡ *διάνοια* ἔχει τι μίασμα.

«Χεῖρες μὲν ἀγναί, φρενὴν δ' ἔχει μιάσμα τι».

Ἡ ἀφροσύνη του πρὸς τὴν ἀλήθειαν μόνις ἀντισταθμίζει τὴν παρόρασιν τοῦ καθηκόντος πρὸς τὸν διδάσκαλόν του. Εὐρίσκειται εἰς τὴν *ἀντινομίαν* δύο ἰσοστασιῶν καθηκόντων, τοῦ μὲν πρὸς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν, ὅπως αὐτὸς πιστεύει, τοῦ δὲ πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ, τὸν «*θεῖον Πλάτωνα*». Μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Πλάτωνος, τὸν ὁποῖον ὁ Δελβροῦκ *μοναδικὸν* ἀπεκάλεσεν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἐπέρανε τὴν ἀνακοίνωσίν του ὁ κ. Ὀλύμπιος.



### ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ

Καληνύχτα, βουνά, ποῦ τὸ πλάνο φεγγάρι πίσω πάει ἀπὸ σᾶς καὶ γελᾷ μυστικά.

Καληνύχτα καὶ σεῖς, γίασεμιά μου λευκά. Λουλουδάκια ξανθὰ καὶ ἀστρουλάκια

με χάρι, τῶνειρό μου ἀπὸ σᾶς ποιῆς γλωμάδες

θὰ πάρη; Καληνύχτα.

Καληνύχτα, πυκνὲς μυρωδιᾶς στὸν ἀγέρα, ποῦ μεθᾶτε γλυκὰ τὸ κρυμμένο πουλί.

Παραθύρια μικρά, ποῦ γερὰ καὶ κλει; Καληνύχτα, σκοπέ, ποῦ σὲ στέλνει

ἀπὸ πέρα πονεμένου βοσκοῦ καλαμῆνια φλογέρα.

Καληνύχτα

Καληνύχτα, χρυσὰ π' ἀγρυπνεῖ

ἀγγελάκια, σὰν κοιμᾶται ἀπαλὰ μιὰ κοροῦλα χρυση.

Καληνύχτα, ματιῶν στοχασμοὶ περισσοί. Καληνύχτα καὶ σεῖς, ζαχαρένια χειλάκια,

ποῦ σκορπάτε γλυκὰ μέσ' στὸν ὕπνο φιλάκια.

Καληνύχτα. Σμύρνη ΣΤ. Γ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

## ΔΙΗΓΗΜΑ

### ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

#### ΤΑ ΔΥΟ ΡΟΔΑ

Τὸ κατωτέρω ἔσοχον Διήγημα τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ καὶ Ρώσου συγγραφέως *Πούσκιν*, ὅπερ διακρίνει βαθεῖα ψυχολογικὴ μελέτη ὀφείλεται εἰς τὸν ἔγκριτον ἡμῶν ἐν Σάμφ Συνεργάτην κ. Σ. Φῶκον δ. ν.

✱

Ὁ δρόμος ἔλαμπεν ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἠλεκτρικοῦ πανταχόθεν διεχέετο τὸ φῶς τοῦτο καὶ εἰσέδνε μέχρι τῶν σκοτεινότερων γωνιῶν μηδὲν ἀφίνον ὑπὸ τὴν σκιάν.

Ζωηρὸν συνωθούμενον κῆμα ἀνθρώπων ἐκινεῖτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ· ἐφαίνετο ὡς ὄν γιγάντιον, κινούμενον διὰ ξένης δυνάμεως. Ἡ ψυχρὰ ἀδιάφορος, ῥοδόχρους λάμπρις τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς συνετέλει ὥστε τὰ πρόσωπα νὰ φαίνονται εὐχαριστημένα, δροσερά, μειδιῶντα, ἄσανει οὐδεις ἐκ τῶν χιλιάδων τούτων περιπατητῶν τῆς εὐρείας ἀρτηρίας ἐν τῇ πλήρει σφρίγγου πόλει, ὑπέφερον ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀνοικτίρμονος ζωῆς. Πάντες ὄφειλον ν' ἀκολουθήσουν τὸ κοινὸν ρεῦμα· ὁπότεν δέ τις διέφυγε τοῦ πεζοδρομίου καὶ ἔστη, ὄλοι ἀπώθουν, συνέθλιβον καὶ παρετήρουν τοῦτον μετὰ θαυμασμοῦ, διότι ἐτόλμα νὰ παρακούσῃ τὴν θέλησιν εἰς ἡν πάντες ἄνευ διαμαρτυρίας ὑπετάσσοντο.

Δι' αὐτὸν ἦτο δύσκολον νὰ διασχίσῃ τὸ ζῶν τῶντο κῆμα, ὅταν ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸ κατάφωτον παράθυρον τοῦ ἀνθοπωλείου.

Ὅπισθεν τῆς προθήκης τοῦ παραθύρου παρετήρει ..... Πολυτελῆ ἄνθη ὑπερηφάνως προέβαλλον ἐκ τῶν στενῶν κρυσταλλίνων δοχείων, χαίροντα διὰ τὴν καλλονὴν των, διὰ τὴν ἀρωματώδη των ὑπαρξιν. Ἐμειδίαν ὀπισθεν τῆς προθήκης πρὸς τὸ διερχόμενον πλῆθος, ἔστελλον πρὸς αὐτὸ φιλήματα αἰθέρια καὶ ὑπέσχοντο λεπτὰς θωπείας μὲ τὰ πλήρη θελγήτρων πέταλλα αὐτῶν. Πομπώδη φιλάρεσκα χρυσάνθεμα, ὑπερήφανοι λαλέδες, βασιλικὰ ὄρχοειδῆ, ταπεινὰ ἴα, ἡδονικαὶ μυσσοτίδες καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἐρυθρόχροα ῥόδα.....λεπτὰ ἠδύπνοα ἔκρυπτον ἐντὸς τῶν βελουδίνων των πετάλλων ὠραῖον

μυστήριον καὶ ὑπισχνούντο εὐτυχίαν εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ τὰ ἤγγιζε διὰ τῶν διαψασμένων χειλέων του.....Πόσον αὐτὸς ἐπεθύμει νὰ ἀγοράσῃ ἔστω καὶ ἐν ἐκ τῶν θαυμασιῶν τούτων ῥόδων! Θὰ τὸ ἔφερον εἰς τὴν Μαρίαν ἢ ὁποῖα βεβαίως τὸν ἀναμένει καὶ ἀνυπομόνως παρατηρεῖ τὸ ὠρολόγιον.....Ναί, πρέπει νὰ σπεύσῃ.....ἀλλὰ τὰ ῥόδα;.....ἢ Μαρία τόσον ἀγαπᾷ τὰ ἄνθη! τόσον παιδικῶς εὐχαριστεῖται δι' αὐτὰ!.....Καὶ πόσον ἄρεσκειται εἰς τὸ τρυφερὸν λεπτὸν παράπονον της ὅτι ἐξοδεύει ματαιῶς.....

Ἐκαμε κίνημα ὅπως ἀπομακρυνθῇ ἐκεῖθεν.

Ἐψηλόςσωμος κύριος, ἀπόγως ἐνδεδωμένος φέρων κυλινδρικὸν πῖλον, μὲ καταβεβλημένον ὄχρον πρόσωπον, τὸν ὤθηγε διὰ τοῦ ἀγκῶνός του· ἐφέλλισε λέξεις τινὰς πιθανῶς συγγνώμης, ἴσως εὐχαριστήσεως, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ ἀνθοπωλεῖον. Μετ' ὀλίγον εἰς τὴν προθήκην ἐφάνη χεὶρ γυναικεία, λαμβάνουσα τὸ δοχεῖον μὲ τὰ ἐρυθρόχροα ῥόδα.

Ὁ! ὄχι, πρέπει νὰ σπεύσῃ διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὠραιότερον διὰ τὴν Μαρίαν! Ἄλλ' ἐν τῷ θυλακίῳ του μόνις εὐρίσκοντο χρήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπομένης.....Ναί! ἀλλ' ὅμως αὐριον θὰ λάβῃ τὰ διδάκτρα.....ἀλλὰ πιθανῶς ν' ἀναβάλουν πάλιν ὡς συνέβη ἄλλοτε.....

Ἄλλὰ τὴν τελευταίαν ἰδέαν ἦτις ἐγεννήθη ἐν τῇ κεφαλῇ του δὲν εἶχε καιρὸν νὰ ἐξετάσῃ· ἡ θύρα εἶχεν ἤδη κλείσῃ ὀπισθεν του καὶ εὐρέθη ἐντὸς τοῦ καταστήματος ἐν μέσῳ θερμῆς ἀτμοσφαιρας πλήρους ἀπὸ ἀρώματα ἀνθέων.

Ὁ ὑψηλόςσωμος ὄχρος κύριος εὐρίσκειτο πρὸ τῆς προθήκης καὶ κρατῶν τὸ χρηματοφυλάκιόν του εἶπεν εἰς τὴν πωλήτριαν.—Τύλιξέ μου, παρακαλῶ, δύο κόκκινα τριαντάφυλλα.

Ἄλλὰ καὶ ὁ ξένος ἐπλησίασε πρὸς τὸ ὑψηλὸν δοχεῖον. Τὰ ῥόδα μόνις ἐκινήθησαν καὶ ἠδονικῶς ἐμειδίαν χωρὶς νὰ ὀμιλῶσιν. Ἐνόμιζε κανεὶς πῶς ἔλεγον. Πά-

ρέ μας!, πάρε μας!, κῦτταξε τὶ εὐμορφα ποῦ εἶμεθα!

— Καὶ τὶ ἐπιθυμεῖτε;

— Ἴδου! αὐτὸ— καὶ μετὰ κόπον ἐξήγαγε ἰσχνὸν μακρὸν στέλεχος μὲ ὠραῖον τριαντάφυλλον.

— Ἐν.

— Μάλιστα.....

Ἐβάδισε ταχέως, μετὰ προσοχῆς κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ ἀγαπητὸν ἄνθος καὶ προφυλάττων τοῦτο ἐκ τῶν βιαίων προσκρούσεων τοῦ διερχομένου πλήθους.

Μετ' ὀλίγον συνήνησε τὸν ὑψηλόσωμον κύριον καὶ διασχίσις τὴν ἀνθρωποπλήμμυραν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐβάδιζε παρ' αὐτῷ. Εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ὑψηλοσώμου κυρίου ἐλεύκαζε λεπτὸς διαφανῆς χάριτης, διὰ μέσου τοῦ ὁποῦ ἰφαίνετο ὠραία, ζωηρὰ πορφύρα, ἀλλ' αἰφνιδίως οὗτος ἐστράφη δεξιᾷ καὶ μὲ τὸ κίνημα τοῦτο ἐκ τοῦ διαφανοῦς πακέτου ὠλισθήσεν ἐν ῥόδον ὅπερ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἐξέβαλε τότε μικρὸν κρονοῦν ἄλλ' οὐδενὸς τὴν προσοχὴν ἐφείλκυσε. Μετ' ὀλίγον ὁ ὑψηλόσωμος αὐτὸς κύριος ἐξηφανίσθη ἐντὸς τοῦ πλήθους. Ἐστάθη ὀλίγον, παρατηρῶν πανταχοῦ ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ, τὸ πλήθος τὸν ἠνάγκαζε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του.....

\* \*

Πλουσία οἰκία. Λαμπρὸν φῶς διαχέεται ἐπὶ τῆς εὐρείας κλίμακος· τάπητες καὶ φοινικες τὴν περικοσμοῦσι. Βαρεῖα θύρα ἀνοίγεται ἀθορύβως. Ὑπηρέτης λαμβάνει τὸ ἐπανωφόριόν του, ἕτερος ἀναγγέλλει τὴν ἀφίξιν του. Μικρὰ γνωστὴ αἰθουσα ὅπου συνήθως δέχεται τὴν Νίναν. Εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον ἀκούονται σιγανὰ βήματα· αὐτὴ εἰσέρχεται καὶ ἡ αἰθουσα πληροῦται ἀπὸ τὴν ὁσμὴν ἣν προτιμᾷ.

Ὁρχρὰ μελαγχροινή, ὄχι ὠραία, ἐνδεδυμένη μὲ ἐσθῆτα πλουσίαν καὶ καλυπτομένη διὰ πέπλου Ἑλληνικοῦ. Ὁ ὑψηλόσωμος κύριος ἔσπευσε πρὸς συνάντησίν της καὶ τῇ προσέφερε τὸ ἄνθος. Αὐτὴ ἐξέτεινε τὴν μίαν χεῖρα καὶ διὰ τῆς ἄλλης ἔσχισε τὸν λευκὸν διαφανῆ χάριτην.

— Ἐν!.....καὶ δυσαρέσκεια ἐχρωμά-

τισε τὴν φωνὴν της.

Γνωρίζεις, ὅτι μοὶ ἀρέσκει νὰ καρφῶνω ῥόδα εἰς τὸν κόμην μου καὶ εἰς τὰ δύο μέρη.....

— Τί πράγμα; ἀπήντησεν ἐκεῖνος. Ἄ! ἔχασα τὸ ἄλλο.

Αὐτὴ μὲ ἰδιοτροπίαν ἐσοφρώσε τὰ χεῖλη, ἐκάθισεν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ ἀνακλίντρου καὶ ἤρχισε νὰ σπρώχνῃ τὰ κεντημένα προσκέφαλα.

— Νίνα Ἀλεξανδροβνα, ἔχεις τίποτε ν' ἀντεῖπης; ἤλλαξα τὸ δρομολόγιον τοῦ ταξειδίου μας, μετὰ τοὺς Παρισίους θὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ἰταλίαν καὶ ὄχι τὴν Νίκαιαν.

— Δι' ἐμὲ εἶνε τὸ ἴδιον.....

Ψυχρὰ σιγὴ βασιλεύει ἐν τῇ μικρῇ αἰθούσῃ. Κυανόχρους καπνὸς σιγᾶρου περιβάλλει τὴν κεφαλὴν τοῦ ὑψηλοῦ κυρίου μὲ τὸ ὄχρον κατεβεβλημένον πρόσωπον. Εἰς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ ἀνακλίντρου εὐρίσκειται ἡ μικρὴ μελαγχροινή. Οἱ σιτεινοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς μετὰ ψυχρότητος κιντίζουσι πρὸ αὐτῆς ἀδιαφύρως καὶ ἠσύχως.

Καὶ ἐπὶ τοῦ τάπητος εὐρίσκειται τὸ λησμονηθέν, πολυτελὲς ἐρυθρόχρονον δῶρον.

Ἐπὶ τῶν λεπτῶν τῶν πετάλλων ἀκόμη λάμπουσιν ἀργυραὶ σταγόνες καὶ σιγανὰ κλαίει διὰ τὴν ἀπωλεσθεῖσαν εὐτυχίαν.....

\* \*

Ὁ νέος τρέχει ταχέως καὶ ἀνέρχεται τὰς ἀποτόμους βυθμίδας τῆς τραχείας κλίμακος, καὶ πάντοτε ἀνέρχεται. Εὐρίσκειται ἤδη ἐν τῷ πέμπτῳ πατώματι, πρὸ γωνιῆς θύρας... Ταχέως σηαίνει..... αὐτὴ ἡ ἴδια ἀνοίγει.....

— Νικό μου..... Ἄ!.....

Ἐκτείνει ἀμφοτέρως τὰς χεῖράς της πρὸς τὸ ῥόδον, καὶ αὐτὸς λαμβάνει τὰς χεῖρας ταύτας καὶ ζωηρῶς τὰς θλίβει.

— Ἄ πόσον ψυχρὰ εἶνε αἱ χεῖρές σου. Ἐλα, ἔλα πολλὴν ὥραν σὲ περιμένω. Τὶ ὠραῖον τριαντάφυλλον! Νίκο, διατί;..... κοστίζει πολλά; τί εὐμορφα πέταλλα! Ἀληθινὸν βελουδι! Ἐλα σοῦ εἰτοίμασα τσαῖ..... Τὶ ὠραῖο!.....

Αὐτὸς ἠθέλησε νὰ κύψῃ διὰ ν' ἀσπασθῇ τὰς χεῖράς της ἀλλ' ἡ κεφαλὴ της τα-

χέως τὸν ἔφραξε τὸν δρόμον καὶ τὰ χεῖλη του προσέφυσαν τὴν λεπτὴν μεταξίνην κόμην της.

— Χά... Χά..... Χά.....

Ἐν τῷ δωμάτιῳ βράζει τὸ τεῖον. Αὐτὸς δὲν ἀφίνει καθύλου τὰς χεῖράς της, καὶ αὐτὴ τὸν σύρει πρὸς ἑαυτήν.

Μικρὸν εὐπρεπισμένον δωμάτιον εἶνε θερμὸν ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς λυχνίας καὶ ἐκ τοῦ βράζοντος ὕδατος ἐπὶ τοῦ σαμοβαρίου.

— ὦ! πόσον θερμὰ καὶ ὠραῖα εἶνε ἐδῶ! Τρέμω ἀπὸ τὸ ψύχος καὶ εἶμαι πολὺ κουρασμένος.

— Δοκίμην κάθησε, κάθησε. Τώρα θὰ σοῦ βάλω τσαῖ.

Ἄ! Νίκο, ἠξεύρεις, εἶδα ἀπὸψε ὠραῖον ὄνειρον. Ἐβλεπα τὸν ἀχανῆ κυανὸν οὐρανόν, μεδῶντα ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας θερμοῦ μεσημβρινοῦ ἡλίου. Πέριξ ἀτελεύτητοι πεδιάδες ἀπὸ χόρον, μικρὰν φαίνεται σκοτεινὸς τοῖχος ἀπὸ ὠραίας μελαγχρολικάς πεύκας. Αἰσθάνομαι ὅτι πνέει αὐρα εὐώδης, θέλω νὰ ὑπάγω, ἐν τούτοις δὲν κινουμαι. Σὲ περιμένω, μόνον μὲ σὲ ἐπιθυμῶ νὰ εἰσελθῶεις τὴν πυκνὴν σκιάν τοῦ ὠραίου δάσους. Ἄλλὰ σὺ λείπεις. Καὶ ὁ ἥλιος θερμαίνει ἀνυποφόρως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μου πονοῦν ἀπὸ τὴν λάμψιν τῶν σμαράγδων τῶν περὶ ἐμὲ πεδιάδων.....

Καὶ αἰφνης σὲ βλέπω· πλησιάζεις κουρασμένος καὶ ὄχρὸς ἀλλ' ἡ χαρὰ ἔλαμπεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου.

— Ναί, ναί, Μαρία μου καὶ ἐγὼ τόσον δύσκολα ἐβάδιζον ὡς ἐκ τοῦ ἀνυποφόρου καύσωνος ἀλλὰ σὲ παρητήρησα καὶ ἔτρεξα πρὸς σὲ μὲ χαρὰν καὶ ταχέως.....

— Νίκο πῶς τὸ ἠξεύρεις; ἐφώναξε θαναμάζουσα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐγέλασε διὰ τὴν ἀπλότητά της.

Ἐν τούτοις, ἀκουσε. Ἐβαδίζομεν ὁμοῦ κρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν τὸ δάσος φαίνεται πολὺ πλησίον ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ εἰσελθῶμεν. Ἦδη ὁ ἥλιος ἤρχισε νὰ κλίνῃ πρὸς τὴν δύσιν· αἱ ἀμβλείαι χροσῶι του ἀκτῖνες διεπέρων τὸ στερέωμα καὶ μόνον τότε εἰσῆλθομεν εἰς τὸ δάσος.... Ὅταν εἰσῆλθομεν καὶ ἐπεριπατούσαμεν, εὐώδης αὐρα ἀρωματισμένη μὲ τὰ μύρα τῆς ῥητίνης καὶ τῶν ἀνθέων διεχύνετο ἐντὸς τοῦ δάσους ἔνθα ἀπειρα

πηγὰ ἐκελάδουν· παρατηροῦμεν ὄλην αὐτὴν τὴν πολυτέλειαν... τότε... σὺ... σὺ... σὺ... Νικό μου.

— Ἐγὼ..... ἰσχυρῶς σὲ ἐθλίψα ἐπὶ τοῦ στήθους μου, καὶ σὲ ἐφίλων, ἀκαταπαύστως!... Διότι μὲ ἀνέμενες καὶ ἐμερίσθης μετ' ἐμοῦ τὴν δυσκολίαν τοῦ δρόμου, ἐνσπείρων εἰς τὴν καρδίαν μου τὸ θάρρος καὶ τὴν πίστιν. Μαζύ σου εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρωματῶδες δάσος.....

Ἦουχος χαρὰ βασιλεύει ἐν τῷ μικρῷ δωμάτιῳ. Οἱ γαλανοὶ μειδιῶντες ὀφθαλμοὶ παρατηροῦν θωπευτικῶς καὶ ἠδέως. Καὶ ἐντὸς τῶν ἄλλων ὀφθαλμῶν τῶν καστανῶν καὶ φλογερῶν, ἀνεγινώσκειτο βαθὺ καὶ μέγα αἰσθημα..... ὁ ἔρωσ!

Ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐντὸς δοχεῖου ὕδατος, εὐρίσκειται κεκαλυμμένον ἀπὸ ἀργυρῶς σταγόνας πολυτελὲς ῥόδον καὶ ἠδονικῶς μειδιᾷ πρὸς τὴν νέαν εὐτυχίαν.....

Σίμος — ΣΩΤΗΡΙΟΣ Ι. ΦΩΚΟΣ δ.ν.



## ΜΑΥΡΗ ΝΥΧΤΑ

— \* \* —

Τὶ μαύρη γύρω ἐπλάκωσεν ἡ Νύχτα!...

Ἡ πλάσι ὄλη σκοτείνιασε θλιμμένη...

Τόσο φοβερὸ εἶναι ἀπόψε τὸ σκοτάδι ποῦ λές ἀπ' τὴν καρδίαν μου μέτα θγαίνει...

— Ποῦ λές πῶς γὰρ μανθῶα τῆς ἡ φύσις ἐδιάλεξε τὴν μαύρη μου τὴν θλίψη καὶ μέσ' σ' αὐτὴν τυλίχτηκε ὄλη γύρω, κί' οὔτε ἕνα ἀπτερί ξέχασε νὰ κρύψῃ!

— Καὶ τόσο θλίβερά βρογγᾷ στὸ δάσος ὁ ἀνεμος χωρὶς στιγμὴ νὰ πάψῃ, ποῦ εἶναι ἡ ψυχὴ μου λές ἔπου στενάζει καὶ κλαίει καθὼς ἤθελε νὰ κλάψῃ...

— Ὅλα τριγύρω τρέμουν φοβισμένα... Ἡ θύελλα σὲ λίγο θ' ἀρχινήσῃ...

Μὰ ἡ νύχτα ἡ μαύρη, δὲν μπορεῖ μονάχα τὴν νύχτα τῆς καρδίας μου νὰ φοβίσῃ...

— Κί' ἐκεῖ ποῦ κρυφοκλαῖν τὰ κυπαρίσσια ὀλόμαυρα, στὰ βάθη τοῦ ἀγρίου τοῦ δάσου, στοὺς μαύρους μου τοὺς πέπλους τυλιγμένη θὰ πάω ν' ἀναζητῶ τὸ φάντασμα Σου!...

Ἄδανα — ΜΑΡΙΑ Ε. ΖΑΜΠΑ





HENRI COUPIN

ΤΑ ΖΩΑ

ΕΧΟΥΣΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ;

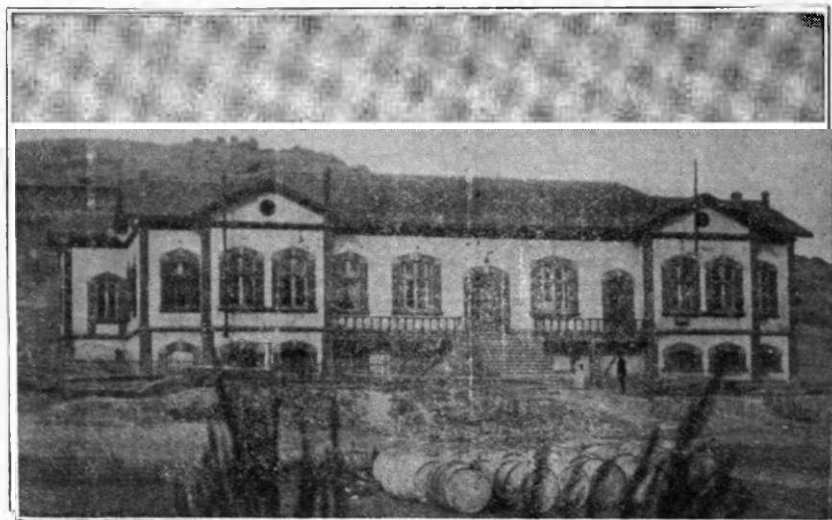


(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Είπε γνωστόν πόσοι ή μητρική στοργή είνε ανεπτυγμένη παρά τοις ζώοις: Είνε όμως περίεργον πόσον σημαντικώς ελαττούται ή στοργή αὕτη κατά τόν θάνατον τῶν νεογνῶν, θάνατον γενόμενον δεκτόν εκ μέρους τῆς μητρός άνευ εκδήλου συγκινήσεως. Έν τούτοις υπάρχουν παρδειγματα μητέρων, αἵτινες μετά τήν απώλειαν τῶν μικρῶν τῶν εδειξαν δείγματα λύπης και πένθους. Η άρκτος, επί παρδειγματι, μένει γογγύζουσα εις τό πλευρόν τῶν σκύμων της πετόντων υπό τό πληγμα φωνικῶν σφικριδίων. Άλλή τό εὐγλωττότερον δείγμα τῆς μητρικῆς θλίψεως είνε ἴσως τό ἐπόμενον. Κύων τις εἶχε γεννήσει και εκ τῶν νεογνῶν, μόνον έν ἐκρατήθη. Τό νεογνόν τούτο, ένῶ ήτο εἴμιγνῶν, εφονεύθη υπό σφίρας πυροβόλου και ερρίφθη μετ' άλλων ακαθαρσιῶν εις τήν ὁδόν, ὅπου ήλθε να αναζητήση αὐτό ή μήτηρ. Επί δέκα πέντε ήμέρας εμεινεν ακίνητος πλησίον τοῦ πτώματος, ὅπου ήτο ήναγκασμένος ο κύριός της να φέρη εις αὐτήν ὕδωρ και τροφήν. εμεινε δέ εκεί μη

νευθεῖσθαι και τήν εθώπευε προσπαθῶν να τήν ανεγείρη. Επίσης ο Harris διηγείται δι' ένα μικρόν ελέφαντα τῆς Αφρικῆς, νεώτερον τοῦ προηγουμένου—μόλις εἶχεν ὕψος ενός μέτρου— ὅτι εδειξε σημεῖα ζωηροτάτης θλίψεως μετά τόν φόνον τῆς μητρός του. Έτρεχε περίξ αὐτῆς φωνάζων και δοκιμάζων άνωφελῶς να τήν ανεγείρη διά τῆς μικρᾶς προβοσκίδος του.

Τά αισθήματα τά εκδηλούμενα παρά τοις



ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΒΑΛΙΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Γ. ΟΡΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Επιστολῆσα υπό τοῦ κ. Κ. Ζαφειροπούλου

\* Σημ. Αιολικῶν Άστῆρος. \* Επί τῆς ἐκαιρίας τῆς παραθέσεως τῆς ἀνω εικόνας τῆς επιστολῆσας ἡμῶν μετά διαφώρον άλλων υπό τοῦ εὐγενεστάτου έν Βάλια φιλομούσου κυρίου Κ. Ζαφειροπούλου διευθυντοῦ τῆς διακεκομμένης αὐτοῦ Μουσικῆς Ὀρχήστρας, καθήκον ἡμῶν θεωροῦμεν ὅπως και δημοσίᾳ εκφράσωμεν τās θεομῆς ἡμῶν εὐχαριστίας πρὸς τὸν κ. Ζαφειροπούλου, έν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ο Αιολικῶν Άστῆρ ἀπό τῆς εκδόσεώς του ετυχεν εκθύμου ἰσοσημοῦ και πολυτίμου φίλου.

στεργουσα να απομακρυνθῆ ἔως ὅτου ο κύριός της εὑρέθη εις τήν ανάγκην να ενταφιάση τό πτώμα. Καί δέν είνε τοῦτο μόνον εφ' ὅσον χρόνον τό πτώμα εμεινεν άταφον, άπεδίωκε μετά λύσεως τά άρπκτικὰ πτηνά, τά ὅποια ήθελον να πλησιάσωσι.

Είμαι πεπεισμένος ὅτι ανάλογα παρδειγματα θα ήδύνατό τις πλειστα να συλλέξη, άν ήθελε, ὁμοίως και διά τά αισθήματα τά εκδηλούμενα εκ μέρους τῶν μικρῶν διά τόν θάνατον τῶν γονέων τῶν τοιαῦτα αισθήματα εχουσι παρατηρηθῆ παρά τῷ ελέφαντι. Εἰς έν κυνήγιον ελεφάντων έν Νεραυλ εις νεαρός ελέφας ήλικίας δέκα ετών εμεινε πλησίον τῆς μητρός του φο-

μονογάμοις ζώοις διά τόν θάνατον τοῦ ενός τῶν συντρόφων εχουν μελετηθῆ μετά ἰδιαιτέρας επιμελείας. Ο Fréderic Cuvier διηγείται ὅτι ο εις τῶν ouistitis (εἶδος πιθήκου τῆς Αμερικῆς) τοῦ βοτανικοῦ κήπου απέθανε και ο επιζήσας σύζυγος ὑπῆρξεν άπαρηγόρητος, εθώπευεν επί πολὺν χρόνον τό πτώμα τοῦ συντρόφου του και ὅταν ἐπεισθη περί τοῦ θανάτου τῆς, εἴθεσε τās χείρας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν και εμεινε ακίνητος και άσιτος, ἔως ὅτου ὑπέκλυψε και αὐτός. Παρά τας ἀντιλόπικς ή επιζῶσα μένει πάντοτε επί τινα χρόνον πλησίον τῆς αποθανούσης συντρόφου εκβάλλουσα στεναγμούς εκδηλοῦντας τήν θλίψιν και τόν τρόμον τῆς. Έν ὁμοίαις περιστά-

σεσιν ή γαζέλλα φαίνεται ὡς τρελλή εκ τοῦ τρόμου τρέχουσα περίξ τοῦ πτώματος με θαλάσματα άγωνίας.

\* \*

Πάντες γινώσκουσιν ὅτι τά πτηνά τά ζῶντα οικογενειακόν βίον σπανίως επιζῶσι μετά τόν θάνατον τοῦ συντρόφου τῶν, άλλα δέ δεικνύουσιν έν ὁμοίᾳ περιστάτει μεγάλην εὐαισθησίαν αναφέρουσιν ὡς τοιαῦτα τήν χελιδόνα, τό κολύδριον, τό colin τῆς Καλιφορνίας (τῆς τάξεως τῶν σκαλευτικῶν, ἀνάλογον πρὸς τήν ὄρυγα τῆς Εὐρώπης). Σχετινῶς πρὸς τό τελευταίον τούτο ο M. Achille Comte διηγείται ὅτι τό θῆλυ ενός ζεύγους απέθανε, διότι αφήρουν άπ' αὐτοῦ τά ὄψα κατά τήν φωτοκίαν. «Τό άρρεν ἴπατο περι τό πτώμα εκβάλλον φωνάς, αἱ ὁποῖαι προεκάλλον τόν οἶκτον εἴσπευτα να απομακρύνω τό πτώμα, έν τούτοις αἱ φωναι δέν ἐπαυσαν ή περί τήν μεσημέριαν ἐπλησίασα και τό εὔρον άσθμακίον και εκτάδην κείμενον τό ελαβον και ήθέληνα να τό επαναφέρω εις τās αἰσθήσεις του άνωφελῆς προσπάθειαι, μετά τινας ὥρας κατέκειτο και αὐτό νεκρόν.

\* \*

Ο M. Xavier Raipail διηγῆθη ἐνώπιον τῆς Ζηρολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Γαλλίας έν πάτη λεπτομερεῖς ἱστορίας οὐχ ήττοι συγκινητικῆν. Πρόκειται περί ενός κυνηγητικοῦ κυνός καλούμενον Gyp ὅστις εδεικνε μεγάλην ἀγάπην πρὸς γηραιὸν κύνα καλούμενον Κέβιρ. Ημέραν τινά ο M. Raipail εἴηλθεν εις κυνήγιον συνοδούμενος υπό τοῦ τελευταίου τούτου.

«Παρηκολούθουν, διηγείται, έντός ὕλοτομουμένου δάσους τόν Κέβιρ ἱχνηλατοῦντα, ὅτε φθάσας εις τό άκρον τῆς ὁδοῦ ήκουσα τόν θόρυβον διερχομένου αὐτοκινήτου, συγχρόνως δέ και μίαν υπόκωφον κρυαγήν, ήτις με εκκμεν ὡς εἴς ένστίκτου να ὀρμήσω εκτός τοῦ δάσους, ὅπου εσχον τήν ὁδόνην να ἴδω ἐνώπιόν μου τόν πτωχόν μου κύνα εἴηπλωμένον άπνον έντός λίμνης αἵματος. Επανεληθόντα εις τήν οἰκίαν με ὑπεδέχθη ο Gyp μετά τῶν συνήθων ζωηρῶν διαχύσεων, εἴπειτα καταλείπων ἐμε ἵνα επαναλάβῃ ταῦτα και περί τόν γηραιὸν φίλον του Κέβιρ ἐφάνη λίαν λυπημένος μη δλέπων τούτον ετρεξε μέχρι τῆς θύρας ὀσφραινόμενος πανταχοῦ και επανήλθε περιφροντις εκ τῆς ασυνήθους αὐτῆς άπουσίας. Τήν ἐσπέραν εφαινετο άνήσυχος και δέν άπεφάσιζε να φάγη εἰμῆ πολύ θραδύτερον τοῦ συνήθους, ὅτε πλέον ή πεινα δέν ἐπέτρεπεν εις αὐτόν να περιμεινῆ περισσότερο τόν άπόντα. Τήν ἐπόμενῃν πρωίαν, μόλις ἀφῆθη ελευθερος, ή πρώτη του φροντις ὑπῆρξε να τρέξη εις τόν οἰκίσκον τοῦ Κέβιρ και εἴπειδῆ εκ τῆς ὀσφρήσεώς του τόσον ὀξείας δέν άπεκάλυψε τήν προυσίαν τούτου έν τοις περίξ, εκάθισε μελαγχολικῶς επί τῆς τελευταίας θαμνίδος τῆς εξωτερικῆς κλίμακος καθ' ὅλον τό χρονικόν διάστημα μέχρι τῆς μεσημέριος προσεκτικῶς εις τόν

ελάχιστον θόρυβον. Τόσον δια να τόν διασκεδάσω, ὅσον και διάνά ανακουφίσω εμαυτόν άπό τό θλιβερόν συναίσθημα, τό ὁποῖον εἶχον δοκιμάσει τήν προτεραιαν, εἴηλθον μετ' αὐτοῦ μετά μεσημέριαν εις τό δάσος και χωρίς να τό ἐννοήσω ἐπλησίασα εις τό μέρος εκεινο, ὅπου εἶχε συμβῆ τό ατύχημα. Ηθέληνα να κρατήσω τόν Gyp πλησίον μου, άλλ' ήτο πολύ άργά πλέον ή ἴσχυρά του ὀσφρησις τόν ὠδήγηγε κατ' εὐθειαν εις τήν λίμνην τοῦ αἵματος ὅπου ήρχισε να ὀσφραίνεται πλησιάζων μετά δειλίας. Εἰς μίαν αὐτηράν πρόσκλησιν μου επανήλθε πλησίον μου και συναντήσας καθ' ὁδόν θηράματά τινά επανέλαβε ταχέως τήν καταδίωξιν αὐτῶν κατά τό συνήθες, ὅστε ἐπεισθη ὅτι άν δέν εἶχε λησμονήσει έντελῶς τόν Κέβιρ, τοῦλάχιστον ή λύπη αὐτοῦ εἶχε μεγάλως μετριασθῆ. Άλλά άμέσως μετά τήν ἐπιστροφήν, εἴηφανίσθη και εὑρέθη έντός τοῦ κήπου ὀσφραινόμενος τήν χειράμαξαν, δια τῆς ὁποίας εἶχον μεταφέρει τό πτώμα και τῆς ὁποίας αἱ σανίδες διετήρουν ἴχνην αἵματος.

Τί συνέδη τότε έν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ κυνός; Τήν ἐσπέραν ήρνήθη τήν τροφήν του, και τό γάλα και τό κρέας ἀκόμη. Τήν ἐπόμενῃν πρωίαν με εἴδοποιήσαν ὅτι δέν εἶχεν ἐγγίσει οὐδεμίαν τροφήν και ὅτι εφαινετο άσθενής. Τόν εὔρον πράγματι λίαν καταβεβλημένον και μόνον δια τῶν ἐπιμόνων προσκλητῶν μου άπεφάσιζε να ἐγερθῆ μετά μεγάλο κόπου, ἵνα εἴη μήχρις εμοῦ. Εἴπειδῆ τόν εἶδον ἐξεμοῦντα χολήν, δέν εδίετσα να δώσω εις αὐτόν καθαρτικόν, τῆ ενεργεία τοῦ ὁποίου φαίνεται ὅτι ανέλαβεν ὀλίγον και ήδυνήθη μάλιστα να κυνηγήση έντός μικροῦ δάσους. Μετά μεσημέριαν ἐπί τῆ ἀρνήσει του να πῆ, ἐπότιτα αὐτόν δια τῆς βίας ὀλίγον γάλα, τό ὁποῖον άμέσως εἴημεσε κατέφυγον τότε εις ἕδον κτυπητόν, τό ὁποῖον ἐγένετο ανεκτόν υπό τοῦ στομάχου του, και ἐσπέραν εἴωσα ἐπίσης δια τῆς βίας να ἐκπατή και δευτερον ὄν, εις ὃ εἶχον προσθῆ και ὀλίγην σόδα. Τήν ἐπόμενῃν, εἴπειδῆ ἐπληκολούθη μετ' ἐπιμονῆς ἀρνούμενος πᾶσαν τροφήν στερεῆ ή ὑγρᾶν, άπεφάσιζε να δώσω εις αὐτόν δια τῆς βίας καικατά σταγόνας πρῶτητά τινά γάλακτος αλλά τό πρῶσωπον τοῦ κριφορτισθέν τήν ὑπηρεσίαν αὐτήν εφῆκε κρυαγήν εκπλήξεως δεικνύον μοι τό εσωτερικόν τοῦ στόματος, τό ὁποῖον εἶχεν άποχρωματισθῆ καθ' ὀλοκληρίαν παρούσιάζον ὠχρότητα πτωματικῆν. Έν τούτοις κατῶρθωσα να τόν θεραπεύσω δια καταλλῆλου διαίτης. Εἶχε προσβληθῆ υπό ὀξείας αναμίας προφανῶς εἴς αἰτίος τοῦ θανάτου τοῦ φίλου του.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Πάτριαι — Γ. Α. ΜΕΓΑΣ δ. μ.





# ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΙΚΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἄν ὁ μέγας Βασιλεὺς τὸ μὲν ἕαρ διέτριβεν ἐν Σούσοις, τὸν δὲ χειμῶνα ἐν Βαβυλῶνι, τὸ δὲ θέρος; ἐν Μηδίᾳ τί πρὸς τοῦτ'; Μήπως καὶ ὁ Διογένης δὲν μετέβαινεν ἐκ Κορίνθου εἰς Ἀθήνας καὶ πάλιν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Κόρινθον; Μήπως ὁ Ἀγησίλαος δὲν ἐθεώρει φατὸν μείζονα τοῦ μεγάλου βασιλέως, διότι ἦτο δικαιοτέρος ἐκεῖνος; «Τί γὰρ ἐμοῦ μείζων ἐκεῖνος, ἔλεγεν, εἰ μὴ καὶ δικαιοτέρος;»

Εἶχε δίκαιον ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν μείζονα τοῦ μεγάλου βασιλέως, διότι ἡ δικαιοσύνη κατὰ τὸν Πλούταρχον εἶναι ἡ σεμνοτάτη καὶ θειοτάτη πασῶν τῶν ἀρετῶν «ἐν δὲ δικαιοσύνη συλλήβδην πᾶς ἀρετὴ ἐστίν, καὶ ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου». Ἡ προσηγορία τοῦ Δικαίου ὡς ἀμείραντος στέφανος κοσμεῖ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀριστείδου, ὅστις οὐ μόνον νὰ φαίνεται δίκαιος, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶναι τοιοῦτος ἐπεθύμει. Ἐν ᾧ τῶν βασιλέων καὶ τῶν τυράννων οἱ πλείστοι ἔχαιρον προσαγορευόμενοι Πολυορκηταὶ καὶ Κεραυνοὶ καὶ Νικᾶτορες καὶ Ἄετοὶ καὶ Ἰέρακες, οὐδεὶς ὁμῶς ἠξιώθη τῆς βασιλικότητος καὶ θειοτάτης προσηγορίας τοῦ Δικαίου.

Διὸ καὶ ὁ αἰεὶ Κόραϊς δικαίως συμβουλεύει «ἡ παράβασις τῆς δικαιοσύνης νὰ κολάζηται διπλοῦν τῆς παραβίσεως τῶν ἄλλων (ἀρετῶν) καὶ ἡ πλήρωσις νὰ καταστῆ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ διδασκόμενου ἕως τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε καὶ χωρὶς κλίσεως εἰς μόνον τὸ ὄνομα τῆς ἀδυναμίας νὰ ταράσσεται, νὰ θορυβῆται, νὰ κοκκινίσῃ τὸ πρόσωτόν του, ὡς ἤθελε κοκκινίσῃ, ἔαν τὸν κατέφθαναν εἰς καμμίαν ἀσχυροργίαν». Ἔχων δ' ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὁ Ξενοφῶν λέγει ἐν τῇ Κύρου παιδείᾳ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν Περσῶν προσθεταί: «Τοῦτο δὲ μάλιστα δείχνει πόσον ἀναγκαίαν εἰς πολιτείας σύστασιν ἔκρινεν ὁ Ξενοφῶν τὴν δικαιοσύνην. Βλέπων τῶν Ἀθηναίων τὸ πολίτευμα προβαίνον καθημέραν, διὰ τὸν πλεονασμὸν τῆς ἀδικίας, εἰς τὴν παντελῆ διάλυσιν, ἔπλασε τὰ Περσικὰ τῆς δικαιοσύνης σχολεῖα, ὡς νὰ ἔδειχνεν εἰς τοὺς συμπολίτας του τὴν αἰτίαν τῆς μελλούσης καταστροφῆς των, ὡς νὰ τοὺς ἐνθύμιζεν ὅτι ἔλεγε καθημέραν εἰς αὐτοὺς ὁ διδασκαλὸς τοῦ Σωκράτους: «οὐχ' οἶόν τε ἀνευ δικαιοσύνης ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι»

Κατωτέρω δ' ὁ σοφὸς ἀνὴρ καλεῖ τὴν δικαιοσύνην «κλειδίον τῆς ἠθικῆς, τὸ ὅποιον ἀνοίγει τὴν εἴσοδον εἰς τὰς ἄλλας ἀρετάς» καὶ ἐπι κατωτέρω ὀνομάζει αὐτὴν «Γραμματικὴν τῆς ἠθικῆς», τὰς δὲ ἀδικίας «βαρβαρισμοὺς καὶ σολοικισμοὺς» αὐτῆς, προτρέπει δὲ τοὺς Χριστιανούς, ὡς ἐπὶ τῶν ἐπισημοῦν τῶν εὐαγγελιστῶν τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς «μὲ παραδείγματα πλεονὸν παρὰ μὲ παραγγέλματα» ἐν οἰκίσκῳ χω-

ριστῶ ἔχοντι ἔξωθεν τὴν ἐπιγραφὴν «Βιοτικὴ» (1) καὶ μέσα μόνην στολὴν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀριστείδου. . . . . Τίς ἀπὸ τοὺς νέους μας, λέγει, βλέπων τοῦ δικαίου Ἀριστείδου τὸ ἀγαλμα, δὲν θέλει ἐναγκαλισθῆν ὡς προγονικὴν ἀρετὴν τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀποστραφῆ τὴν ἀδικίαν ὡς βαρβάρων καὶ σολοίκων ἐθνῶν χαρακτηριστῆρα; Ἀλλὰ προκειμένου περὶ δικαιοσύνης δὲν θεωρῶ ἄσκοπον νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα, ὅσα ὁ Πλούταρχος λέγει περὶ αὐτῆς ἐν τῷ Συμποσίῳ τῶν ἐπτὰ σοφῶν. Ἐκεῖ ὁ Σόλων λέγει ὅτι ἐκείνη ἡ πόλις εὐτυχεῖ, ἐν ἣ τὸν ἀδικήσαντα κολάζουσι μᾶλλον οἱ μὴ ἀδικηθέντες ἢ ὁ ἀδικηθεὶς. Ὁ δὲ Βίαιος λέγει ὅτι ἀρίστη δημοκρατία εἶναι ἐκείνη, ἐν ἣ πάντες ὡς τυράννον φοβοῦνται τὸν νόμον. Σήμερον ὁμῶς τί συμβαίνει; Πότε τὸ ἠθικὸν κῆρος τοῦ νόμου ἐθεωρήθη ἀνώτερον τῆς βαναύσου ἰσχύος τοῦ ἀδικούντος; Πανταχοῦ καὶ πάντοτε βασιλεύει τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου, ὁ ἐμπαιγμὸς τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων νόμων καὶ ἡ στρεψοδικία καὶ ἡ ἀναισχυντία, ἣτις ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῦ ἡγεμῶν ἐστὶ κατὰ τὸν Ξενοφῶντα. Οὐδεὶς ποτε τολμᾷ νὰ ταχθῆ μετὰ τοῦ ἀδικουμένου φοβούμενος μὴ δυσσεύσῃ τὸν ἰσχυρόν. Δὲν θέλει νὰ γίνῃ κακὸς πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ ταχθῆ μετὰ τοῦ δικαίου ὑπὲρ τοῦ ἀσθενοῦς, διότι φρονεῖ ὅτι οὐδὲν ἔχει νὰ κερδήσῃ. Πόσον ἀπατάται! Δὲν γνωρίζει ὅτι τοῖς ἐνδόξοις καὶ μεγάλοις ἀγῶσι, κἂν δυστυχῶνται, τὸ γοῦν αἰσχρὸν οὐ πρόσσεστιν.» Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν ὅθεν παρεξέβημεν.

Ὁ νέος καὶ ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ δύναται νὰ διαγινώσκῃ τὴν εἰς τὴν ἀρετὴν ἐπίδοσίν του. Οἱ ἀρχόμενοι φιλοσοφεῖν λέγει ὁ Πλούταρχος, ἐπιδιώκονσι μᾶλλον τοὺς ἐπιδεικτικoὺς καὶ τοὺς ἐριστικoὺς λόγους «ὥσπερ τὰ σκυλάκια τῷ ἔλκειν καὶ σπαράττειν χαίροντες», μὲχρις ὅτου προοιούσης τῆς ἡλικίας ἡ κρίσις καταστῆ ὠριμος, ὁπότε ἐκ τῶν πινηγυρικῶν καὶ κατατέγγων λόγων μεταβαίνουν εἰς τοὺς ἠθικoὺς ἐμποιοῦντας. Τὸ πρῶτον εἶνε ἀλαζονικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ταπεινοφροσύνης, ἀνευ τῆς ὁποίας οὐδεμίαν ἀληθῆς προκοπὴν εἰς ἀρετὴν εἶνε δυνατὴ. Διὰ τοῦτο ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος συμβουλεύει νὰ ἐξάγωμεν ἐκτῆς κεφαλῆς τῶν νέων τὴν οἰησιν καὶ τὸν τύπον, ὅπως ἐκεῖνοι οἱ ὁποιοὶ θέλουσι νὰ πληρῶσιν ἀσχόν τινα, ἐξίγουν εἰς αὐτὸ πρότερον τὸν ἄερα διότι ὅταν ἡ κεφαλὴ τοῦ νέου γέμῃ οἰήσεως καὶ ἀλαζονείας, δὲν χωρεῖ πλέον ἄλλο τι χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον τῆς φιλοσοφίας διδασκαλίαν. Δύναται δὲ νὰ κατορθωθῇ ἡ καθαρσις αὐτῆς τῆς διανοίας διὰ λόγου δριμύτος, τ. ἔ. ἀυστηροῦ καὶ σοβαροῦ, ὅπως ὁ μελισσοκόμος, ἵνα περισυλλέξῃ τὸ μέλι, ἀποδιώκῃ δὲ τὸν κληνοῦ τὰς μελισσὰς ἀπὸ τῆς κυψέλης. Πρέπει λοιπὸν ὁ νέος

1 Τὸ ἐπίθετον φέρεται μὲ ὦ. ἐσφαλμένως.

νὰ προσπαθῇ νὰ ζῇ βίον ἄτυφον καὶ ὑγιαίνοντα, ἀπηλλαγμένον οἰήσεως καὶ ἀλαζονείας. Τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς σπουδαίας ἀγωγῆς καὶ νομίμου παιδείας, ἣτις εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τὸ μέσον καὶ τελευταῖον κεφάλαιον διότι αὕτη μόνη τῶν ἐν ἡμῖν ἐστὶν ἀθάνατον καὶ θεῖον. Ἄς ἔχωμεν πάντες ἐν νῶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὁ Μενέδημος παλῶν ἔλεγεν: «Πάντες οἱ μεταβαίνοντες εἰς τὰς Ἀθήνας πρὸς σχολὴν ὀνομάζουσιν ἐταιτοὺς σοφοὺς» ὅταν δὲ κατανοήσωσιν ἑαυτοὺς γυμνοὺς καὶ ἐστέρη μένος τῆς σοφίας, ἢ φανταζόνται ὅτι ἔχουσι, γίνονται φιλόσοφοι, εἶτα ῥήτορες, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἰδιώται διότι ὅσῳ ἐγγίζουσι πρὸς τὴν ἀληθῆ σοφίαν, τοσοῦτῳ ἀπεκδύονται τὴν οἴησιν καὶ τὴν ἀλαζονείαν. Ἡ οἴησις καὶ ὁ τύφος ἐμβάλλει ἡμῖν τὴν ἰδέαν ὅτι τὰ πάντα γινώσκομεν ἐν ᾧ ὁ ἀληθῆς σοφὸς ὁμολογεῖ μετὰ τοῦ Σωκράτους τὸ περιφρημον ἐκεῖνο «ἐν οἶδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα». Καὶ τῷ ὄντι τί εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη λεγομένη σοφία ἀπέναντι τῆς πανσοφίας τοῦ Πανσόφου Δημιουργοῦ; Ὁ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τῆς ἀλη-



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ Κ. Γ. ΟΡΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ  
Ἐπισταλεία ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ζαφειροπούλου

### ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΑΣΑΡΤΖΙΚΗ. ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΛΩΝΙΑΣ (ΚΑΡΑΧΙΑΡ ΣΑΡΚΙ)

Διὰ τῶν χαρῶν συλλαμβάνοντες αὐτοὺς.

θούς φιλοσοφίας γενόμενος καὶ μέγα φῶς ἰδὼν λαμβάνει ἕτερον σχῆμα, οἶονεὶ μεταμορφοῦται. Ἀπεκδύεται τὸν θόρυβον καὶ τὴν φλυαρίαν καὶ θρασυτητα καὶ μετὰ σιωπῆς καὶ θάμβους ταπεινὸς καὶ κόσμιος συνέπεται τῷ λόγῳ ὥσπερ Θεῷ. Ἐν δὲ τῇ ἀναγνώσει διαφόρων συγγραμμάτων καὶ ἐν τῇ ἀκροάσει διαφόρων λόγων συμβουλεύει ὁ Χαίρωνεὺς φιλόσοφος νὰ προσέχωμεν μᾶλλον εἰς τὰ πράγματα παρὰ εἰς τὰς λέξεις, εἰς τὴν οὐσίαν, παρὰ εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον, εἰς τὸν χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον παρὰ εἰς τὸ περιττόν, τοῦτέστι «τοὺς κεκαλλιεπημένους λόγους, τοὺς ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασι κεκοσμημένους».

Παρατηρήσατε τὴν μέλισσαν, λέγει ὁ Σιμωνίδης. Αὕτη ἐπικάθηται ἐπὶ τῶν ἀνθέων ἀπομυζῶσα ἐξ αὐτῶν τὸ χρήσιμον αὐτῇ καὶ ὠφέλιμον καὶ μὴ θανατοῦσα τὸ χροῶμα καὶ τὴν ὁσμὴν αὐτῶν, ἀπερ ἄλλοι ἀγαπῶσι καὶ τιμῶσιν. Βεβαίως ὁ λόγος πρέπει νὰ τέρπῃ καὶ εὐχαριστῇ τὸν ἀκροατὴν, ἀλλὰ σκοπὸς πάσης ἀκροάσεως δὲν εἶναι τὸ τερπνόν, ἀλλὰ τὸ ὠφέλιμον.

Ἡ τέρψις πρέπει ἐν ὑστέρα μοῖρα νὰ τίθηται. Οἱ πίνοντες, λέγει ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος, ὅταν πάντως διψῶντες, τότε παρατηροῦσι «τὰ τορευμάτα τῶν ἐκπομάτων» καὶ ὁ ἀκροατὴς λοιπὸν ἢ ὁ ἀναγνώστης μόνον ὅταν ἐκ τῆς οὐσίας ὠφελῆθῃ, τότε ἄς ἐξετάσῃ καὶ τὴν λέξιν, εἴ τι κομψόν ἔχει.

Ἄλλ' ἐνταῦθα καλὸν νομίζομεν νὰ εἰπωμεν, τίνα γνώμην εἶχεν ὁ Πλούταρχος περὶ τοῦ λεγομένου γλωσσικοῦ ζητήματος. Καὶ τότε οἱ λόγοι ἦσαν διηρημένοι εἰς δύο στρατόπεδα, εἰς τοὺς Ἀττικιστάς, γράσσοντας τὴν γλῶσσαν, ἢ ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῆς Ἀττικῆς περιόδου ἐμάνθανον, καὶ εἰς τοὺς τὴν Κοινήν λεγομένην χειριζομένους, ἣτις διὰ τῶν κατακλήσεων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εἶχε καταστῆ γὰρ κόσμιος γλῶσσα. Ὁ Πλούταρχος φαίνεται ἀνήκων εἰς τοὺς τελευταίους καὶ καταφρονεῖ τῶν Ἀττικιστῶν ὡς ἐπιθυμούντων διὰ κομψῶν καὶ καλῶν λέξεων καὶ φράσεων νὰ συγκαλύψωσι τὴν γυμνότητα αὐτῶν ὑπὸ ἔποψιν νοημάτων. Οὗτοι, λέγει, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς δὲν προσέχουσιν εἰς τὰ ἐννοίας καὶ τὴν οὐσίαν τῶν λεγομένων, ἀλλ' ἀποδοκιμάζουσι τὰ λεγόμενα, ἂν τυχὸν ταῦτα δὲν διατυπώνωνται ἐν καθαρᾷ καὶ ἀγνῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ. Παραβάλλει δὲ αὐτοὺς πρὸς ἀσθενεῖς μὴ θέλοντας νὰ πωσι τὸ φάρμακον αὐτῶν, ἂν μὴ τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ προσφέρεται, εἶνε κα-



κεραμευμένον, ὡς λέγει, ἐκ τῆς Ἀττικῆς κωλιάδος, μὴδὲ θέλοντας νὰ περιβληθῶσι κατὰ τὸν χειμῶνα ἱμάτιον, ἀν μὴ τοῦτο εἶναι κατασκευασμένον ἐξ ἐρίου προβάτων Ἀττικῶν. Ταῦτα πάντα θεωρεῖ «νοσήματα πολλὴν ἐρημίαν νοῦ καὶ φρενῶν» ἐλέγχοντι. Ἐν γένει εἰπεῖν ὁ Πλούταρχος πλὴν, ὅ,τι γίγνεται πρὸς ἐπίδειξιν ἀνευ πρακτικοῦ τινος σκοποῦ, κατακρίνει καὶ ἐλέγχει οὐ μόνον ὡς ἀνοφελές, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπιβλαβές. Ὅπως δέ, λέγει ὁ Ἀρίστων, τὸ λουτρὸν οὐδόπως ὠφελεί, ἐάν δὲν καθαρῶς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ῥυτίον καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ λόγος οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς ἀκούουσι δύναται νὰ παράσῃ, ἀν μὴ καθάρῃ τὴν ψυχὴν αὐτῶν καὶ καθιστᾷ αὐτὴν καλύτεραν. Διὰ τοῦτο ἀπερχόμενος ἐκ τινος ἀκροάσεως, ἐκ κηρύγματος λ.χ. ἢ διδασκαλίας, εὐθὺς πρόχει νὰ ἐξετάσῃ σεαυτὸν, ἐάν κατέστης κατὰ τι καλύτερος παρ' ὅ,τι ἦσο, καθὼς ἐξετάζει ἑαυτὸν πρὸ τοῦ κατοπτροῦ τοῦ κουρέως ὁ τὴν κόμην αὐτοῦ κόπτων καὶ ἀπτεται τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ παρατηρεῖ τὴν περικοπὴν τῶν τριχῶν καὶ τὴν διαφορὰν τῆς κουράς. Διὰ τοῦτο σφόδρα καταφέρεται κατὰ τῶν σοφιστῶν, οἵτινες ἐν ταῖς μελέταις καὶ διαλέξεσιν αὐτῶν περικαλύπτουσι τὰ διανοήματα διὰ λέξεων καὶ φράσεων ὡς διὰ παραπετασμάτων. Τοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένοις παραβάλλει ὁ Πλούταρχος πρὸς τὰς «στεφανηπλόκους», αἵτινες περιοριζόμενοι περισυλλέγουσιν ἀνθη ὄρατα καὶ εὐώδη καὶ διὰ τούτων κατασκευάζουσιν ἔργον ἐφήμερον καὶ ἄκαρπον. Ὁ Πλούταρχος τὸν λέγοντα τὸν θέλει νὰ εἶναι ὡσπερ ἡ μέλισσα, ἥτις πολλάκις ἀφίνουσα τὰ ἴα καὶ τὰ ῥόδα καὶ τοὺς ὑακίνθους ἐλικιάθηται ἐπὶ τὸν τραχύτατον καὶ δριμυτάτον θύμιον καὶ λαβοῦσά τι τῶν χρησίμων ἀφίπταται πρὸς τὸ οἰκτεῖον ἔργον. Αὕτη εἶναι ἡ περὶ γλώσσης γνώμη τοῦ Πλουτάρχου, καθ' ὅλα, νομίζω, ὁρθοτάτη. Ἀλλὰ σήμερον τὸ γλωσσικὸν ζήτημα κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν πρότερον αὐτοῦ θέσιν καὶ τὴν φυσικὴν πορείαν. Ἄν οἱ Ἀττικίζοντες φέγονται ὡς ἐπιδιώκοντες τὰ ἀδύνατα, καὶ οἱ ἀντίθετοι εἶναι ἀξιοκατάκριτοι, διότι αὐτὸ τοῦτο καὶ αὐτοὶ πορίσκουσι προσπαθοῦντες ἀναχρονιστικῶς νὰ ἐπαναφέρωσι τὸ ἔθνος ἡμῶν εἰς τοὺς χρόνους τῆς δουλείας καὶ ἀμαθείας. Εὐτυχῶς ὅμως τὰ γραφόμενά των πολλάκις εἶναι τόσον σκοτεινὰ καὶ ἀκατάληπτα, ὥστε οὐδεὶς τοὺς ἐννοεῖ καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Κυδωνίαι — Σ. ΔΗΜΟΥ δ.φ.



## ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

### ΑΙ ΚΑΚΑΙ ΜΑΣ ΗΜΕΡΑΙ

Ὁ ἀγαπητὸς ἡμῖν ΘΟΡῆ ΡΕΜΥ καὶ αὐθὺς διὰ τοῦ κατωτέρω χοριεστάτου εὐθυμογραφημάτων του ἐπισπάται τὰς θερμὰς μὲς εὐχαριστίας.



Μοῦ ἔκαμαν ἐντύπωσιν οἱ λόγοι κάποιου γέροντος, κατὰ τὴν μικρὰν μου ἡλικίαν, συχνάζοντος εἰς τὸ σπίτι μας.

— Κάθε ἄνθρωπος, ἔλεγε, εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ἔχει καὶ μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃ δὲν τοῦ πηγαίνει σὲ καλὸ· αὕτη εἶνε ἡ κακὴ του μέρα!

Τὰ ἔτη παρήρχοντο, ὁ γέρον ἐξηκολούθει νὰ ἔρχεται εἰς τὸ σπίτι μας, καὶ ἐγὼ ἐμεγάλωνα προσδεύων εἰς τὰ γράμματα ἤμην ἤδη εἰς τὴν Δ. Γυμνασίου, ὅτε καὶ πάλιν ἓνα βράδυ, εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῆς συναναστροφῆς μας τὸν ἀποτελούμενον ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου, τὴν θεῖαν μου καὶ ἐμέ, ὁ γέρον ἐπανέλαβε σχεδὸν στερεοτύπως τὴν πεποιθήσιν του ἐξ αἰτίας ἑνὸς ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος εἰς τινα γνωστὸν μας.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῶ πλέον καὶ με ὄλον τὸ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενον σέβας τῷ λέγω:— Νομίζω αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγετε εἶνε πρόληψις οὐδαμοῦ στηριζομένη.

— Εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ πραγματικότης, παιδί μου, μοῦ ἀπαντᾷ, καὶ σοῦ εὐχομαι εἰς τὸν βίον σου νὰ μὴ δοκιμάσῃς ποτὲ τι θὰ εἴπῃ κακὴ ἡμέρα· καὶ ἀμέσως ἔστρεψε τὴν ὀμιλίαν εἰς ἄλλα θέματα.

Ἦλθεν ὁ Ἰούνιος καὶ με αὐτὸν αἰ ἐξετάσεις· ἐπειδὴ δὲ ἠρίστευσα εἰς αὐτὰς ὁ πατήρ μου ἠθέλησε νὰ μοῦ κάμῃ μίαν νέαν ἐνδυμασίαν θερινὴν εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων μου. Ἦτο μία ὠραία ἐνδυμασία τὴν ὁποίαν ὁ ῥάπτῃς ἔστειλε εἰς τὸ σπίτι μας τὴν πέμπτην τὸ βράδυ. Τὴν Παρασκευὴν ἠθέλησα νὰ τὴν φορέσω.

— Παιδί μου, μοῦ λέγει ἡ μήτηρ μου, νὰ μὴ τὴν βάλῃς σήμερον, ἀλλὰ τὴν Κυριακὴν, σήμερον εἶνε καθημερινή. Ἐγὼ ὅμως ἐπέμενα νὰ τὴν φορέσω, καὶ διὰ νὰ μὴ μοῦ χαλάσῃ τὸ χατήρι συγκατετέθη καὶ τὴν ἐφόρεσα.

Τὴν μεσημβρίαν ἐπέστρεψα εἰς τὸ σπίτι μας καὶ ἐκαθίσαμεν εἰς τὸ τραπέζι· ἔβαλα εἰς τὸ ποτήρι κρασί καὶ ἠτοιμαζόμεν νὰ πῶ, ὅτε δὲν ξεύρω καὶ ἐγὼ πῶς, γλυστῶ τὸ ποτήριον καὶ χύνεται τὸ κρασί ἐπάνω εἰς τὰ καινούργια φορέματά μου τὰ ὁποῖα ἔγειναν σχεδὸν ἄχρηστα. Οἱ γονεῖς μου διὰ νὰ προλάβουν πᾶσαν τυχὸν λύπην μου ἐφώνησαν, *γούρι, γούρι!* Ἐγὼ ὅμως χωρὶς νὰ θέλω ἀνεπὸλήσα τὰ λόγια τοῦ γέροντος, προσθεὶς κατ' ἑμαυτόν: ἀπλῆ σύμπτωσις!

Ἐτελείωσα τὸ Γυμνάσιον καὶ ἤμην ἔτοιμος δι' ἔργασίαν. Ὁ πατήρ μου ἐνήργησε ὥστε νὰ προσληφθῶ εἰς σπουδαῖον ἐμπορικὸν κατάστημα εἰς ἀντικατάστασιν ἑτέρου ὑπαλλήλου οἰκιοθελῶς ἀποχωροῦντος.

— Τὴν Δευτέραν νὰ ὑπάγῃς, μοῦ λέγει ὁ πατήρ μου, εἰς τοῦ φίλου μας κ. Χρυσοῦ, ὅστις θὰ σὲ προσλάβῃ εἰς τὸ κατάστημά του ὡς γραμματέα.

— Καὶ δὲν εἶνε καλλίτερον νὰ ὑπάγω ἀπὸ αὐριον διὰ νὰ συνεννοηθῶμεν;

— Ὁχι, τὴν Δευτέραν!

— Ἐγὼ θὰ ὑπάγω αὐριον.

— Κάμε ὅ,τι θέλεις, μοῦ λέγει.

Πράγματι ἐπῆγα τὴν ἐπομένην, ἀλλ' ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἔκκληξις μου ὅταν ἤκουσα παρὰ τοῦ οικογενειακοῦ μας αὐτοῦ φίλου, ὅτι μετὰ μεγάλης του λύπης δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ με προσλάβῃ, διότι ὁ μέλλον νὰ ἀποχωρήσῃ ὑπάλληλος πρὸ ἑνὸς τετάρτου ἀκριβῶς ἐδήλωσεν ὅτι θὰ μείνῃ καὶ πάλιν. Ἀποτυχία!

Σκέπτομαι . . . βλέπω ὅτι ἦτο Παρασκευὴ!

Ἦρξις νὰ ὑποπτεύωμαι ὅτι οἱ λόγοι τοῦ γέροντος ἦσαν βάσιμοι, καὶ ἡ ὑποψία μου αὕτη μετεβλήθη εἰς βεβαιότητα, ὅταν εἶδον πᾶσαν ἐπιχειρήσιν μου γενομένην τὴν Παρασκευὴν καὶ ἀποτυχάνουσαν! Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ μὴ ἐπιχειρῶ τίποτε τὴν Παρασκευὴν!

Εὐτυχῶς τὸ ἐμπορικὸν μου κατάστημα τὸ ὁποῖον ἴδρυσεν διὰ χρημάτων τοῦ πατρός μου ἐπῆγαινε πολὺ καλὰ καὶ τὰ κέρδη ἦσαν ἀφθονα. Ὡς ἐκ τούτου ἐσκέφθην, ὅπως πολλοί, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μένω μόνος, ἀλλ' ὅτι ἔπρεπε καὶ ἐγὼ νὰ εὐρω τὸ τρυφερόν μου ἤμισυ!

Κάποια νέα σεμνὴ τὴν ὁποίαν ἔβλεπα εἰς τὸν δρόμον ἐνίοτε, χωρὶς νὰ γνωρίζω οὔτε αὐτὴν οὔτε τὴν οἰκογένειάν της, εἴλκυσε τὴν προσοχήν μου καὶ ἀπεφάσισα νὰ τολμήσω μίαν ἐρωτικὴν ἐξομολόγησιν ὅταν μεπρώτην εὐκαιρίαν τὴν ἐπανεβλέπον. Ἄλλως τε ἐφαίνετο ὅτι καὶ αὕτη κάπως νὰ ἐζήτηι ἀφορμὴν νὰ μοῦ ὀμιλήσῃ· ὑπῆρξε σύμπτωσις ἐπὶ τῷ αὐτῷ δύο βουλήσεων ραδιοτηλεγραφικῶς, ὡς θὰ ἔλεγον οἱ περὶ τὰ νομικὰ ἀσχολούμενοι.

Παρήλθον πολλαὶ ἡμέραι χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ τὴν συναντήσω· ἐπὶ τέλους ἡμέραν τινὰ τὴν διακρίνω μακρόθεν καὶ σπεύδω πρὸς αὐτήν· καὶ ἐκεῖνη μὲ εἶχε παρατηρήσῃ καὶ διὰ λεπτοῦ μειδιήματος ἐνεθάρρυνε τὴν τόλμην μου· ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως σκεφθεὶς ὅτι ἦτο ἡμέρα Παρασκευῆ, ἀνακρούω πρὸς μίαν καὶ ἐξαφανίζομαι!

Ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὰς ἀδυναμίας των καὶ ἐγὼ ἔχω μίαν, καὶ αὕτη εἶνε ἡ μουσική.

Δὲν ἄφιναν νὰ παρέλθῃ ἑσπέρα χωρὶς νὰ ὑπάγω εἰς τὸ θέατρον, ὅταν ὑπῆρχε μελοδραματικὸς θίασος.

Ἐνα Σαββατόβραδο λοιπὸν κατὰ τὴν συνήθειάν μου ἐπῆγα εἰς τὰς 9.μ.μ. εἰς τὸ θέατρον καὶ ἐκάθισα εἰς τὸ κάθισμά μου. Δὲν εἶχε παρέλθει ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ βλέπω τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος δεσποινίδα συνοδευομένην παρὰ γνωστοῦ μου παραγγελιοδόχου, μετὰ τοῦ ὁποῖου μάλιστα διετέλουν καὶ εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις, νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος μου καὶ νὰ καθίσῃ πλαγιῶς μου! Φαντασθῆτε τὴν συγκίνησίν μου! Μόλις ἐκάθισαν, ὁ κ. παραγγελιοδόχος ἐγείρεται με πλησιάζει καὶ μοῦ συνιστᾷ τὴν θυγατέρα του!

Ἦτο λοιπὸν κόρη του!

Μετὰ πέντε λεπτὰ ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας δίδει τὸ σημεῖον τῆς ἐναρξέως, καὶ ἀμέσως ἀκούονται οἱ μελωδικοὶ φθόγγοι τῆς Mignon τοῦ ἀριστουργήματος τούτου τοῦ Θωμᾶ.

Εὐθὺς ὡς ἐτελείωσεν ἡ πρώτη προᾶξις, ὁ πατήρ τῆς δεσποινίδος, ὅστις ἦτο καὶ μέγας καπνιστὴς, ἀποτεινόμενος πρὸς ἡμᾶς: θὰ με συγχωρήσετε, λέγει, νὰ ὑπάγω δι' ὀλίγα λεπτὰ εἰς τὸ καπνιστήριον, καὶ ἰδιαιτέρως ἀποτεινόμενος πρὸς ἐμὲ

προσθέτει: τὸ βάσανό μου τὸ ξεύρεις, γω-  
ρίζεις τοιγάρου δὲν κάμω μὰ ὦρα!

Ἐμείναμεν οὕτω οἱ δύο ἐντὸς τῆς ἀ-  
θουσίας τοῦ θεάτρον, ἣτις εἶχεν ἤδη κενω-  
θῆ κατὰ τὸ ἥμισυ.

— Εὐτυχῆς σύμπτωσης νὰ ἔλθωμεν κα-  
τὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ θέατρον καὶ νὰ  
εὐρεθῶμεν πλησίον. Δὲν μοῦ λέγετε, πα-  
ρακαλῶ, διατὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐν ᾗ  
ἤρχεσθε πρὸς συνάντησίν μου, αἴφνης με-  
τενοήσατε καὶ ἐτρόπητε εἰς φυγὴν;

— Συγχωρήσατέ με, δεσποινίς, ἐσκέ-  
φθην ἐν τῷ μεταξύ ὅτι ἦτο Παρασκευὴ,  
καὶ πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι τὴν Παρα-  
σκευὴν ὅ,τι καὶ ἂν κάμω ἀποτυγχάνει,  
καὶ δι' αὐτὸ ἐφυγα μὴ θέλων νὰ ἐκτεθῶ  
προκαταβολικῶς εἰς βεβαίαν ἀποτυχίαν  
ἐνεκα τῆς ἡμέρας. Δὲν γνωρίζετε πόσον  
ἡ ἡμέρα αὕτη μὲ κατατρέχει! Δὲν θέλω  
οὔτε τὸ ὄνομά της νὰ ἀκούω ἀπορῶ πῶς  
μερικοὶ γονεῖς εἰς τὰς θυγατέρας των δι-  
δουν τὸ ὄνομα αὐτό. Ὡ εἶνε φοβερόν!  
Χαίρω ὑπερβαλλόντως διότι εἶσθε θυγά-  
τηρ φίλου καὶ γνωστοῦ μου παραγγελιοδό-  
χου μετὰ τοῦ ὁποίου ἐργάζομαι καλά, καὶ  
τοῦτο εἶνε ἐγγύον ὅτι δὲν θὰ ἀρνηθῆ...  
ἐὰν σεῖς συγκατατίθεσθε νὰ ἐνώσετε τὴν  
τύχην σας μετὰ τὴν ἰδικὴν μου..... Πόσον  
ἐπεθύμουν, δεσποινίς, νὰ μάθω τὸ ὄνο-  
μά σας διὰ νὰ ἀποτείνωμαι πρὸς ὑμᾶς με  
αὐτό.....

— Ὀνομάζομαι Παρασκευὴ.

— Παρασκευὴ!!! ὦ δυστυχία!.....τὰ  
πάντα ματαιοῦνται!

— Δὲν ἐκπλήσσομαι, κύριε, διὰ τὴν  
πρόληψίν σας αὕτην, ἀπ' ἐναντίας σας  
δικαιολογῶ πληρέστατα. Καὶ εἰς ἐμὲ ἡ  
Κυριακὴ εἶνε ἡμέρα ἡ ὁποία διόλου δὲν  
μὲ εὐνοεῖ, ὅλα μοῦ ἔρχονται ἀνάποδα τὴν  
Κυριακὴν ὅ,τι καὶ ἂν κάμω δὲν μοῦ  
βγαίνει σὲ καλὸ, φαντασθῆτε ὅτι τὴν  
Κυριακὴν οὐδὲ κἂν ἐξέρχομαι τῆς οἰκίας  
ἐκ φόβου κάποιας ἀναποδιᾶς· πολὺ δὲ ἄ-  
σχημα κάμουν οἱ γονεῖς πούβγάζουν τὰ  
παιδιά των, Κυριακὴ καὶ Κυριάκο· ἐγὼ  
τοῦλάχιστον καὶ ἐκατομμυριοῦχος ἐὰν μοὶ  
ἐξήτει τὴν χειρὰ μου καὶ ὀνομάζετο Κυ-  
ριάκος, θὰ τὸν περιεφρόνουν! Πῶς ὀνο-  
μάζεσθε, Κύριε:

— Δεσποινίς, ὀνομάζομαι.....μὲ λέ-  
γουν.....Κυριάκο!

— Κυριάκο;! ὦ δυστυχία, εἶνε φοβε-  
ρόν!

Ἄκρα σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐπίτινα δευ-  
τερόλεπτα, ἦν δὲ ἐκομψεν ἐκείνη πρώτη.

— Οἱ ἀρχαῖοι, κύριε, ἔλεγον, **πᾶς-  
σαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται.**

— Μάλιστα δεσποινίς.

— Λοιπὸν φρονῶ ὅτι ἡ σύζευξις τῶν  
δύο αὐτῶν ἡμερῶν θὰ μᾶς φέρῃ τὴν εὐ-  
τυχίαν.

— Εἶθε!

Μόλις ἐτελείωσα τὴν δισύλλαβον λέ-  
ξιν καὶ ἐπανέρχεται ὁ πατὴρ της.

Μετὰ τέσσαρας μῆνας ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν  
ἐν τῷ θεάτρῳ συνέντευξίν μας ἐτελέστη-  
σαν οἱ γάμοι μας.

Ἐκτοτε ἔχουν παρέλθῃ δέκα ἔτη ἐν  
πλήρει εὐτυχίᾳ καὶ ἀρμονίᾳ, ἔχομεν δ' ἀμ-  
φότεροι τὴν πεποιθῆσιν ὅτι ὁ αὐτὸς βίος  
θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι τέλους.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἀπὸ καρδίας εὐχομαι  
πραγματικῶς εἰς ὅσους καὶ ὄσας θὰ ἔχουν  
τὴν καλωσύνην νὰ ἀναγνώσουν τὸ εὐθυ-  
μογράφημά μου αὐτό, καὶ εὐρίσκονται εἰς  
τὰ πρόθυρα τοῦ ὑμεναίου.

Ἀπὸ τοῦ γάμου μας ἡ Παρασκευὴ  
καὶ ἡ Κυριακὴ ἔπαυσαν νὰ εἶνε αἱ κακαὶ  
μας ἡμέραι.—

Doré Remy.—

## ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τὶ ὡμορφὴ ποῦ εἶναι ἡ ζωὴ στὶς ἀρ-  
χές, τὶ ὡμορφὴ, καὶ ὅλη στρωμένη με τρι-  
αντάφυλλα!... Μὰ ὕστερα πῶς σιγὰ,  
σιγὰ μαραινόνται αὐτά, καὶ ἀρχίζουν νὰ  
φαίνονται τ' ἀγκάθια...

Καὶ τότε, τὶ ἄσχημη ποῦ εἶναι ἡ ζωὴ,  
τὶ ἄσχημη, καὶ ὅλη στρωμένη μ' ἀγκάθια...

Τὶ γλήγορα ποῦ περνοῦν ἡ χαρὲς, καὶ  
μένουν οἱ πόνοι... Τὶ γλήγορα ποῦ περ-  
νοῦν ἡ χαρὲς σὰν τὰ τριαντάφυλλα, καὶ  
μένουν οἱ πόνοι σὰν τ' ἀγκάθια.

Ἄδανα — ΜΑΡΙΑ Ε. ΖΑΜΠΑ

## Ἡ ΕΥΤΥΧΡΟΝΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

—\*\*\*\*\*—

### Φυσικὴ ἀγωγή



Ἡ κυκλοφορήσασα ἐσχάτως φήμη περὶ ἀνα-  
συστάσεως τοῦ « Αἰολικοῦ Γυμναστικοῦ Ὀμί-  
λου» τῆς πόλεως μας, εὐχόμεθα ὅπως πραγματο-  
ποιηθῆ, ἰδωμεν δὲ τὸ κατὰ πολλὰ ὠφέλιμον τοῦ-  
το Σωματεῖον ἐδραιούμενον ἐπὶ νέων σταθερῶν  
βάσεων, δυναμένων νὰ καταδείξωσιν αὐτὸ ἀν-  
τίστοιχον τοῦ σκοποῦ του.

Πρὸς τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ  
« Αἰολικοῦ Ἀστέρου» θὰ καταδείξωμεν εἰς τοὺς  
ἀναγνώστας μας καὶ εἰς τοὺς δυναμένους νὰ συν-  
τελέσωσιν εἰς τὴν πρόοδον τοῦ δηθέντος ὁμίλου,  
διὰ τῆς κατατῆρῳ περὶ φυσικῆς ἀγωγῆς συντόμου  
μελέτης, τὴν ἐκτίμησιν ἧς ἀπολαύει τὸ ζήτημα  
τοῦτο ἀλλαγῆ καὶ ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, ἐλπίζοντες  
νὰ κατανοηθῆ ἡ σπουδαιότης τῆς ὑπάρξεως ἐ-  
νὸς τοιούτου Σωματείου καὶ ἐν τῇ πόλει μας.

Τὸ ζήτημα τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς δύναται νὰ  
ἀφορᾷ τρεῖς κυρίας ἐπόψεις. Δύναται δηλονότι  
νὰ ἐξετασθῆ ὑπὸ ἔποψιν ἀθλητικὴν, στρατιωτι-  
κὴν καὶ ὑγιεινὴν.

Ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ, παρὰ τοῖς προγόνοις μας  
Ἕλλησιν, ἀπέβλεπε καὶ τὰς τρεῖς συγχρόνως ἐ-  
πόψεις. Ὑπῆρχον ἀθληταί, ἐκουσίως ὑποβαλ-  
λόμενοι εἰς τραχείας ἀσκήσεις, πολῖται μεριμνῶν-  
τες περὶ τῆς διαφυλάξεως τοῦ πολυτιμοτέρου  
τῶν δώρων, τῆς υγείας, ὑπῆρχον τέλος καὶ στρα-  
τιωτικαὶ ἀσκήσεις, σκοποὶ καὶ προπαρασκευά-  
σαι τοὺς νέους εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ στρατιώτου.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τὰ πράγματα μετεβλή-  
θησαν ὀλίγον.

Ἡ στρατιωτικὴ ἀγωγή ὑφίσταται κατ' ἐξο-  
χὴν ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ πειθαρχία καὶ τὸ στρατι-  
ωτικὸν πνεῦμα ἀπαντᾶται εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως  
τὰς ομάδας τῶν σπουδαστῶν. Μὲ τὸ ξίφος εἰς  
τὴν χεῖρα οἱ νεαροὶ Γερμανοὶ λύουσι τὰς εἰριάς  
των, οὐχὶ τὸσον ἐξ ὑπερβολικῆς ἐκδηλώσεως τοῦ  
αισθήματος τῆς τιμῆς, ὅσον πρὸς ἐξάσκησιν, ὅ-  
σον διὰ νὰ συνηθίζωσιν εἰς τὴν μάχην καὶ κα-  
τανικῶσι τὸν φόβον καὶ τὴν συγκίνησιν. Αἱ μο-  
νομαχίαι ἄλλως τε αὐταὶ λαμβάνουσι χώραν ὑ-  
πὸ ὄρους, οἵτινες καθιστῶσιν αὐτὰς ἥττον ἐπικιν-  
δύνους.

Ἡ ὑγιεινὴ ἀγωγή ἔχει τὴν ἑδραν της ἐν Σου-  
ηδίᾳ. Αἱ ἀρχαὶ ὅμως, αἱ χρησιμεύουσαι ὡς βά-  
σις, ἀεὶ ἐπινοοῦσιν ὁπαδοὺς σχεδὸν πανταχοῦ καὶ  
κυρίως ἐν τοῖς μεγάλοις Πανεπιστημίοις τῶν Ἡ-  
νωμένων Πολιτειῶν.

Τῇ βοήθειᾳ τῶν φώτων τῆς ἱατρικῆς ἐπιστή-  
μης, οἱ ὁπαδοὶ τῆς Σουηδικῆς γυμναστικῆς δι-  
ατείνονται ὅτι θὰ δώσωσιν εἰς τὸ ἀνθρώπινον  
σῶμα τὴν πραγματικὴν του ἀνάπτυξιν καὶ θὰ  
θῆσωσιν αὐτὸ εἰς τὰς καλύτερας συνθήκας τοῦ  
ἐν γένει βίου, δι' ἀπλῶν κινήσεων τῶν μελῶν,  
ἐκτελουμένων τακτικῶς, καθημερινῶς, συμφῶ-  
νόμοις τισίν.

Τέλος ἡ ἀθλητικὴ ἀγωγή γεννηθεῖσα ἐν Ἀγ-  
γλίας, ἀποτελεῖ τὸ ἀναπόσπαστον ἐφόδιον παντός  
Ἀγγλοῦ. Ἐδρεῖται πανταχοῦ ὅπου κινεῖται ἡ  
Βρετανικὴ σημαία. Ὁ σκοπὸς της σήμερον ἠϋ-  
ρονήθη, κατέστη αὕτη μία τῶν θεμελιωδῶν ἀρ-  
χῶν τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς καὶ ἀντιπροσωπεύει ἕ-  
να τῶν εὐγενεστέρων κλάδων τῆς παιδαγωγικῆς.

Ἡ στρατιωτικὴ ἐξάσκησις ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔπο-  
ψιν δύναται νὰ παρουσιάσῃ σπουδαῖα μειονε-  
κτῆματα. Ἐχει ὡς σημεῖόν τιμα τὴν αὐστηρὴν  
πειθαρχίαν τὴν ὁποίαν ἡ ἀληθινὴ παιδαγωγικὴ  
ἀποδοκιμαίει. Τέλος ἀποβλέπει εἰς ἀποτελεσμα-  
μερικόν, ὠρισμένον, εἰδικόν.

Ἡ ἀθλητικὴ ὅμως ἐξάσκησις στηριζομένη ἐ-  
πὶ τοῦ παιγνιδίου ὀλερ τυγχίνει ἡ φυσικὴ ἐκ-  
δηλώσις της καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἀκροβασίας, παρέ-  
χει ἀνεξαντλήτους πηγὰς εἰς τὸν παιδαγωγόν. Αἱ  
ἀξιοσημεῖωτοι μελέται τοῦ δόκτορος Lagrange,  
μεταφρασθεῖσαι σήμερον εἰς πλείστας γλώσσας  
καὶ ἀναγινωσκόμεναι ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον,  
σχετίζουσι τὴν ὑγιεινὴν ὑπεροχὴν τοῦ παιγνιδί-  
ου μετὰ τῆς κυρίως ἀσκήσεως.

« Au bel air pur, jeu vif et libre »

« Esprit et corps bien équilibre. »

λέγουσιν οἱ Γάλλοι.

Ἴνα ἐπιφέρῃ ἐν παιγνιδίῳ τὰ ἀποτελέσματα  
ἀτινα δικαιοῦνται τις ν' ἀναμένῃ, δεόν νὰ στηρίζεται  
ἐπὶ τῆς σκληραγωγίας καὶ οὐχὶ τῆς δυσκολίας.  
Τοῦτο εἶνε ἀρχὴ μηδεμίαν ἐπιδεχομένη ἐξαιρέ-  
σιν, εἰς τοῦτο δ' ὀφείλεται καὶ τὸ μυστικὸν τῆς  
ὑπεροχῆς τῶν ἀγγλικῶν παιγνιδίων. Προσποθέ-  
τουσι τὴν προσπάθειαν, ἀλλὰ προσπάθειαν βρα-  
δείαν καὶ συνεχῆ, γεννῶσαν κραταιὰν θέλησιν  
καὶ οὐχὶ προσπάθειαν ἀπότομον καὶ βιαίαν, ἥ-  
τις κατασυντρίβει τὸν δοκιμάζοντα ἀντὶ νὰ τὸν  
ἐνισχύσῃ. Τὸ τοιοῦτον δὲν συμβαίνει ποσῶς ὅ-  
ταν παλαίη τις κατὰ τῆς κοπώσεως ἐν τινὶ ὁμάδι  
Foot - ball, ὅταν ἐξηνητημένος προσπαθῆ νὰ  
περάσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν ὠρισμένην  
γραμμὴν. Ἡ προσπάθεια ἔχει πάντοτε τὴν ἀξίαν  
της, ἀλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει παρουσιάζει  
κινδύνους, οἵτινες δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πρώτῃ,  
τοῦλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νεανίας, ὧν τὸ  
σῶμα δὲν εἶναι «τέλειον».

Διασκεδαστικαὶ τινες ἀσχολίαι ἐν ὑπαίθρῳ  
(Sport), ταυτίζονται κατ' ὄλην τὴν γραμμὴν  
μετὰ τὰ παιγνίδια, δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον,  
ὅτι ἐκτελοῦνται ἐν ἀνοικτῷ ἀέρι καὶ στηρίζονται  
ἐπὶ τῆς σκληραγωγίας. Τοιαῦτα εἶνε τὸ κυνήγι-  
ον, ἀλιεῖα, πελοπορία, κωπηλασία κ. λ. π. Με-  
ρικοὶ νομίζουσιν ὅτι οἱ πελοπόροι πρέπει νὰ ἔ-  
χωσιν ἡρακλείους κνήμας καὶ ὅτι οἱ βραχιόνες  
τῶν κωπηλατῶν ἀναπτύσσονται δυσαναλόγως,  
ἐν ᾗ ὅλως εὐναντίον ἡ πελοπορία ἀναπτύσσει  
πρὸ παντός τὸ στήθος, ὃ δὲ κωπηλάτης ἔλκει διὰ  
τῆς ὀσφύος.

Κατ' ἄλλας γνώμας, παρετηρήθη ὅτι ὁ ἐγκέ-



φαλος παίζει σπουδαίον ὄλον ἐν τῇ ξιφασκίᾳ, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐξάσκησις αὐτῆ, ἐξαίρετος διὰ τοὺς ἀργοσκολοῦντας ὧν ὁ νοῦς ἐργάζεται ἐν ᾧ συγγρόνως οἱ μυῶνες τῶν εὐρίσκονται εἰς κίνησιν, παρῆχει μετρίως πηγὰς ὠφελείας εἰς τοὺς πολλοὺς ἐργαζομένους, οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην ἀσκήσεως καθαρῶς μυϊκῆς.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιλάβωμεν εἰς ὀλίγας γραμμὰς τὴν φυσιολογίαν τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον πρὸ παντὸς μᾶς ἐνδιαφέρει, εἶναι νὰ ἐκριζώσωμεν τὴν κοινὴν γνώμην ὅτι αἱ ἀσκήσεις τοῦ σώματος ἐν συνόλῳ παράγουσι τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ ὅτι ὅταν ἐν παιδίῳ φαίνεται καχεκτικόν, μὴ ἔχον ὄρεξιν, ἐν ᾧ συγγρόνως τὸ χρῶμα ἐξαφανίζεται τῶν παρεῶν του, δὲν ἔχει ἢ νὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὴν γυμναστικὴν, ὀπλισκίαν κ.λ.π. Οὔτε γυμναστικῆς, οὔτε ξιφασκίας, οὔτε ἱππασίας ἔχει ἀνάγκην. Θέλει νὰ παίξῃ, καὶ μάλιστα πολὺ. Ὅταν μεγαλώσῃ ἢ διακριθῆ δὲν θὰ εἶναι πλέον τὸσον ἀναγκαῖα. Πᾶσα ἀσκήσις θὰ βοηθήσῃ αὐτὸ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς καλῆς του ὑγείας ἢ δὲ μυϊκῆ ἰκανότητος, ἢν παίζον ἀπέκτησε, θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ τελειοποιηθῆ ταχέως εἰς ὅλα τὰ sports, ἅτινα θὰ ἀρέσκωσιν αὐτῷ.

Τὰ παιγνίδια καὶ αἱ ἐν ἰνοικτῷ ἀέρι διασκεδαστικαὶ ἀσχολίαι (Sports), αἱ ἔχουσαι ἀθλητικὸν χαρακτήρα, δὲν στηρίζονται μόνον ἐπὶ τῆς φυσικῆς σκληραγωγίας ἀλλὰ κατὰ τι καὶ ἐπὶ τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐκ τούτου δὲ **ὁ δόλος** αὐτῶν ἐν τῇ παιδαγωγικῇ εἶναι τὸσον μέγας καὶ ὑψηλός. Οὐδὲν δ' ἐπιβλητικώτερον τοῦ ἀρχηγοῦ μίαις ὁμάδος Foot-ball καὶ πενταθρικώτερον ἐνὸς καλοῦ κωπηλάτου. Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι ἡ πενταθρία καὶ ἡ ἐπιβολὴ αὐτῆ εἶναι ἐκούσια. Ὁ ἀρχηγὸς ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν συντρόφων του, οὐδὲν δ' ἐξαναγκάζει τὸν κωπηλάτην νὰ ἐπιβῇ τῆς λέμβου. Πηγαίνει ἐκ πλήρους εὐχρηστοτήσεως του ἵνα ὠφεληθῆ τι. Οἱ νέοι μανθάνουσιν οὕτω νὰ καθιερώσωσιν τὰς προσωπικὰς τῶν ἰδέας, νὰ ἐκβάλλωσι τὰς παραλόγους ἀντιπαθείας τῶν καὶ ν' ἀποβλέπωσιν εἰς τὸ καλὸν τῆς ὁμάδος τῶν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν ἣτις θὰ προσέλθῃ ἐκ τῆς καλῆς συνεννοήσεως. Μία τοιαύτη ὁρᾶνσις μεταμορφώνει ἕνα ὄμιλον ἀφομοιωσῶσα αὐτὸν πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον, προσπορίζουσα ὡσαύτως τὸν ἐνθουσιασμὸν οὔτινος δέονται μεγάλως αἱ νεαραὶ φαντασίαι.

Πολλὰ θὰ εἴχομεν νὰ εἴπωμεν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς καθόλου ἀγωγῆς ἐπίδρασιν τῶν παιγνιδίων καὶ sports, ἀλλὰ πολλὰ σελίδες τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀστέρου» δὲν θὰ ἐξήκουν εἰς τὸ ἔργον μας, ἄλλως τε ταῦτα ἔχουσιν ἤδη λεχθῆ εἰς εἰδικὰ συγγράμματα.

Ἡ ὑδροθεραπεία, ἡ ἀπλούστερον ἢ χρῆσις ψυχροῦ ἢ ἑλαίου ὕδατος ἐφ' ὄλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος δέον νὰ εἶναι τὸ πόρισμα τῆς ἀσκήσεως. Ὅταν τις ψυχρολουσῇ τὴν πρωΐαν καὶ συνδυάσῃ ἀμέσως τὴν ψυχρολουσίαν μετὶ τῆς ἀσκήσεως δι' ἄλτῆρων, δὲν θὰ εἴχεν ἀνάγκην νέων ἀσκήσεων κατὰ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας. Ἐν

τοιαύτῃ περιπτώσει, δέον, εὐθὺς μετὰ τὰς ἀσκήσεις νὰ λυθῆ δι' ὕδατος ἑλαίου καὶ νὰ κάμῃ μερικῶς ἐντριβὰς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει προτιμητέον τὸ shower bath (λουτρὸν τῆς βροχῆς), ἐκ τοῦ ὁποῖου εἶναι ἐφωδιασμένα καὶ τὰ ἐλάχιστα ἐκπαιδευτήρια ἐν Ἀμερικῇ καὶ οὔτινος ἄλλως τε ἢ ἐγκαθίδρυσις εἶναι ἀπλουστάτη.

Δὲν εἶναι ποσῶς πρόωρον τὸ νὰ συνειθίζῃ τις ἐκ παιδικῆς ἡλικίας νὰ δέχεται μετ' εὐχαριστήσεως ἄφθονα λουτρά, εἰς τὰ ὁποῖα συχνάκις ἐνηλικιούμενος δέικνεται ἀκατάσχετος ὅταν ἰδίως ἔχῃ τὸ ἐνστικτὸν τῆς καθαριότητος. Ἡ ὑδροθεραπεία, τῷ ὄντι, εἶναι μία τῶν μάλλον διακεκριμένων ἐνδείξεων καθαριότητος, δέον ὅμως πάντοτε νὰ συνοδεύεται ἀπὸ παιγνίδια καὶ ἀσκήσεις.

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐνδύματα τῆς γυμναστικῆς, γράφει τὰ κατωτέρω ἀξιοσημειώτα ἐν τῷ προλόγῳ του τὸ Ἐγχειρίδιον τῶν σχολικῶν παιδιῶν ἐν Γαλλίᾳ (Manuel des jeux scolaires), τὸ ὁποῖον συντάσσεται κατ' ἐντολήν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὑπὸ τῆς Ὀμάδος τῆς διαδόσεως τῶν φυσικῶν ἀσκήσεων (Comité de propagation des exercices physiques):

« Ἐπισημαίνωμεν τὴν προσοχὴν τῶν κ. κ. διευθυντῶν τῶν σχολῶν καὶ λυκείων, ἐπὶ τοῦ παρουσιαζομένου κινδύνου, ὅταν οἱ μαθηταὶ γυμνάζωνται ἢ παίζωσι μετὰ συνήθη τῆς πόλεως ἐνδύματά των. Δέον ἢ μαλλίνην φλανέλλα ἢ κάλλιον ἢ ἐκ λινοῦ τῆς Ἰερσέης, νὰ ἐπιβάλλεται τοῖς παίζουσιν, ὡς ἀποτελοῦσα τὸ καλύτερον προφυλακτικὸν κατὰ τῆς ψύξεως καὶ τῶν ἀσθενειῶν, αἵτινες δυνατὸν νὰ προκύνωσιν. Εὐχόμεθα ὡσαύτως, ὅπως τὰ λουτρά ἐν γένει γίνωνται ὅσον τὸ δυνατόν συχνότερα. Αἱ ὑγιεινὰ αὐτὰ προφυλάξεις διευκολύνουσιν εἰς τὰς ἀσκήσεις τὴν ἔντασιν καὶ τὸν ἀθλητικὸν χαρακτήρα ἅτινα δέον νὰ ἔχωσιν, ὅταν θέλωμεν νὰ ἐπενεργῶσι καθ' ὅλην τὴν γαμμήν ὕλικῶς καὶ ἠθικῶς ἐπὶ τῆς νεότητος. Ἡ ἐνεργεία τῶν τότε εἶναι ταχεῖα καὶ βεβαία.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Κυθωνίας

N. A. ΝΑΚΕΛΛΗΣ

### ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ



Στὸν πράσινο τὸ φράχτη ἕνα παιδί συνάξει μετὰ τὸ δεῖλι τὰ λουλούδια καὶ μ' ἀχραντὴ φωνοῦλα τραγουδεῖ τὰ τόσα παιδιακίσια του τραγοῦδια.

✱

Κι' ὁ ἄγγελος ὀπίσω ἀπ' τὴ φραγὴ τὸ βλέπει γελαστὰ, γιατί τοῦ ἀρέσει καὶ λέγει—Τὰ λουλούδια τὴν αὐγὴ μαζί μου στὰ οὐράνια νὰ φορέσῃ.

## ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ

«Populariser la science»

(Chateaubriand)

Γράφουν πολὺ συχνὰ μιὰ πολὺ μεγάλη ἀλήθεια. Ὅτι διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ κοινωνικὴ εὐημερία, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ μετ' ἄλλας λέξεις τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ ὄρια τοῦ πλάτους τοῦ προορισμοῦ του καὶ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀποστολῆς του δὲν χρειάζεται τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον νὰ δοθῇ εἰς τὸν λαόν, τὴν κολλοσιαίαν αὐτῆν ἠθικὴν δύναμιν, εἰς τὴν ὁποῖαν ὑπάρχει ἀποταμιευμένον τὸ πνεῦμα ἀδιακόπου τελειοποιήσεως, νὰ δοθῇ ἐπαναλαμβάνομεν ὅλον τὸ ὕλικόν τῶν ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν ὑπὸ μορφὴν ἐντελῶς δημώδη. Ὑπάρχει ἐξέβια πάντοτε μιὰ βάση εἰς τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀλήθεια σχετικῶς καὶ κατὰ στάδια πρέπει νὰ ἀποκαλύπτεται καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἀλήθεια πρῶτον μὲν εἶναι ὑπεράνω τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὑπεράνω τῶν υποκειμενικότητων καθ' ἑσὸν εἶναι ἀπειρος, ὁ δὲ ἀνθρώπος ὡς τοιοῦτος κάτι τι πεπερασμένον, ἀλλὰ δὲν εἶναι καθόλου ὀρθὸν τὴν ἐκφρασίαν τῆς ἀληθείας, αὐτὸ τέλος τὸ βῆμα πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἐρευνᾶν, νὰ τὴν διαστρέφωμεν μετὰ τὰς προλήψεις ὅσον καὶ ἂν εἶναι σεβασταὶ δι' ἡμᾶς ἢ νὰ μὴ τὴν ἀποκαλύπτωμεν εἰς τοὺς ἀμύητους δηλαδὴ τὸν λαόν.

Ἐπὶ τὴν ἐποψίν ταύτην ἡ ἱστορία μέσα εἰς τραγικὰς σελίδας καὶ εἰς σκοτεινὰς καταστροφὰς παρέστησεν τὴν κατωφύριαν εἰς τὴν ὁποῖαν αὐταὶ αἱ ὠραιότεραι πλάναι πρὸ πάντων αἰτηρῶν εἰς τὴν ἀποκλειστικότητα τῶν ἀντιλήψεων καὶ τὸ στενὸν τῶν ἰδεῶν ὠδήγησαν λαοὺς ἀντιπαχθέντας πρὸς τὸν γενικὸν καὶ ἀδυσώπητον νόμον τῆς συνεισφοράς εἰς τὸ καθολικὸν τῆς κοινωνικότητος ἐγὼ. Ὅπως δὲ εἰς τὸ σύμπαν παρατηρεῖται ἀδιάσπαστος συνοχὴ καὶ λεπτολεπτοὺς ἀλληλουχίαν ἢ ὁποῖα συγκλονεῖται θλιβερώτατα καὶ τρομακτικῶς, εὐθὺς ὡς εἰς κρίκος μόνον τῆς φυσικῆς αὐτῆς ἀλύσου καταστῆ ἀνίκανος εἰς τὴν παγκόσμιον λειτουργίαν, ὅχι ὀλιγώτερον τοῦτο συμβαίνει εἰς τὸν ἀν-

θρώπινον κόσμον, ἀφ' ὅτου μάλιστα αἱ θρησκείαι συναντῶμεν εἰς εὐρυτάτης ἐποπτείας βάσεις, ἢ ἐπιστήμη διεθνῆς καταστάσα, τὸ ἐμπόριον καὶ τὸ βῆμα τῆς ἱστορίας ὅλα αὐτὰ ἐξήγγισαν τὰς ἀποσυνθετικὰς καὶ κεντρικὰς τάσεις καὶ ἀνεστήλωσαν πρὸ τῶν λαῶν τὸ φωτεινότερον τέμενος τῆς ἀνθρωπίνης ἐνότητος τῆς ὁποίας τοὺς ἀποτελοῦντας τὰς εἰδοποιούς διαφορὰς ἐπιθετικῶς προσδιορισμοὺς αἰῶνες πλάνης ἀνήγγον εἰς μεσότοιχα ἀνυπέροβλητα. Εἶναι πράγματι ἄξιον θαυμασμοῦ τὸ θέαμα τοῦ ἀνθρώπου συρομένου ἐκάστοτε πρὸ νέων θεοτήτων εἰς τὰς ὁποίας διψαλέος ὀδύτης κολλᾷ γελίη λατρείας καὶ αἰωνίας ἀφροσύσεως εἰς τὰ πρόθυρα τῶν ἀτραπῶν, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἡ φωνὴ τῆς νέας ἰδέας κρούει τὸ πένθιμον σήμαντρον τοῦ παρελθόντος. Καὶ ὑπεράνω τῶν ἐδυνητῶν αὐτῶν λιτανειῶν διὰ τῶν ὁποίων ἀνδρῶνται συνεχῶς ὁ βασιλεὺς τῆς δημιουργίας πλανᾶται ἡρεμῶν, ἐλύμπιον τὸ πνεῦμα τῆς αἰωνίας τελειότητος καταφρονητικῶν τῶν εὐτελῶν λεπτομερειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπορροφῶν ἀτελευτήτους ἀνθρωπίνους γενεάς. Καὶ γόητες μυστικῆς ἐνοράσεως, ἡμίθεοι σταλέντες ἀπὸ πνεῦμα εὐεργετικόν, εἴτε εἰς τὰς σιωπηλὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ, εἴτε εἰς τὰς πανοραμιακὰς καλαμίας τοῦ Ἰλισσοῦ καὶ τοῦ Κηφισοῦ ὑπὸ τὸν ψιθυρὸν τῶν θαυσοκίων δένδρων τῆς αἰωνίας μειδιώσεως Ἀττικῆς, εἴτε εἰς τὰς σεμνὰς αἰθούσας τῶν ναῶν τῆς ἐπιστήμης τῆς πολιᾶς Εὐρώπης, χρησιμοδοτοῦν εἰς τὰς διανοίας τὸ ὑπέρτερον ὄνειρον τῆς ἀφυπνιζομένης ἀνθρωπότητος. Πόσον ὠραῖος πόσον ὑπερφυῆς φαίνεται ὁ ἀνθρώπος μέσα εἰς τὰς στοὰς τῆς ἐπιστήμης ὑπὸ τὸ πελώριον ἔδος τῆς ἀληθείας τῆς ὁποίας ἐκάστη λέξις δωρεὴ τὴν ζωὴν χρυσοῦν ἐλαυτῶν, καὶ πόσο, φωτεινὸν ἀνοίγεται τὸ ἄδυτον τῆς σκέψεως, εἰς τὸ ὁποῖον καλεῖται ἡ ἀνθρωπότης ἀπασα βωθὴ εἰς τὰς βραγχῶδεις ἐπικλήεις ψευδῶν καὶ αἱματηρῶν προσηλώσεων, ἀναγνωρίζουσα εἰς τὸ ἀχανὲς ἐνεῖνο στάδιον τὴν ἀποστολὴν τῆς συνοψιζομένης εἰς μίαν λέξιν **τελειοποιήσις**.

Πέργαμος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΥΦΕΤΗΣ ο. φ.

## Η ΕΒΔΟΜΗΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

### ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΣΤΩΝ

Ἐίπε 11 καὶ 15 ὅτε ἀκούεται μακρόθεν ἢ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς, ἢ τις ταχδεῖσα ἔναντι τοῦ Βασιλέως παιανίζει διαρκῶς ἐν θαναμάσιον ἐμβατήριον. Ἡ παρέλασις ἄρχεται. Ἴδου ὁ στρατηγὸς Ἐντοῦ μετὰ τὸ ἐπιτελεῖόν του. Σταματήσας τάσσειται ὀλίγον κατωτέρω τοῦ Βασιλέως. Πρῶτοι παρελαύνουν εὐσταλείς καὶ ὠραῖοι οἱ δόκιμοι τῆς Στρατ. Σχολῆς τῶν Ἐυελπίδων, ἔπονται οἱ τῆς Σχολῆς τῶν Ὑπαξιωματικῶν καὶ ὁ λόχος τῶν προσκόπων, μετὰ τὴν παράξενον στολὴν των καὶ τοὺς ξυλίνοὺς κοντούς. Ἐίπε οἱ πρῶτοι Ἕλληνες μπόυ—σκάουτ (πρόσκοποι), παιδιὰ 13—16 ἐτῶν, τὰ ὅποια ἀντὶ τῆς ἀβραῦς διαίτης τοῦ οἴκου των—διότι ὄλοι ἀνήκουν εἰς εὐπόρους οἰκογενείας—ἐπροτίμησαν τὴν τραχύτητα τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς. Τοὺς Βασιλεῖς χαιρετοῦν ὑψώνοντες τοὺς κοντούς. Δεύτερον παρελαύνει τὸ πεζικόν, τοῦ ὁποῖου ἠγεῖται ἔφιππος ὁ μέλλων Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, ὁ Διάδοχος. Ὁ ἐνθουσιασμοὺς τοῦ κόσμου τώρα κορυφοῦται. Ἐίπε ἢ πρώτη φορά καθ' ἣν βλέπει τὸν Διάδοχον μετὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐπανάστασιν τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1909 ἀποδιδόμενον εἰς τὸν στρατὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐπευφημεῖ ζωηρῶς. Ὁ Διάδοχος προχωρῶν χαιρετᾷ διὰ τοῦ ξίφους τὸν Βασιλέα καὶ τάσσειται ἀριστερὰ Αὐτοῦ. Παρελαύνουν τώρα τὰ λοιπὰ στρατιωτικὰ σώματα ἐπιμήμειαν ὥραν, τὸ ναυτικόν, μετὰ τὴν λαμπρὰν μουσικὴν, τὸ ὄρειβατικόν πυροβολικόν καὶ πεδινὸν ἐν καλπασμῶ καὶ τελευταῖον πάντων τὸ ἵππικόν. Οἱ Γάλλοι ἀξιωματικοί, καὶ ἰδίᾳ ὁ Μπορδὼν, αἰωνίως μορφάζων νευρικῶς ἐπὶ τοῦ ἵππου του, χειροκροτοῦνται ἐνθουσιωδῶς. Ἡ παρέλασις τελειώνει τὴν 1½ μ. μ. Ἐπὶ μίαν καὶ ἐπέκεινα ὥραν ἐστίαθη ἀκίνητος ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ θυμοειδοῦς ἵππου του, δίδων πάντοτε τὸ σύνθημα ὅπως ἀνακρούει ἢ στρατ. μουσικὴ τὸ αὐτὸ θαναμάσιον ἐμβατήριον, σχεδὸν ἀνευ διαλείμματος, καὶ χαιρετίζων τοὺς πάντας στρατιωτικῶς. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἐθανυμάσθη πρὸ πάντων ἢ ἀειθαλῆς νεότης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως

Γεωργίου, καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς Αὐτοῦ βασιλικὸν παράστημα. Μία λαμπρὰ εἰκὼν τοῦ «Ἐμπρός», παριστάνουσα Αὐτὸν ἔφιππον, ἐπωλήθη κατὰ χιλιάδας. Τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Διάδοχον ἀποχωροῦντας ἐπευφημεῖ καὶ πάλιν τὸ πλήθος· ἀπεθῆσε δὲ πανταχοῦ τὸν λαοφίλητον Κυβερνήτην του, τὸν Βενιζέλον, ὁ ὁποῖος μετὰ σιβαρὰν χεῖρα κατευθύνει τὸ Ἔθνος πρὸς τὴν ἀναγέννησιν, παρασκευάζωντὸ μέλλον, τοῦ ὁποῖου ἀληθῶς εἶπε ἄξιον.

Ἡ παρέλασις ἔληξεν, ἀφήσασα ἀνεξάλειπτους ἐντυπώσεις εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων. Θέαμα μεγαλοπρεπέστερον οὐδέποτε εἶδε τὸ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν ἰοστέφανον Ἀστὴν.

ΕΝ Τῶ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῶ 3 Μ. Μ.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ.

ΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Κατὰ τὸ ἀρχικὸν πρόγραμμα τῆς Πρυτανείας μετὰ τὴν ἐν τῇ Μητροπόλει δοξολογίαν ἔδει νὰ ἐπακολουθήσῃ τῇ 11 π. μ. ἢ ἑορτὴ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀλλ' ἢ Κυβερνήσις μετέβαλε τὴν τελευταίαν ὥραν τὸ πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου, θελήσασα, καὶ εὐλόγως, νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς ξένους τὸ λαμπρὸν θέαμα τῆς στρατιωτικῆς ἐπιθεωρήσεως. Ἐκ τούτου ἐπῆλθε τελεία ἀνατροπὴ τοῦ προγράμματος τοῦ συνεδρίου, τοῦ ὁποῖου αἱ συνεδριάσεις ἤρχισαν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον Τρίτης 8 π. μ. Διὰ τοῦτο ἄλλα ἀνεγράφοντο εἰς τὰς ἐφημερίδας, αἵτινες ἀντέγραφον ἀνεξελέγκτως τὸ ἐντυπον πρόγραμμα, καὶ ἄλλα ἐγίνοντο ἐν τῷ Συνεδρίῳ. Ἄλλως, ἢ δημοσιογραφία σχεδὸν εἶχεν ἀποκλεισθῆ ἀπὸ τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν καὶ ἀπὸ τοῦ Συνεδρίου ὡς ἐκ τῆς ἀυστηρότητος περὶ τὴν διάθεσιν τῶν εἰσιτηρίων. Ἀνεγράφησαν λοιπὸν πλεῖστα ὅσα ἀνακριβῆ καὶ ἐσφαλμένα, ὅτι ἀφορᾷ μάλιστα τὸ Συνέδριον, τοῦ ὁποῖου τὰς ἐργασίας ὁ τύπος δὲν εἶχε οὔτε καιρὸν οὔτε διάθεσιν νὰ παρακολουθήσῃ.

Εἰς τὰς 3 μ. μ. συνεκεντρώθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι μετὰ τὰς ἐπισήμους στολάς των



ΛΕΜΒΟΔΡΟΜΙΑΙ ΣΜΥΡΝΗΣ

Φωτογραφία τοῦ ἐρασιτέχνη κ. Γ. Καλικάκη.

εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου. Προσῆλθον οἱ Βασιλεῖς, οἱ πρίγκιπες, τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον, καὶ τινες τῶν ξένων πρεσβευτῶν. Ὁ Πρύτανις ἀνελθὼν τὸ βῆμα ἀπήγγειλε σύντομον προσλαλιὰν γαλλιστὶ χαρακτηρίζων διὰ βραχέων τὸ ἔργον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἔκαμε μικρὰν ἱστορικὴν ἐπισκόπησιν τῶν τυχῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς. Ἀνέφερε τὴν Ἰόνιον Ἀκαδημίαν καὶ ἐξιστόρησε τὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τοῦ 1839. Τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον ἔχει διπλοὺν καθῆκον, εἶπε, νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν πατρίδα. Ἐν τέλει εὐχαρίστησε θερμῶς τοὺς ξένους διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν συμπάθειαν καὶ ἐκτίμησιν.

Προσῆρχοντο κατόπιν κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων Κρατῶν, Ἀκαδημειῶν, Πανεπιστημίων κλπ. καὶ προσεφώνουν διὰ βραχέων τὸν Πρύτανιν. Εἴκοσι καὶ ἕξ ἐν ὄλῳ παρήλασαν ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου, προσφωνοῦντες ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν ἐθνικὴν γλῶσσαν. Ἐκυριάρχει ἢ γαλλικὴ, εἶτα ἢ γερμανικὴ καὶ αἱ ἄλλαι κατὰ σειρὰν. Λατινιστὶ προσεφώνησεν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Βουλγαρίας, Ἑλ-

ληνιστὶ ὁ τῆς Ρωσσίας. Ἐξ ὀνόματος τῶν Πατριαρχείων προσεφώνησεν ὁ Μητροπολίτης Σάρδεων Μ. Κλεόβουλος, ὅστις καὶ προηγήθη πάντων. Λαμπρὰν προσφώνησιν ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν Γυμνασίων τοῦ Ἑξωτερικοῦ ἔκαμεν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑδαγγ. Σχολῆς ἰατρὸς Μ. Τσακύρογλου, καὶ ὁ νῦν γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας Μ. Βολονάκης ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν Γυμνασίων τοῦ Ἑσωτερικοῦ. Μετὰ τοῦ ῥήτορος, ὅστις ἔμελλε νὰ προσφωνήσῃ, προσῆρχετο ὀλη ἢ Ὀμάς, τὴν ὁποῖαν ἀντεπροσώπευεν. Ἐκαστος κατέθετε πρὸ τοῦ βήματος τοῦ Πρυτάνεως τὰ συγχαρητήρια γράμματα τῶν Ἀκαδημειῶν, Πανεπιστημίων κλπ. ἐντὸς πολυτελῶν θηκῶν. Ἀλλὰ ἐξ αὐτῶν εἶχον σχῆμα βιβλίων, ἄλλαι κυλίνδρων, καὶ ἔφερον ἐπιγραφὰς μετὰ χρυσᾶ γράμματα. Ἐσχηματίσθη οὕτω σωρὸς ὀγκώδης. Ὅλα αὐτὰ θὰ δημοσιευθοῦν εἰς πολυτελὲς τεῦχος τοῦ Πανεπιστημίου βραδύτερον. Περὶ τὴν 6 μ. μ. ἢ τελετὴ ἔληξεν, καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι ἐτράπησαν πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν μετὰ τὰς ἐπισήμους των τηβένους. Εἰς τὰς 9 μ. μ. ἦτο ἡ φωταγόγησις τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἡ λαμπαδηδρομία τῶν φοιτητῶν.





## ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

ΒΡΙΖΑ ΣΙΚΑΛΙ

Ἡ καλλιέργεια τῆς βρίζης φαίνεται, ὅτι προηγήθη τῆς τοῦ σίτου, ὃ δὲ Πλίνιος εἶναι ὁ πρῶτος ἐκ τῶν Λατίνων συγγραφέων, ὅστις ἀναφέρει περὶ τοῦ δημητριακοῦ τούτου καρποῦ. — Ἡ καλλιέργειά τῆς, κατὰ τὸν ἱστορικό, ἤρξατο ἀπὸ τῶν Ἀλπεων καὶ σὺν τῷ χρόνῳ διεδόθη πανταχοῦ.

Ἡ βρίζα ἐπιτυγχάνει ὄχι μόνον εἰς πάντα τὰ κλίματα εἰς τὰ ὁποῖα εὐδοκιμεῖ καὶ ὁ σίτος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀρκτικές χώρας, ἐπὶ ὑψηλῶν ὄρεων, ἐφ' ὧν ὁ σίτος ἀδυνατεῖ νὰ εὐδοκησῇ, προσέτι δὲ μετὰ τὴν κριθὴν καλλιεργουμένη, δύναται νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας πεδιάδας εἰς τὰς ὁποίας καὶ αὐτὴ ἢ ἐρώμη δὲν δύναται ἐπιτυχεῖν νὰ ἀναπτυχθῇ.

Μετὰ τὸν σίτον ἡ βρίζα κατέχει σπουδαίαν ἐμπορικὴν θέσιν ἐν Εὐρώπῃ, χρησιμεύει δὲ ὡς τροφή τῶν ἀνθρώπων τῶν κατοικούντων εἰς τὰς ἀρκτικές χώρας ἔνθα ὁ σίτος εἶναι σπανιότερος. Εἰς ἕλλην τὴν ἀρκτικὴν Εὐρώπην καὶ ἰδίως εἰς τὴν Πρωσιαν καὶ Σβεκίαν, οἱ κάτοικοι τρέφονται ἀποκλειστικῶς διὰ τοῦ καρποῦ τούτου, εἰς δὲ τὴν Ρωσσίαν ὁ περισσώτερος στρατιωτικὸς ἄρτος κατασκευάζεται ἐκ τοῦ καρποῦ τούτου. Χρησιμεύει ἡ βρίζα καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν οἰνοπνευματώδους ποτοῦ θερμαντικοῦ καὶ μεθυστικοῦ.

Ὅθεν ἡ βρίζα χρησιμοποιοῦμένη εἰς τὰ διωλυστήρια ἀνεβιδάσθη εἰς σημαντικὴν ἐμπορικὴν θέσιν καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης ἔνθα ἡ ἀμπελος δυσκόλως ἐπιτυγχάνει.

Ἡ συνηθεστέρα ἀσθενεία, ἣτις προσβάλλει τὴν βρίζαν εἶναι ἡ αἶρα, ἀναφανομένη κατὰ τὰ θροχερὰ ἔτη εἰς ὑγρὰ μέρη καὶ εἰς περιορισμένους κατωφερεῖς ἀγρούς, ἀναπτύσσεται δὲ πλεονέτερον εἰς τὰ περίξ τοῦ ἀγροῦ.

Ὁ ἐκ βρίζης ἄρτος ὠφελεῖ μεγάλως τοὺς πάσχοντας ἐκ ζαχαρώδους ἢ ἀμμώδους ἀσθενείας, τὸ δὲ στέλεχος χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν λεπτῶν ψαθίνων πέλων.

Ὁ σταχυοφόρος οὗτος δημητριακὸς καρπὸς ἔχει τὸ πλεονέκτημα, νὰ μὴ καταστρέφεται ὑπὸ τῶν πτηνῶν, καίτοι δὲ ἀγριος πρέπει νὰ σπείρηται, ὅταν ἡ γῆ εἶναι ἐπιδεκτικὴ σπορᾶς, συνήθως κατὰ τὸν Αὐγουστον, διότι σπειρόμενος ἐντὸς τοῦ χειμῶνος, ὑπόκειται εἰς καταστροφὴν, ἐὰν πρὸ τῆς βλαστήσεως αὐτοῦ συμβῶσι παγετώδεις καιροί.

Ἡ παγκόσμιος τῆς βρίζης παραγωγή ἀνέρχεται εἰς 42,628,000 τόννους, ἐξ ὧν 25,804,000 παράγουσιν αἱ ἐξαγωγικαὶ χώραι καὶ 16,824,000 αἱ εἰσαγωγικαί. Ἐν Ρωσίᾳ ἐν τῷ προῖον τοῦτο, ἔνεκα τῶν κλιματολογικῶν ὁρων τῆς ἐπικρα-

τείας ταύτης σπουδαίως εὐδοκιμεῖ, παράγεται κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν ἐποχὴν τὸ ποσὸν 243,165,000 ἑκατολ, κατὰ δὲ τὴν ἐαρινὴν 5,102,000, ποσότητες αἵτινες ἀναδιβάζουσι τὴν παραγωγικὴν ταύτην χώραν, καθόσον ἀφορᾷ καὶ τὴν παραγωγὴν τοῦ δημητριακοῦ τούτου καρποῦ, εἰς τὴν ὑψίστην περιωπὴν.

Τὴν δευτέραν θέσιν κατέχει ἡ Γερμανία παράγουσα τόννους 9,750,000. — Κατόπιν τῶν δύο τούτων ἐπικρατεῶν ἀκολουθεῖ ἡ Αὐστρία μὲ ἐτησίαν παραγωγὴν 2,450,000, τόννων, — ἔπεται κατὰ τάξιν ἡ Γαλλία 1,540,000 τόν. ἡ Οὐγγαρία 1,200,000, ἡ Τουρκία 380,000 ἡ Ρουμανία 80,000 ἡ Βουλγαρία 200,000 ἡ Σουηδία ἑκατολ. 6,834,660 καὶ ἡ Ἰσπανία μὲ ἑκατολ. 8,865,364.

Σμύρνη — ΕΥΑΓΓ. ΣΑΡΙΚΑΣ  
Καθηγητὴς Ἐμπορικῶν

### Η ΖΩΝΗ

Πὸ γαλασμένο πύργο  
μὲ μάριμα τρανὰ,  
παληοῦ καιροῦ καμάρι,  
βασιλίσσα περνᾷ.

Θωρεῖ μεριὰ ὀκτιμένη  
μιὰ ζώνη ἀστραφτερή·  
τὴν παίρνει καὶ στὴ μέση  
γελῶντας τὴ φορεῖ.

Μὰ ξάφνου τὸ κορμί τῆς  
παγώνει τὸ σειστὸ  
καὶ μαρμαρένιο πέφτει  
σὲ θρόνον σκαλιστό.

Ὁ πύργος σειεῖται τότε  
καὶ σβύνει ἡ σιγαλιὰ  
κι' ἀπ' τὰ θεμέλια βγαίνει  
σὰν μάγισσας λαλιὰ:

«Ὁ βασιλεὺς ἀρνήθη,  
προτοῦ τὸν πάρης σὺ,  
τὴν κόρη ποῦ φοροῦσε  
τὴ ζώνη τὴ χρυσεῖ».

Σμύρνη

ΣΤ. Γ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

## ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

### ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΥΧΑ ΝΕΡΑ

Τὸ ὄνομα τῆς κυρίας Ἀρσινόης Παπαδοπούλου τυγχάνει τοσοῦτον εὐφώνως γνωστὸν ἀπὸ τὸ Πανελλήνιον ὡς ἔξοχον Διηγηματογράφου ὥστε παρέλκει πᾶς λόγος πρὸς ἔξαρσιν τοῦ κατωτέρου ὡραιότατου Διηγήματος τοῦ τοσοῦτον πιστῶς εἰκονίζοντος τὸν χαρακτήρα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

— Ποῦ πηγαίνεις, Νάσο, τέτοια ὥρα; Δὲν περιμένεις νὰ ξεμερώσῃ;

— Πηγαίνω νὰ φυλάξω 'στὸ κτήμα ποῦχω στὴ λίμνη, νὰ ἴδω ποῖος μοῦ τρώγει τῆς ἀγλάδαις. Οὔτε μία δὲν βρισκω τὸ πρωτὶ.

— Πρόσεχε! Τὸ γυιὸ τοῦ Σταμάτη ποῦ ἦτο ἡμέραις χαμένος, τὸν εἶχαν πάρει ἡ Νεραΐδες. Τώρα δὲν μοῦ φαίνεται νὰ εἶναι στὰ καλά του τὸ παιδί. Ὅπου βρῆ λεύκα, στέκεται καὶ τὴν παρακαλεῖ ν' ἀνοίξῃ τὰ κλαδιά τῆς, νὰ βγῆ ἡ νεραΐδα του.

— Χά! χά! χά! Δὲν ζυγώνουν σὲ μένα Νεραΐδες. Βαστῶ γερὸ δικάνω καὶ τὴ σακούλα μουγεμῆτη μπαροῦτι ἔχω ἐπάνω μου καὶ μαυρομάνικο μαχαίρι... εἶπεν ὁ Νάσος στὸ γείτονά του, καθὼς ἐφενγε μὲ τὴν λεβέντικη περπατησιά.

\*

Μόλις μῆνας εἶχε κλείσει ἀφ' οὔτου ἐτελείωσεν ὁ Νάσος τὴν στρατιωτικὴν του θητείαν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χωριό. Ἦτο ὑψηλός, μὲ ὑπερήφανο παράστημα καὶ μὲ τελείαν Ἑλληνικὴν ὡραιότητα, δι' αὐτὸ δὲ εἰς τὸ στρατιωτικὸν τὸν εἶχον κατατάξει εἰς τὸ τάγμα τῶν εὐζώνων καὶ πάλαις ὅταν ἐφρούρει εἰς τ' Ἀνάκτορα, οἱ ξένοι ἐστάθησαν νὰ θαυμάσουν τὸν τέλειον Ἕλληνα, καὶ Ἀμερικανίδες περιηγητρίαι ἐπῆραν τὴν φωτογραφίαν του μὲ τὸ στιγμιότυπόν των. Ἦτο καὶ τὸ πλουσιώτερο παλληκάρι τοῦ χωριοῦ.

Εἰς τὸ Μενίδι ἀπλώνεται μία χαριτωμένη μικρὰ λίμνη.

Ἡ λίμνη ἀπέχει ἀπὸ τὸ χωριό, εἴκοσι περίπουλεπτά· ὅσον ἐπλησίαζεν εἰς αὐτὴν ὁ Νάσος, ἤκουε γέλια καὶ τραγοῦδια καὶ κυνηγητὰ μεσ' τὸ νερὸ ἢ σελήνη εἰς τὸ χάσιμό τῆς, καθὼς ἐπρόβαλεν ἀπὸ τὰ μακρυνὰ βουνὰ ἀντικρῶ, ἔχυσεν ἕνα τριαν-

ταφυλλένιο φῶς μεσ' τὰ νερά· ἕνα συννεφάκι ξεσκέπασε τὸν Αὐγερινὸν κ' ἔρριψε κι' αὐτὸς τὴν ἀσημένια του λάμψι στὴ λίμνη.

\*

Θὰ ἦτον ὡς δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Εἶδεν ὁ Νάσος τρεῖς γυναῖκες μεσ' τὴν λίμνην καί, καθὼς ἔτρεχαν καί, ἀνεμίζοντο τὰ μακρυνὰ των ξανθὰ μαλλιά, λες καὶ πετοῦσαν αὐτὰ σπίνδες· ποῦ καὶ ποῦ ἔστεκαν κι' ἐβγαίναν ἕως στὴ μέση ἔξω ἀπὸ τὸ νερό, διὰ νὰ ῥίψῃ ἡ μία εἰς τὴν ἄλλην ἀφρόν, καὶ τότε τὰ σώματά των ἐφαίνοντο σὰν τέλεια ἀγάλματα. Ἐστάτισεν ὁ Νάσος ἀπὸ τὴν εὐμορφίαν των, λησιμόνησε ποῖος ἦτο, ποῦ ἐπῆγαινε, κι' ἐστάθη κι' ἐβλεπε ἔκείναι, μόλις ἐνόησαν ὅτι κάποιος τὰς παρετήρει, ἔτρεξαν στὴν ἄκρᾳ τῆς λίμνης ὅπου εἶχαν ἀράδα τὰ φορέματά των. Δύο ἀπ' αὐτὰς τὰ πῆραν καὶ ἅμα τὰ φόρεσαν ἔγιναν ἀέρας κι' ἐχάθησαν.

Ἡ τρίτη δὲν ἐπρόφθασε, τὸ φόρεμά τῆς τὸ ἄραξεν ὁ Νάσος.

— Δός μου τὸ φόρεμά μου! ἐφώναξεν ὠργισμένη ἐκείνη, καθὼς ἀπεσύρετο στὰ βαθειὰ τῆς λίμνης.

— Δὲν σοῦ τὸ δίδω, κυρά μου.

— Δός μου τὸ !... Τί νὰ σοῦ κάμω! Βαστῶ ὄπλο καὶ μπαροῦτι καὶ μαυρομάνικο μαχαίρι, εἰδεμὴ ἐρχόμουν κατ' ἐπάνω σου καὶ σοῦ ἔπαιρνα τὴν μιλιὰ.

— Ἐλα κυρά μου, πάρε μου τὴ μιλιὰ, τὰ μάτια μου μόνον ἄφησε νὰ σὲ βλέπω. Νά, τ' ἀφίνω τὰ ὄπλα μου.. Καὶ εἰς ἕνα φράκτῃν ἐκεῖ, σκεπασμένον μὲ κισσὸν καὶ ἀνθισμένην ἀγραμπελὴν, ἄφησε τὰ ὄπλα του καὶ τὸν σάκκον του ὁ Νάσος.

— Δός μου τὸ φόρεμά μου! ἐπανέλαβε προστακτικῶς ἡ Νεραΐδα.

— Γιατὶ τὸ ζητεῖς, κυρά μου; γὰ νὰ τὸ φορέσῃς, νὰ γείνης καὶ σὺ ἀέρας σὰν τῆς ἄλλαις; Ὅχι! ἔδω μεσ' τὸν κόρπον μου τὸ βάζω—ἐκεῖνο στὰ χέρια του, σὰν νὰ εἶχε κι' αὐτὸ θυμώσει, ἐμαζευθὴ σὰν μικρὸ μανδῆλι—Μόνον ἂν ἔλθῃς νὰ πα-

λέψης μαζῆ μουκαὶ μὲ νικήσης θὰ τὸ πάρης.

Εἶνε ἄξιον νὰ παρατηρηθῆ ὅτι ὅλα τὰ ἔξωτικά, οἱ σληνοί, οἱ σάτυροι, ὅσα θεωροῦνται ὅτι συντροφεύουν τὰ νεράϊδα; κατὰ τὰς περιπλανήσεις των εἰς τοὺς ἀμπελώνας, εἰς τὰ δάση, τὰ ὄρη, τὰς πηγὰς, εἶνε ἄσχημα. Ἄν ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη μᾶς διέτηρησε τύπους νεαρῶν σατύρων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει ἐμφυσησθῆ τὴν πνοὴν τοῦ ἰδανικοῦ, καὶ αὐτοί, ἀφοῦ εἶνε πάθη ἐνσαρκωμένα, ἔχουν αἰχμηρὰ τὰ ὦτα, ταπεινὸν τὸ μέτωπον, καὶ κάτι βίαιον εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἔκφρασιν. Ὁ νεαρὸς λεβέντης, ὅστις προσεκάλει τὴν νύμφην νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς λίμνης γιὰ νὰ παλέψῃ μαζῆ του, ἐξέφραζε τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ συγχρόνως ἔρωτα, τὸ ὄλον του παράστημα, καθὼς ἔστεκεν ἐκεῖ, ἐφανέρωνε τὴν εὐγένειαν, ὥστε εἴτε διότι ἐδέχθη ἐκείνη ν' ἀντιμετρηθῆ μαζῆ του, εἴτε διότι, ἀφοῦ ἦτο ἀοπλος, ἤρχετο, ὅπως ἠπειλήσῃ, νὰ τὸν τιμωρήσῃ, ἀφῆκε τὰ βαθειὰ νερά καὶ διηυθύνετο πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος, ἅμα τὴν εἶδε νὰ ἔρχεται, μὲ ἱπποτικὴν χάριν ἐμβῆκεν εἰς τὸ νερὸ διὰ νὰ τὴν προὔπαντήσῃ νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ ἐξέλθῃ, τὴν ἔπιασεν ἀπὸ τὴν μέσην καὶ ἀπαλὰ-ἀπαλὰ τὴν ἔσυρε πρὸς τὰ ἔξω.

— Δὸς μου τὸ φόρεμά μου! σχεδὸν δειλὰ τοῦ εἶπε.

— Ἄν θέλῃς, μὲ τὴν βίαν θὰ μοῦ τὸ πάρης. Ἄλλὰ διατί, ἀγάπη μου; Εἰς τὸ σπίτι μου μεγάλη νοικοκυρὰ τιμημένη ἀπ' ὄλους θὰ σὲ κάμω. Βασίλισσα στὸ χωριό μου.

Εἰς τὸν ἐναγκαλισμὸν τοῦ νέου, καθὼς τὴν ἐστήριξε διὰ νὰ πατήσῃ εἰς τὴν ὄχθην, εἰς τὸ εὐλαβὲς φίλημα, τὸ ὁποῖον ἐπέθεσεν ἐπὶ τοῦ μετώπου της, ἐκείνη δὲν ἀντέταξεν καμμίαν ἀντίστασιν.

✱

Πῶς τὴν ὠδήγησε μέσα ἀπὸ τὰ μονοπάτια τῶν ἀμπελώνων εἰς τὸ χωριόν, ἢ παράδοσις δὲν λέγει. Ὁ Αὐγερινὸς μόνον καὶ ἡ Σελήνη ὑπῆρξαν οἱ μάρτυρες τοῦ εἰδυλλιακοῦ τούτου ἐπεισοδίου. Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ χωριὸν ἐωρτάζοντο μεγαλοπρεπῶς οἱ γάμοι τοῦ ὠραίου ζεύγους. Ποτὲ ἢ γραφικὴ ἐν-

δυμασία τῶν Μενιδιατισσῶν δὲν ἐστόλισεν ὠραιότεραν νύμφην· τὰ φλωρὰ, μὲ τὰ ὁποῖα ἐσκέπασεν ὁ Νάσος τὸν λαιμόν, τὸ στήθος, τοὺς βραχίονας καὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἐκλεκτῆς του, ἦσαν περιουσία δλόκληρος. Μερικὰ ἦσαν παλαιὰ Ἑλληνικὰ νομίσματα, τῆς ἐποχῆς ἀκόμη ἐκείνης κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐκεῖ ὅπου τώρα ὑπάρχει τὸ Μενίδι ἤκμαζον αἱ ἀρχαῖαι Ἀχαρναί, ἄλλα ἦσαν Βυζαντινά, ὅλα πολύτιμα οἰκογενειακά του κειμήλια. Δὲν ἔμεινε κανεὶς εἰς τὸ χωριὸ χωρὶς νὰ θαυμάσῃ τὴν νύμφην· καὶ ἄλλοι ἔλεγον ὅτι θὰ ἦτο αὐτὴ καμμία κόρη γειτονικοῦ χωριοῦ, ἢ ὁποῖα συνεννοήθη μὲ τὸν Νάσον νὰ τὴν κλέψῃ· οἱ γεροντότεροι ὁμῶς συνεφώνουν ὅτι τέτοιο λιγερὸ ἀνάστημα, τέτοια μαλλιά, τέτοια περπατησιά, τέτοια μάτια ποῦ σφάζουν ὅταν βλέπουν κατάματα, Νεράϊδα μόνον τὰ ἔχει.

Εἰς τὸ κατάλευκον σπιτάκι ἐβασίλευε παντοτεινὴ χαρὰ· ὁ κῆπος ἐμπρὸς ἦτο σωστὸς παράδεισος· ἢ πασχαλιαῖς, τὰ τριαντάφυλλα, τὰ γιασεμιά, ἢ γαζίαις τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου ἔχυναν τὸ ἄρωμά των, καὶ εἰς τὸν πλεόν βαρὺν χειμῶνα τὰ ἀνθὰ δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὸν κῆπον· μέσα τὸ σπίτι ἔλαμπεν ἀπὸ καθαριότητα καὶ τάξιν· ἢ νεράϊδα, τελεία νοικοκυρὰ, πότε μὲ τὸν κτύπον τοῦ ἐργαλειοῦ της, πότε μὲ τὴν ἀνέμην της καὶ τὰ μελωδικὰ της τραγούδια ἔχυνε παντοῦ χάριν καὶ ζωὴν. Οὔτε ἐπερνοῦσε πλεόν ἀπὸ κανενὸς τὸν νοῦν ὅτι ἡ γυναῖκα τοῦ Νάσου ἦτο πρὶν Νεράϊδα. Ὁ Νάσος ἦτο εὐτυχῆς, τὸσον εὐτυχῆς, ὅσον ὀλίγοι εἶνε εἰς τὸν κόσμον· ἀποτε ὁμῶς, καθὼς ἐγάϊδευε τὰ ξανθὰ της τὰ μαλλιά, ἐφαίνετο σὰν κάτι νὰ ἐζητοῦσε.

— Τί ψάχνεις, Νάσο μου; ἠρώτα ἐκείνη.

— Ἐχω ἀκούσει, ὅτι στὸ κεφάλι των ἢ Νεράϊδες ἔχουν μία τρίχα διαφορετικὴ ἀπ' ταῖς ἄλλαις ἄσπρη πολὺ μακρὰ καὶ ὅταν θέλουν τὴν ἐγγίξουν καὶ γίνονται ἀέρας καὶ χάνονται.

— Νά, Νάσο μου, τὴν κόπτω τὴν ἀερότριχα γιὰ νὰ μὴ βασανίζεσαι ἄδικα. Τὴν ἔκοψε σύριζα, ἢ ῥίζα ὁμῶς ἔμεινε.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

Ἀθήναι — ΑΡΣΙΝΟΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ



ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΣΙΝ

ΣΤΟ ΚΛῆΜΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΝΥΧΤΑ

Εἶνε νύχτα καλοκαιριάτικη ἀσέληνη καὶ τὰ ἄστρα δόλβλαμπρα ἀντανάκλουν τὸ φῶς των πάνω στὴν ἀρυτίδωτη θάλασσα καὶ λάμπουν σὰν διαμάντια.

Ἐκεῖ κάτω στ' ἀνοικτὰ ἓνα πυροφάνι χρωματίζει τὴ θάλασσα κόκκινη. **Ντούκ, ντούκ** ἀκούεται στὴν ἀπόλυτη γαλήνη, εἶνε ὁ φαρᾶς πρὸς χτυπᾶ γιὰ νὰ πᾶνε τὰ ψάρια στὰ δίχτυα.

Πέρα στὸν Ὀρίζοντα μιὰ χρυσὴ πινελιὰ ἀναγγέλλει τὴν ἀνατολὴ τοῦ φεγγαριοῦ καὶ σὲ λίγο προβάλλει μεγαλοπρεπῆς, καὶ ἐκεῖ πρὸς πέφτει ἡ ἀντανάκλασις του στὴ θάλασσα, σχηματίζεται μιὰ μαλαματένια γραμμὴ, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ κει κάτω στὸν Ὀρίζοντα καὶ τελειώνει στὴν ἀκρογιαλιά.....

Τώρα στὸ πέλαγος δὲν λάμπει τὸ πυροφάνι, γιὰ τὴν τελείωσι τὸ ψάρεμά του ὁ φαρᾶς καὶ πάγει νὰ ξεκουρασθῇ..... Μιὰ στιγμὴ ἢ θάρκα του περνᾶ ἀπὸ τὴ χρυσὴ γραμμὴ καὶ φωτίζεται ἅλη, ἀλλὰ γιὰ μιὰ στιγμὴ, κατόπιν βυθίζεται στὸ σκοτάδι καὶ δὲν φαίνεται ἄλλο παρὰ ἡ σκιά της ποὺ γλυστρᾶ στὰ ἤρεμα καὶ σκοτεινὰ νερά..... Νὰ τώρα ἡ φωνὴ μιᾶς κουκουβάγιας, αὐτὴ μόνον διακόπτει τὴ σιγὴ τῆς ἡσυχίας καλοκαιριάτικης νύχτας.....

Μυτιλήνη — ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΥΓΗΣ

Κι' ὅταν 'ς τὴ γῆ ἀπλόνης κλώνους  
Καὶ τὰ σταφύλια σου σκεπάζης,  
Καὶ ὅταν λυγερὸ ψηλόνης  
Καὶ τὴν ἀλλή ὄλη ἰσκιάζης,

Κλῆμα χρυσό, ἀπὸ τοῦ Νῶε  
Τὰ χέρια πρωτοφυτευμένο,  
Μέσ 'ς τὸν ὀλόγλυκο χυμὸ σου  
Κάθε καλὸ κρατεῖς κρυμμένο.

Μὲ μυστικὴ ζήλια καὶ πόθο  
Καθένας, κλῆμα, σὲ κυττάζει,  
Κ' ἢ χρυσοπράσινη θωριά σου  
Χαρὲς καὶ εὐτυχία τάζει.

Εἶσαι τοῦ γεωργοῦ ἢ σκέψι,  
Καὶ τὸ γλυκὸ κρασί σου δίνει,  
Ζωὴ καὶ δύναμι τάρρῳστου  
Καὶ τοῦ φτωχοῦ τὶς πίκρες σβύνει.

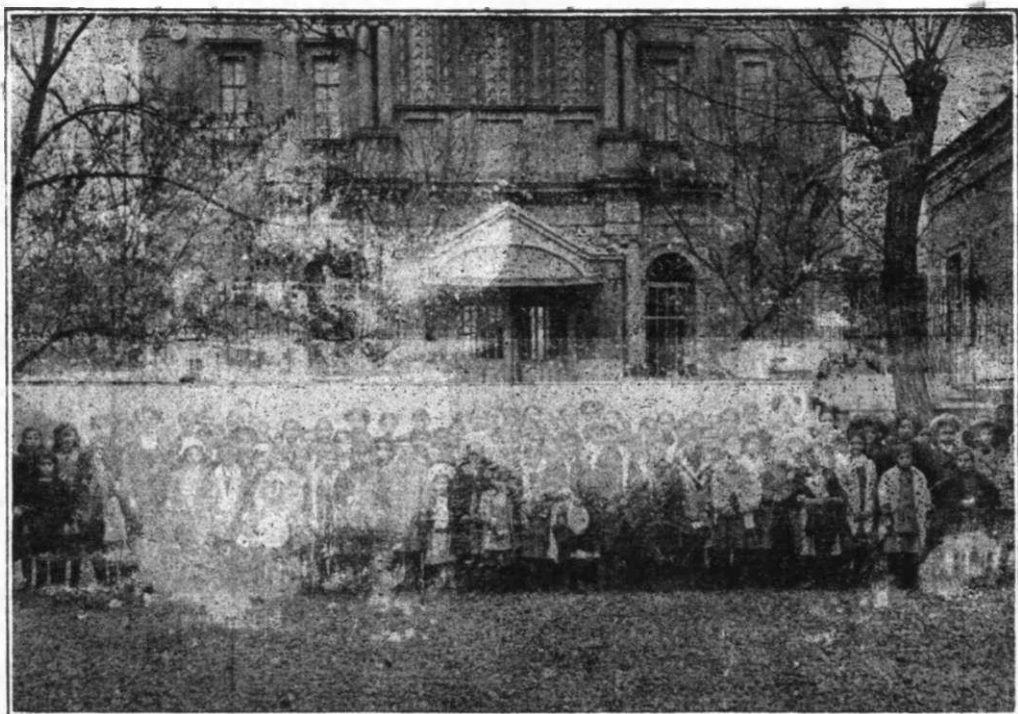
Τὴ λησμονιά τοῦ κάθε πόνου,  
Καὶ τὴ χαρὰ τὴ ζηλεμμένη,  
Στὸ μαγεμένο τὸ χυμὸ σου  
Σὺ, κλῆμα, τὴν κρατεῖς κλεισμένη.

Καὶ μέσα σ' τᾶγιο τὸ ποτήρι  
Σὺ τοῦ Χριστοῦ γίνεσαι αἷμα,  
Ποῦ σμίγει πλάσμα μὲ τὸν Πλάστη  
Καὶ τὴν ἀλήθεια μὲ τὸ ψέμμα.

Σάμος — ΕΛΕΝΗ Σ. ΣΒΟΡΩΝΟΥ







ΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Φωτογραφία Ε. Χατζέλη

## ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Τὸ Σχολικὸν Ἔτος 1911—1912 διέ-  
ρευσε αἰσίως ὑπὸ τὴν περαιομένην δι-  
εὐθυνσιν τοῦ διακεκριμένου Γυμνασιάρχου  
Κυδωνίων κ. Γ. Ὀλυμπίου. Μετὰ  
τὸ πέρας τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων—τῶν  
προφορικῶν ὡς γνωστὸν μὴ ὑφισταμέ-  
νων ἐν οὐδεμίᾳ ἰατρῇ—ὁ κ. Ὀλύμπιος  
διὰ τῆς διακρινοῦσιν αὐτὸν στωμυλίας  
ἐξέδειξεν τὰ κατὰ τὸ λήξαν Σχολικὸν Ἔ-  
τος πεπραγμένα.

Ἐνεγοράφησαν ἐφέτος καὶ ἐφοίτησαν  
εἰς τὰς ἐπτὰ Κοινοτικάς τῆς πόλεώς μας  
Σχολὰς ἐν συνόλῳ 2.376 μαθηταὶ καὶ  
μαθήτριά. Τούτων 225 ἐφοίτησαν εἰς  
τὸ Γυμνάσιον, 1094 εἰς τὰ τρία Δημοτι-  
κὰ Ἀρρεναγωγεῖα, 937 εἰς τὰ τρία Δη-  
μοτικά Παρθεναγωγεῖα καὶ 103 μαθητρί-  
αι εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ Κεντρικοῦ Παρ-  
θεναγωγείου. Στατιστικῇ τῶν ἐγγραφῶν  
μῆρας δεκαετίας ἀπὸ τοῦ 1901—1912 κα-  
ταδεικνύει τὴν σταθερῶς προβαίνουσαν  
αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὰς Δημο-  
τικά μάλιστα Σχολὰς παιδευομένων, οὐχ  
ἥττον ὁ κ. Ὀλύμπιος θεωρεῖ μικρὰν τὴν  
ἀναλογίαν τῶν ἐν αὐταῖς φοιτῶντων ἐν

σχέσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῆς πόλεως.

Τῇ εἰσηγήσει τοῦ κ. Ὀλυμπίου ἀπὸ  
τοῦ προσηχοῦς Σεπτεμβρίου θέλει καταρ-  
τισθῆ ἡ πρώτη τάξις Ἀστικῆς Σχολῆς  
μετὰ προγράμματος καθαρῶς πρακτικοῦ,  
ἀνταποκρινόμενου τελείως πρὸς τὰς ἀνάγ-  
κας τῆς λαϊκῆς τάξεως. Ἡ Σχολὴ  
αὕτη θὰ ἀποτελέσῃ συμπλήρωμα ἀπα-  
ραίτητον τῆς Δημοτικῆς. Ἐντὸς τριῶν  
ἐτῶν θὰ ἔχωμεν πλήρη Ἀστικὴν Σχο-  
λὴν μὲ τέλειον Πρόγραμμα **πρακτικῆς**  
**ἐκπαιδεύσεως**, παρασκευάζουσαν εὐθὺς  
πρὸς τὸν βίον διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς  
νεωτέρας Ἑλληνικῆς, τῆς ἐπὶ τὸ πρακτι-  
κώτερον διδασκαλίας τῆς Τουρκικῆς καὶ  
Γαλλικῆς, τῆς μεταδόσεως χρησίμων γε-  
ωργικῶν καὶ ἐμπορικῶν γνώσεων καὶ  
τῶν ἄλλων πρακτικῶν μαθημάτων. Ἡ  
ὑπαρξὶς καὶ ἡ πρόοδος Ἀστικῆς Σχο-  
λῆς ἀνταξίας τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ προ-  
σορισμοῦ της θὰ παράσχη μεγίστην ὑπηρε-  
σίαν εἰς τὴν βιομηχανικὴν τῶν Κυδωνίων  
πόλιν, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ἔχωμεν  
τὴν συνδρομὴν τῆς **μέσης** κοινωνικῆς τά-  
ξεως, ἥτις προώρως ἀπομακρύνει τοὺς

παῖδας ἐκ τῆς Σχολῆς.

Περαιτέρω χωρῶν ὁ ἐμβροιθῆς ῥήτωρ  
εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς **Γυμνασιακῆς Ἐκ-  
παιδεύσεως** ἐπαινεῖ τὴν ἐξόχως μορφω-  
τικὴν αὐτῆς δύναμιν, ἐπιτυχανομένην  
διὰ τῆς γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς δι-  
δασκαλίας τῆς γλώσσης, διὰ τῶν Μαθη-  
ματικῶν καὶ τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν  
καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς θεραπείας τοῦ  
**καλοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς**.

Προβάλλων ἀκαλόγητος τὴν ἀνάγκην  
ἀριωτέρας ἐκπαιδεύσεως τῆς θηλείας νεό-  
τητος δικαιολογούσης τὴν ἴδρυσιν Δ' τά-  
ξεως περαίνει τὸν λόγον ὁ σοφὸς ὁμιλη-  
τῆς καὶ κατέργεται τοῦ βήματος ὑπὸ τὰ πα-  
ταγώδη τῆς ὁμηγύρεως χειροκροτήματα.

Μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ λήξαν Ἔτος Σχο-  
λικῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμίσεων ση-  
μειοῦμεν τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Καθηγητικοῦ  
Σωματείου διὰ τῆς προσλήψεως ἐν τῷ  
καθ' ἡμᾶς Γυμνασίῳ τοῦ εὐπαιδέτου  
Πρωτοσυγκέλλου τῆς Γ. Μητρ. Κυδωνι-  
ῶν κ. Ἀρσενίου ὡς καθηγητοῦ τῶν Ἰ-  
ερῶν καὶ τοῦ ἐπιστήμονος Κυδωνιάτου κ.  
Ἀλεξ. Κολυφέτου δ.φ. τέως διευθυντοῦ  
τῶν Σχολῶν Περγάμου.

Ἡ ἐπέτειος τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συν-  
τάγματος ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ  
πόλει ἐπανηγυρίσθη μετὰ πολλῆς ἐπισημό-  
τητος· ἀπαντα τὰ Καταστήματα ἐσημαιο-  
στολίσθησαν, ἐν δὲ τῷ Δημαρχεῖῳ ὁ ῥέ-  
κτης διοικητῆς Κυδωνίων Ἰβραήμ. Χα-  
κῆ Βέης ἐδεξιοῦτο ἀβροφρόνως πάντας  
τοὺς ἐν τέλει ὡς καὶ τοὺς πολυπληθεῖς ἐ-  
πισκέπτας.

Ἐκαστον νέον Ἔτος τοῦ ἐν τῇ Ὀθω-  
μανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ νέου Πολιτειακοῦ  
καθεστῶτος ἐπευχόμεθα ὅπως συμβολίσῃ  
ἐνωτικὸν κρίκον τῶν διαφορῶν ἐν τῷ  
Κράτει ἐθνοτήτων ὑπὸ τὸ τοσοῦτον εὐη-  
χον τοῦ Συντάγματος ὄνομα, ὅπερ σα-  
φῶς ὑπεμφαίνει καθηκόντων ἀλλὰ καὶ  
δικαιωμάτων ἐξίσωσιν.

Τὴν ἡμετέραν πόλιν συνετάραξε κατ'  
αὐτὰς ἄγριος ὄσον καὶ μυστηριώδης ῥό-  
νος εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως ἐπισυμ-  
βὰς ὑπὸ συνθήκας ἀρκούντως παραδόξους  
ἀς ἐξακολουθεῖ εἰσεῖτι καλύπτων πέπλος  
μυστηρίου.

Ὁ Χρῆστος Μαλιάκας (φαναρτζῆς)  
εὐρέθη παρὰ τὸν Ἐξοχικὸν Ναὸν τῆς Ἀγ.  
Αἰκατερίνης περὶ τὴν 8<sup>ην</sup> ἐσπερινὴν ὥραν  
πρὸ τινῶν ἡμερῶν κείμενος ἐκτάδην ἄψυ-  
χος καὶ φέρων βαθέα τραύματα. Μεθ' ὅ-  
λας τὰς δραστηρίους ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων  
καταζητήσεις ὁ ἔνοχος ἢ οἱ ἔνοχοι παρα-  
μένουσιν εἰσεῖτι ἄγνωστοι. Παλλὰ λέγον-  
ται καὶ διαδίδονται, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀσαφῆ  
ὥστε μᾶλλον τείνουσι νὰ περιπλέξωσι τὰ  
πράγματα πρὸς ὄφελος τῶν κακούργων ἢ  
νὰ ἐπιχύσωσι φῶς ἀποκαλυπτικόν. Ὁ τοι-  
οῦτον οἰκτρὸν τέλος λαβὼν Χρῆστος ἦν  
μελιχίου χαρακτῆρος, νέος δ' ἔτι τὴν ἡλι-  
κίαν καὶ ἔγγαμος, φίλους μόνον ἐφαίνετο  
ἔχων, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἐνόχων  
δυσχερεστέρα ὅσον εὐχερεστέρα τῆς φαντα-  
σίας ἢ τὰς πρὸς διάπλιν μυθευμάτων.

### ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τὸ ἐν Κωνσταντινῶν εὐφημότατον γνωστὸν Βιβλιοεκ-  
δοτικὸν Κατάστημα τοῦ κ. Π. Ἀγγελίδου ἐφέτος ἐπλου-  
τίσθη διὰ νέων ἐκδόσεων κατὰ πάντα ἀξιουσιτάτων  
καὶ λόγῳ καλλιτεχνικῆς ἐκτυπώσεως καὶ λόγῳ εὐμε-  
θόδου τῆς διδακτικῆς ὕλης.

Πλὴν πολλῶν ἄλλων τὰ Ἀναγνωστικά τῶν Ἐκ-  
δόσεων τοῦ κ. Π. Ἀγγελίδου Σα ἢ Πειραματικὴ  
Φυσικὴ καὶ τὰ Στοιχεῖα τῆς Ἀνθρωπολογίας καὶ Ὑ-  
γιεινῆς, νεώταται ἐκδόσεις πρὸς χρῆσιν τῶν Ἀστικῶν  
Σχολῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, δύνανται θαρροῦν-  
τῶς νὰ συστηθῶσι πρὸς τὰς ἐκασταχοῦ Ἐφορίας, δι-  
οῦ ὄντως τυγχάνουσιν ἀξία προτιμήσεως.

Ὁ κ. Π. Ἀγγελίδης δ. φ. δὲν τυγχάνει ἐκ τῶν  
κωνσταντινικῶν ἀλλ' ἐνέχει ἀπαντα ἐκεῖνα τὰ  
ἐπιστημονικὰ προσόντα ἀπαντα ἐκ τῶν προτέρων ἐγγυ-  
ῶνται τὴν διδακτικὴν ἀξίαν τῶν Σχολικῶν Βιβλίων.

### ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Ὁ διαπρεπὴς καθηγητῆς τῶν Ἐμπορικῶν ἐν Σμύρ-  
νῃ καὶ ἐκ τῶν πολυτίμων Συνεργατῶν τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀ-  
στέρου» κ. Εὐάγ. Σαρίκας ὁσονοῦπω προβαίνει εἰς τὴν ἐκ-  
δοσὴν ἐπιτόμου **πρακτικῆς Ἐρμηνείας τοῦ Ἐμπορι-  
κοῦ Νόμου**.

Πάντες ἐν γένει οἱ συναλλαττόμενοι δὲν δύνανται νὰ  
ᾤσων ἀσφαλεῖς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των ἐὰν δὲν γνω-  
σκῶσι ἀποχρῶντως τὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νό-  
μου καὶ πρὸς τοῦτο δέον ὁ ἔμπορος ἐν πάσῃ σιγῇ νὰ  
ἔχη πρόχειρον **πρακτικὴν τινὰ Ἐρμηνείαν τοῦ Ἐμπορι-  
κοῦ Νόμου**.

Τὴν οὐσιώδη ταύτην ἑλλειψιν λίαν καταλλήλως καὶ  
ἐπικαίρως ἔρχεται νὰ πληρῶσῃ ὁ ἐντροφέστατος περὶ τὰ  
τοιαῦτα κ. Ε. Σαρίκας διὰ τοῦ ὑπὸ ἐκδοσὴν ἔργου του,  
ὅπερ θερμῶς συνιστῶμεν διὰ τὴν ἀδιαφιλονίκητον χρῆ-  
σιμότητά του. Ἡ τιμὴ ἐκάστου ἀντιτύπου ὁρίσθη εἰς  
γρᾶς. ἀργυρᾶ δέκα. Ἐγγραφαὶ διενεργοῦνται καὶ ἐν τοῖς  
Γραφείοις ἡμῶν.

Τὸ ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ καὶ τῇ α' σελ. τοῦ ἀνά  
χειρας τεύχους ἐκτυπωθέν: **Κυδωνία τῇ 1  
—15 Ἰουλίου 1912 ἀναγνωστέον: Κυδωνία  
τῇ 1 καὶ 15 Ἰουλίου 1912**



ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΥΤΙΑ



— Εύρισκόμεθα εἰς τὴν θερμότεραν περίοδον τοῦ ἔτους.

— Ὅπου τὰ ταξείδια εὐρίσκονται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

— Καὶ ὁ καθένας μας θὰ λαχταρῇ νὰ ταξιδεύῃ.

— Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑποφαινόμενον ἔχῃ ὀλίγη τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, χωρὶς ὁμῶς ἐννοεῖται νὰ ἐπιβαρυνθῆ καὶ μετὰ τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου.

— Σᾶς πέρνω εἰς τὰ ἐλαφρά πτερά μου, ἀφοῦ ἄλλως τε πρόκειται περὶ ἐλαφρῶν πραγμάτων.

— Καὶ πετώμεν ἕως τῆς Χίου.

— Ὅσοι δὲν πῆγαν εἰς τὴν μυραδόλον Χίον, τοὺς περιμένει μία πολὺ εὐχάριστος ἐκπληξίς.

— Ὁμορφιά φυσικὴ καὶ δημιουργικὴ πέρα καὶ πέρα.

— Καὶ δὲν ξεύρει κανεὶς τί νὰ πρωτοθαυμάσῃ, τὴν ὠραίαν προκυμῖαν τῆς, τὴν εὐγένειαν τῶν κατοίκων τῆς ἢ τὴν εὐιορφία τοῦ ὀνόμα καὶ πρᾶγμα ὠραίου φύλου τῆς;

— Ἡ μαγευτικὴ ἐξοχὴ Βροντάδο δύναται νὰ παραβληθῇ μετὰ τὰ ὠραιότερα Ἑλβετικὰ ταπία.

— Ἡ Φύσις τὸ ἐπρόκλισε μετὰ ὄλα τῆς τὰ θέλητρα.

— Φεύγομεν ἀπὸ τὴν ὠραίαν νῆσον μετὰ τὰς λαμπροτέρας ἐντυπώσεις.

— Καὶ πετώμεν εἰς τὸ ἱστέφανον καὶ κλεινὸν Ἄστν.

— Τὸ πρῶτον πρᾶγμα ποῦ θὰ κτυπήσῃ τὸ μάτι τοῦ ταξειδιώτου, ὅταν μάλιστα τύχῃ νὰ ἐρχεται ἀπὸ τὴν Μικρασίαν εἶνε ἡ.....—τὰ εὐκόλως νοούμενα παραλείπονται—τῶν γυναικῶν.

— Δεύτερον, ἡ θεατρομανία τοῦ Κοινοῦ.

— Τὸ σπουδαιότερον κοινὸν γνώρισμα τὸ ὀποῖον ἐκληρονομήθη ἀπὸ ἐνδόξους προγόνους.

— Περισσότερα ἀπὸ δέκα θέατρα ἐργάζονται.

— Καὶ ὄλα κάθε βράδν γεμίζουν.

— Ἀπὸ τσαπατζήδες καὶ μί.

— Οἱ πρῶτοι φαίνεται νὰ εἶναι περισσότεροι.

— Ἰδίως ὅταν παίζωνται πρωτότυπα Ἑλληνικὰ ἔργα.

— Πρὸς προσέλκυσιν θαυμαστῶν καὶ δὴ χειροκροτητῶν—μετὰ τὴν ἄδειαν τοῦ κ. Μιστριώτου.

— Αὐτὸ ὁμῶς δὲν ἐμπόδισε τὰ πρωτότυπα ἔργα τῆς ἐφετεινῆς θερινῆς περιόδου νὰ ἀποτύχουν οἰκτρῶς.

— Εἰς σημεῖον ὥστε ὁ κόσμος ὅταν ἀκούῃ πρωτότυπα Ἑλληνικὰ ἔργα νὰ τρέπεται εἰς ἄτακτον φυγὴν.

— Καὶ αὐτὸ κυρίως χρεωστεῖται εἰς μίαν λαμπρὰν ἀποτυχίαν μίᾳς κωμῆδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Γάμοι μετὰ ἐμποδίων.»

— Μετὰ ὑπόθεσιν μάλιστα Σμυρναϊκὴν.

— Ἄλλὰ τόσοσ σαχλὴν!

— Ποῦ ὅσοι παρευρέθησαν ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὰ Φαρμακεία διὰ νὰ προμηθευθοῦν ἀντιεμετικά φάρμακα!

— Αἱ Ἐφημερίδες τὴν ἄλλην ἡμέραν προβαίνουν εἰς σχετικὰς κρίσεις.

— Ἄλλὰ μετὰ τὴν ἀμεροληψίαν!!!

— Ὅστε χρειάζεται νᾶχη κάνεις πολὺ δυνατὸ μυαλό, νὰ μορφώῃ μόνος του τὴν κρίσιν καὶ νὰ μὴ περιμένῃ νὰ φωτίζεται (;) ἀπὸ τὰ γραφόμενα.

— Διότι τίποτε δὲν θὰ ξεδιαλύῃ.

— Ἀπὸ μέσθ εἰς ἓνα σκότος θαθὺ ποῦ ἐξαπλώνεται εἰς ὄλα τὰ ζητήματα.

— Ἀρὰ γε ἡ «**Ἡμέρα**» ἢ ὁποῖα ἀπὸ τὴν περασμένην ἑβδομάδα ἤρχισε νὰ φωτίζῃ τὰς Ἀθήνας θὰ κατορθώσῃ νὰ διαλύσῃ τὴν δημοσιογραφικὴν αὐτὴν δολιχίαν;

— Ἢ θὰ δυσκορπίσῃ ἀρὰ γε δημοσιογραφικὸν φῶς διαυγῆς καὶ εὐεργετικόν;

— Τὸ εὐχόμεθα.

— Ἄλλὰ καὶ τὸ ἐλπίζομεν!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΙΔΡΥΣΙΣ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΑΡΕΤΗΣ

Ἡ ἐν Ἀθήναις Τεκτονικὴ Στοὰ «**Ἀθηνᾶ**» ἰδρύει βραβεῖον Ἀρετῆς, ὅπερ ἐτησίως θὰ ἀπονέμεται εἰς ὁμογενὴ ὅστις ἠθέλην ἐπιτελέσῃ ὅπουδήποτε εὐρισκόμενος τὴν μάλλον εὐγενὴ καὶ γενναίαν πράξιν, ἀφορῶσαν εἴτε τὴν διάσωσιν τοῦ πλησίον, εἴτε τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κοινωνικοῦ ἐν γένει ἀγαθοῦ, ἀδιακρίτως φύλου, ἡλικίας καὶ κοινωνικῆς καταστάσεως.

Ὅσος δὴποτε δικαιούται νὰ ἀναγγείλῃ πᾶσαν ἀξίαν λόγου ἀγαθὴν πράξιν, ἀναγράφον τὰς σχετικὰς ἐξηκριβομένας πληροφορίες.

Ὅρίζεται χρηματικὸν βραβεῖον οὐχὶ ἔλασσον τῶν 400 δρ. ὅπερ θὰ ἀπονεμηθῇ μετὰ χρυσοῦ ἀναμνηστικοῦ μεταλλίου ἐν ἐπισημῇ τελετῇ κατὰ Ἰανουάριον.

Αἱ αἰτήσεις δεόν νὰ ἀπευθίνωνται πρὸς τὴν ΣΤΟΑΝ «**ΑΘΗΝΑ**», ὁδὸς Κολοκοτρώνη ἀρ. 3. εἰς Ἀθήνας.

\*\*\*~\*\*\*\*\*~\*\*\*\*\*~\*\*\*\*\*~\*\*\*\*\*~\*\*\*

«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ»,

Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἰουνίου—Ἰουλίου—Περιεχόμενα

Δῶρα δ' Ἱστορία, ὑπὸ Σπ. δὲ Βιάξη. Ὁ ῥυθμὸς Λουδοβίκου ΙΔ. Οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ, ὑπὸ Ἀθ. Βερναρδάκη. Δέσποινα-Μαρία, διήγημα ὑπὸ Δάφνης Δώρα. Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, ὑπὸ Λέοντος Τολστόη (Μετάφρασις Π. Παναγοπούλου). Τὰ μνημεῖα τῆς Γιουκατάνης ὑπὸ Κρήσης. Οἱ Ἀμερικανικοὶ καταρράκται ὑπὸ Β.Τζ. Ἀρχαιολογικὰ σημεῖώματα, ὑπὸ Ν. Γιαννοπούλου. Στὴν πεθάνῃ, ποιήσις Β. Κομποπούλου. Ἄνὰ τὸν Μουσικὸν κόσμον, ὑπὸ ALICE DE LAPERTI- TY. κ.τ.λ. καὶ μετὰ λαμπρὰς εἰκόνας.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐκτὸς τῶν Κυδωνιῶν κυρίως συνδρομηταὶ ἡμῶν ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν ἀποστολὴν τῆς συνδρομῆς των.

Υπεύθυνος ΧΑΡ. Γ. ΒΑΦΕΙΔΗΣ

ΑΥΣΤΡΟ--ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ S. CO LTD

Η ΓΝΩΣΙΗ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἡ μόνη τακτικὴ γραμμὴ μεταξὺ Τουρκίας—Ἀμερικῆς (Βορείου καὶ Νοτίου) διὰ τῶν μεγίστων νεοτεύκτων καὶ μετὰ διπλῶν ἐλικῶν Ἀτμοπλοίων.

Ἡ μόνη ἀνεγνωρισμένη ἐν Ἑλλάδι καὶ Τουρκίᾳ ὡς ταχεῖα καὶ ἀσφαλῆς γραμμὴ ἢ κατακτήσασα τὴν προτίμησιν ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἑλληνας μετανάστας διότι εἰς τὰ Ἀτμόπλοια τῆς Αὐστρου—Ἀμερικάνας εὐρίσκουσι τὴν καλοτέραςίν των· διότι ἔχουσι τροφὴν ἄφθονον καὶ καθαράν· διότι ἔχουσι τοὺς ἰατροὺς των, τοὺς καμαρώτους των καὶ μαγειροὺς Ἑλληνας· διότι εὐρίσκουσι τὸν εὐθυνότερον ναῦλον ἀπὸ κάθε ἄλλην Ἑταιρίαν καὶ τῆς ὁποίας τὰ Ἀτμόπλοια χωρητικότητος ἀπὸ 12—20 χιλιάδων τόννων ἔχουσι ταχύτητα ἀπὸ 18—22 μιλίων καθ' ὥραν· διότι τέλος ἐκτελοῦσι τὴν γραμμὴν διὰ 12 μόνον ἡμέρας.



Οἱ θέλοντες λοιπὸν ἐκ τῶν μερῶν μας νὰ μεταβῶσι εἰς Νέα—Υόρκην ἢ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἄς προτιμήσωσι τὴν Αὐστρου—Ἀμερικάναν τῆς ὁποίας τὰ Ἀτμόπλοια ἀναχωροῦσι ἐκάστην Δευτέραν ἐκ Πατρῶν.

Ἀναχώρησις ἐκ Κυδωνιῶν ἐκάστην Πέμπτην διὰ τῶν Ἀτμοπλοίων τῆς Ἀχαϊκῆς Ἀτμοπλοίας.

Διὰ λεπτομερεῖς πληροφορίας εἰς τὸ Πρακτορεῖον τῆς Ἀχαϊκῆς Ἀτμοπλοίας καὶ τῆς Αὐστρου—Ἀμερικάνας ἐν Κυδωνίαις.

ΤΑ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ Κ. ΠΑΝ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΝ

Εἰδικὴ κατασκευὴ - Ἀπαράμιλλος καθαριότης

Ὁ κ. Παν. Ἀραμπατζῆς ἐπιθυμῶν ὅπως παρέχει εἰς τὸ Κοινὸν μετὰ τὸ δροσιτικὸν καὶ τὸ ὠφέλιμον, δὲν παραλείπει ἐν τῇ κατασκευῇ ἀεριοῦχων ποιῶν του (Gazeuses), νὰ ἐφρημόσῃ καὶ ὄλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς.

Γεύσασθε ἴδετε

Μία ἐπίσκεψις εἰς τὸ κατάστημά του (πρώην χρωματοπωλεῖον Ν. Χ' Δήμου), θὰ σᾶς πείσῃ περὶ τῆς ἀληθείας.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ἐν τῇ συνοικίᾳ Ἁγίου Δημητρίου, ἐναντι τοῦ Ἐργοστασίου τῶν κ. Ἀδελφῶν Ν. Κιλτή, οἰκία εὐήλιος τοῦ κ. Νικ. Α. Χαλβατζέλλη μετὰ ὀρίζοντα ἐκτεταμένον, ἔχουσα εἰς τὸν ἄνω ὄροφον 3 δωμάτια εὐρύχωρα καὶ ταράτσαν, εἰς τὸν δεῦτερον ἐπίσης 3 δωμάτια καὶ εἰς τὸ ἐσώγειον δεξαμενὴν ποσίμου ὕδατος, πλυντήριον, ἀποθήκην καθὼς καὶ ἑτέραν μικράν.

Οἱ βουλόμενοι ἄς ἀποστείνωται εἰς τοὺς κ. Ἀδελφοὺς Ἀ. Χαλβατζέλλη.



# ΠΑΣΤΙΛΛΑΙ ΝΑΛΘΕΡ ΒΙΝΤΕΡ

Σοφή προπαρασκευή ἐκ φυτῶν καὶ βοτάνων, ἐχόντων ἰατρικὰς ἰδιότητες ὑψηλάς, ἀνεγνωρισμένας πανταχοῦ καὶ πάντοτε.

Ἀληθὲς φάρμακον διὰ τὰς ἀσθενείας ἢ διαταράξεις, προερχομένης ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν ὀργάνων τῆς πέψεως.



Καθαριστικὸν εὐκόλως λαμβανόμενον ἀποτελεσματικὸν καὶ ἐνεργοῦν συγχρόνως ἐπὶ τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων, τοῦ ὕ-

πατος καὶ τῶν νεφρῶν.

Ζητήσατε τὰς Παστίλλας Νάλθερ—Βίντερ ἀπὸ τὸ κατάστημα. Τελωνείου. Δίδοντες ἓνα μεταλλικὴ θάλαβη ἐντὸς φακελλίσκου 5 παστίλλας διὰ δοκιμῆν. ὁδὸς

ΤΙΜΑΙ : Μέγα κυτίον, περιέχον 201 παστίλλας, διὰ χρῆσιν ἑξάμηνον Ὀκταρ. 10  
Μικρὸν » » 67 » » δίμηνον » 4

ΣΠΕΥΣΑΤΕ ΠΡΙΝ ΓΙΕΝΟῦΝ ΑΝΑΡΗΑΣΤΟΙ

7-24

## ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΛΑΙΩΝ

ΕἰΝ ΒΟΥΡΝΟΒΑ

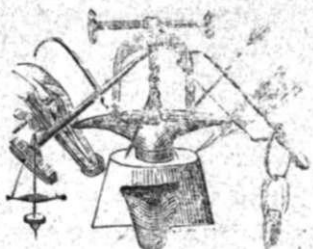
ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΣΑΜΙΟΥ

ΕΛΑΙΑ ΔΙΗΘΗΜΕΝΑ

4-24

## ΦΑΝΟΠΟΙΣΙΟΝ & ΜΑΡΚΟΠΟΙΣΙΟΝ



**ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Α. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ**  
ΕΝ ΚΥΛΟΝΙΑΙΣ

Κατασκευάζονται μάρκες παντός είδους μετὰ διαφόρων καλλιτεχνικῶν σημάτων, καὶ χαρακτήρων. — Κατασκευὴ στερνῶν, φίλτρων, μπάνιων, φανῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σχεδίων. Ἐπισκευάζονται παντός είδους φῶτα, ΛΟΥΕ, ΜΠΛΑΝΣΑΡ, ΡΑΔΙΟΥΜ, ΓΑΖΟΛΙΝΗΣ Κ. Α. Π.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ  
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ  
ΕΜΜ. ΧΑΤΖΕΛΗ  
ΕΝ ΚΥΛΟΝΙΑΙΣ  
ΟΔΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ  
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

Ἐργασία ἡγγυημένη ἐπὶ χάρτου πλατινοτυπίας.  
Φωτογραφίαι ἀπὸ μικροσκοπικῶν μέχρι τελείου φυσικοῦ μεγέθους

Τιμαὶ συμφέρουσαι δι' ὅλους